

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: maandag 26 juni 2023 10:38
To: [redacted] J
Subject: Presentatie KTV
Attachments: 2023-06-26 Presentatie commissie Kostentoedeling 2024 V1.pptx

Hallo [redacted] J

In de bijlage de presentatie voor vanavond.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J [\[redacted\]@wetterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetterskipfryslan.nl)
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

KOSTENTOEDELING EN BEREKENING TARIEVEN

AGENDA

1. Berekening toedelingspercentages (kostentoedeling)
2. Berekening bedragen per categorie en berekening tarieven

BELASTING WATERSCHAP

- Waterschappen heffen belasting voor 2 taken: **Watersysteembeheer** en Zuiveringsbeheer
- Is geregeld in de Waterschapswet
- Belasting zuiveringsbeheer: Is tarief per vervuilingseenheid
- **Belasting Watersysteembeheer**: verdeeld over vijf categorieën die kosten van deze taak betalen
- Bestuur Wetterskip stelt (tot nu toe) één keer per 5 jaar kostentoedeling vast
- Jaarlijkse aanpassing is mogelijk

KOSTENTOEDILING

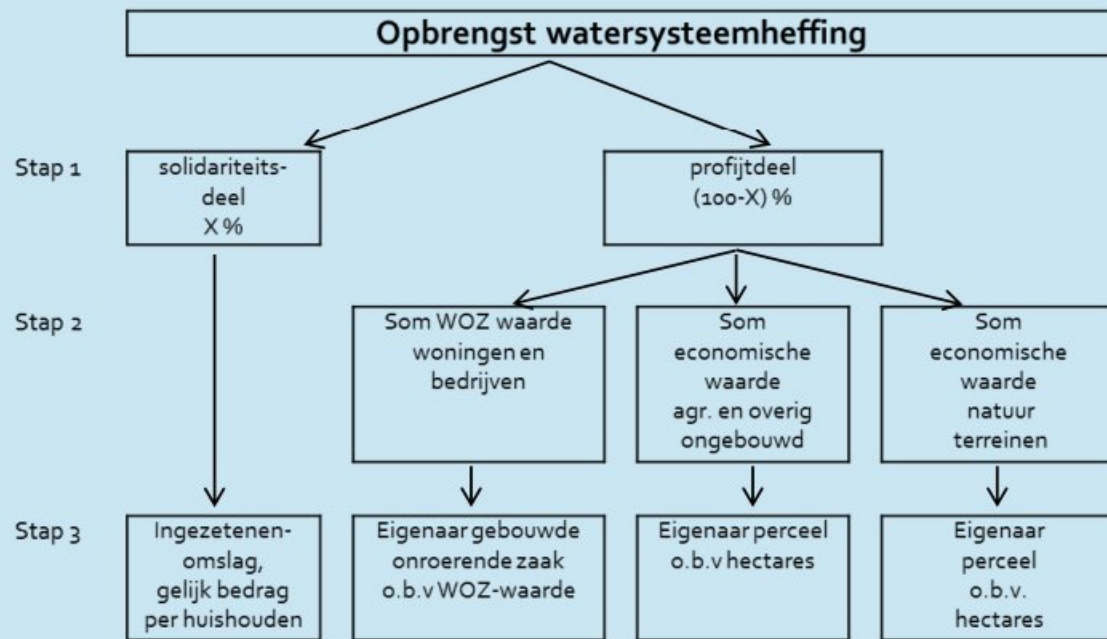
Vier groepen belastingplichtigen :

1. Ingezetenen
2. Eigenaren ongebouwd, geen natuur
3. Eigenaren natuurterreinen
4. Eigenaren gebouwde eigendommen
5. Verontreinigingsheffing (vrije lozers)

KOSTENTOEDELING WATERSCHAPPEN

- Wettelijke bandbreedte: deel ingezetenen (huishoudens) naar bevolkingsdichtheid gebied
- Voor beheergebied Wetterskip: minimaal 20% en maximaal 30%.
- Resterend deel verdeeld over Gebouwd, Ongebouwd en Natuur
- Gebouwd: **op basis WOZ-waarde**
- Ongebouwd en Natuur: **op basis waarde hectare in economisch verkeer**

VERDEELSCHEMA OPBRENGST WATERSYSTEEMHEFFING

STAP 1: INGEZETENEN

Criterium: inwonerdichtheid

In Waterschapswet zijn bandbreedtes opgenomen:

- < 500 inwoners per km²: kostenaandeel 20-30%
- 500-1000 inw. per km²: kostenaandeel 31-40%
- > 1000 inw. per km²: kostenaandeel 41-50%

STAP 1: INGEZETENEN

Wetterskip Fryslân:

Ondergrens	20%
Ca. 200 inw per km ² : (200/500 x 10%)	4%
Natuurwaarden vooral voor ingezetenen	2%
Categorale kosten (verkiezingen, heffing + invordering)	1 %
Herstelprogramma O&K, KRW, HWBP en MURA	<u>1 %</u>
TOTAAL	<u>28 %</u>

STAP 2: EIGENAREN

Voor eigenaren resteert nog $100 - 28 = 72\%$

Deze 72% wordt verdeeld op basis van de *waardeverhoudingen* tussen:

- Gebouwd
- Ongebouwd
- Natuur

BEPALEN WAARDEVERHOUDINGEN

Waarde gebouwd:	€ 68.342 mln	= 66,1%
Waarde ongebouwd:	€ 34.581 mln	= 33,4%
Waarde natuur:	€ 504 mln	= 0,5%

Kostenaandeel:

Gebouwd	$66,1\% \times 72 = 47,6\%$
Ongebouwd	$30,9\% \times 72 = 24,0\%$
Natuur	$0,5\% \times 72 = 0,4\%$

WIE BETAALT WAT? (RESUMÉ)

Watersysteembeheer 2023

Ingezetenen	28,0%	€ 31,4 miljoen
Gebouwd	47,6%	€ 53,3 miljoen
Ongebouwd	24,0%	€ 26,9 miljoen
Natuur	0,4%	€ 0,4 miljoen
Totaal	100,0%	€ 112,0 miljoen

Deze percentages worden vastgelegd in de kosttoedelingsverordening die door het algemeen bestuur wordt vastgesteld.

OMSLAG WATERSYSTEEMBEHEER 2023

Totaal omslag 2023		113.767.500
Af: verontreinigingsheffing	28.775 * € 58,64	1.742.300
Resteert:		112.025.200
Ingezetenen	28,0%	31.367.100
Gebouwd	47,6%	53.324.000
Ongebouwd	24,0%	26.886.000
Natuur	0,4%	448.100
Totaal		112.025.200

BEREKENING TARIEVEN

Categorie	Bedrag in €	Herleide eenheden	100% tarief
Ingezetenen	31.367.100	291.975	107,43
Gebouwd	53.324.000	97.785.000.000	0,05702%
Ongebouwd	26.886.000	370.484	72,57
Natuur	448.100	51.710	8,67

VOORBEELD BEREKENING

Agrarisch bedrijf met woning, weiland en waterpoel				
	Eenheden		Tarief	Totaal
Zuiveringsheffing	3	VE	€ 58,64	175,92
Ingezetenen	1	woonruimte	€ 107,43	107,43
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	0,05702%	102,64
Ongebouwd	60	hectare	€ 108,86	6.531,60
Natuur	5	hectare	€ 8,67	43,35
TOTAAL				6.960,94

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-
[redacted] J @WET>
Sent: maandag 26 juni 2023 15:16
To: [redacted] J
Subject: Presentatie
Attachments: 2023-06-26 Presentatie commissie Kostentoedeling 2024 V2.pptx

Ik heb de presentatie aangepast. Enkele dia's ook in andere volgorde.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [redacted] J
E: [redacted] J @wetterskipfryslan.nl
Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

KOSTENTOEDELING

BELASTING WATERSCHAP

- Waterschappen heffen belasting voor 2 taken: **Watersysteembeheer** en Zuiveringsbeheer
- Is geregeld in de Waterschapswet
- Belasting zuiveringsbeheer: Is tarief per vervuilingseenheid
- **Belasting Watersysteembeheer**: verdeeld over vijf categorieën die kosten van deze taak betalen
- Bestuur Wetterskip stelt (tot nu toe) één keer per 5 jaar kostentoedeling vast
- Jaarlijkse aanpassing is mogelijk

KOSTENTOEDELING WATERSYSTEEMBEHEER

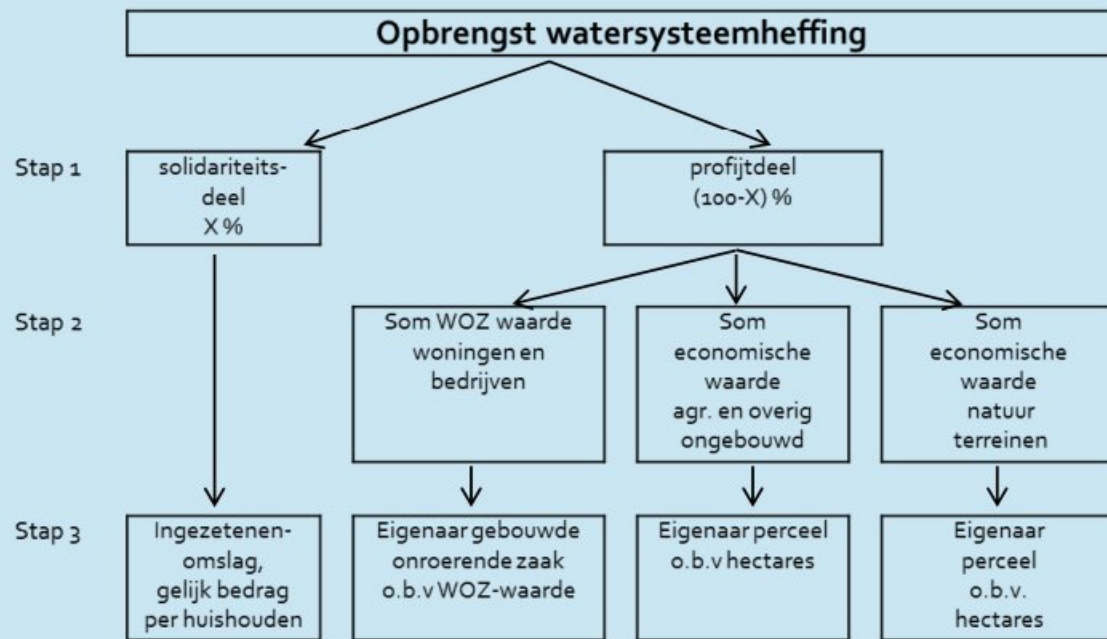
Vijf groepen belastingplichtigen :

1. Ingezetenen
2. Eigenaren ongebouwd, geen natuur
3. Eigenaren natuurterreinen
4. Eigenaren gebouwde eigendommen
5. Verontreinigingsheffing (vrije lozers)

KOSTENTOEDELING WATERSCHAPPEN

- Deel ingezetenen naar bevolkingsdichtheid gebied
- Resterend deel verdeeld over Gebouwd, Ongebouwd en Natuur op basis van waardeverhouding
- Gebouwd: **op basis WOZ-waarde**
- Ongebouwd en Natuur: **op basis waarde hectare in economisch verkeer**

VERDEELSCHEMA OPBRENGST WATERSYSTEEMHEFFING

STAP 1: INGEZETENEN

- Op basis van bevolkingsdichtheid in beheergebied.
- In Wetterskip Fryslân ongeveer 200 inwoners per km²

In Waterschapswet zijn bandbreedtes opgenomen:

- < 500 inwoners per km²: kostenaandeel 20-30%

STAP 2: EIGENAREN

In huidige kostentoedeling 2019-2023 is ingezetenendeel 28%

Voor eigenaren resteert nog $100 - 28 = 72\%$

Deze 72% wordt verdeeld op basis van de *waardeverhoudingen* tussen:

- Gebouwd
- Ongebouwd
- Natuur

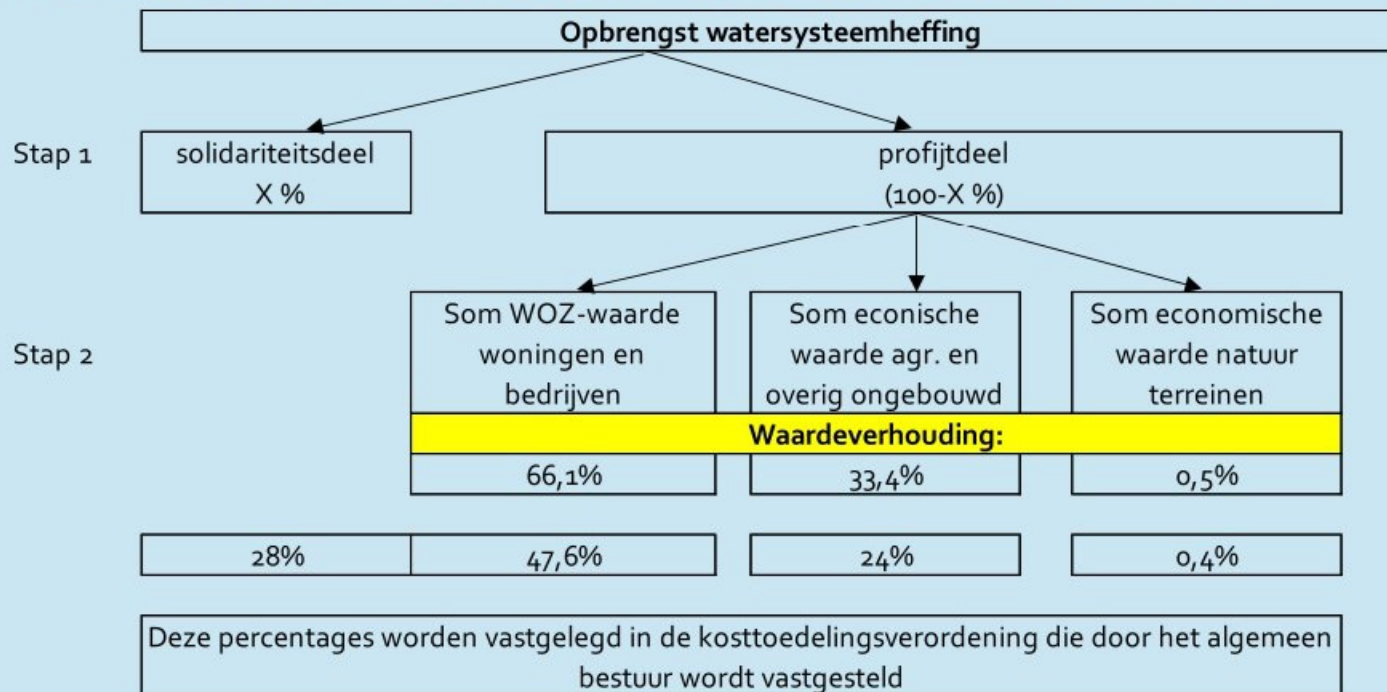
BEPALEN WAARDEVERHOUDINGEN

Waarde gebouwd: € 68.342 mln = 66,1%

Waarde ongebouwd: € 34.581 mln = 33,4%

Waarde natuur: € 504 mln = 0,5%

VERDEELSCHEMA OPBRENGST WATERSYSTEEMHEFFING

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

J

From: [redacted] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted] J @WET>
Sent: maandag 26 juni 2023 16:34
To: divinfodesk
Subject: FW: Rapport kostentoedeling
Attachments: R001-1290490MJS-V02-pws-NL.pdf

Hallo,

In de bijlage het definitieve rapport over de kostentoedeling. Dit rapport wordt samen met het voorstel aan het AB op 3 juli in de commissie behandeld en inspraakrijp verklaard (als het goed is).
Kunnen jullie dit rapport archiveren?

Groet,

[redacted] J
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted] J
E. [redacted] J @wetterskipfryslan.nl

Van: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 14:44
Aan: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [redacted] J

Hierbij de definitieve versie van het rapport.
Fijne middag verder.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

Visit our living ambition
report 2022

www.alivingambition.com

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:33
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Bedankt en een goed weekend verder.

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 12:31
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Geen probleem, hierbij verwerkt.

De PDF versie volgt dus later volgende week.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:06
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hoi [redacted]

Nog een kleine aanpassing op pagina 5. Zou je deze nog kunnen doorvoeren? Deze tekst staat ook in het begeleidende bestuursvoorstel.
Had ik gelijk mee moeten sturen natuurlijk.

Alvast bedankt.

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [Redacted]

E. [Redacted] [\[Redacted\]@wetterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@wetterskipfryslan.nl)

Van: [Redacted] [Redacted] [\[Redacted\]@tauw.com](mailto:[Redacted]@tauw.com)>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:59

Aan: [Redacted] [Redacted] [\[Redacted\]@wetterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@wetterskipfryslan.nl)>; [Redacted] [Redacted] [\[Redacted\]@tauw.com](mailto:[Redacted]@tauw.com)>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [Redacted]

Bedankt voor de oplettende opmerking, hierbij het rapport met de nieuwe getallen.

Excuus voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [Redacted]

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:50

To: [Redacted] [Redacted] [\[Redacted\]@wetterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@wetterskipfryslan.nl)>; [Redacted] [Redacted] [\[Redacted\]@tauw.com](mailto:[Redacted]@tauw.com)>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

[Redacted] je hebt helemaal gelijk. Er zit een foutieve verwijzing in mijn berekening.

Ik zal het aanpassen je het zo direct aanleveren.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

M [redacted] J

From: [redacted] J @weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:26

To: [redacted] J, [redacted] J @tauw.com>; [redacted] J, [redacted] J @tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted] J

In het rapport staan de volgende toedelingspercentages:

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

Categorie		2018	2022
A	Ingezetenen	28,0 %	20,0%
	Ongebouwd	24,0 %	21,0%
B	Natuur	0,4 %	0,4%
C	Gebouwd	47,6 %	58,6%
Totaal		100,0 %	100,0 %

De waardeverhouding is op grond van onderstaande tabel als volgt:

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwperceelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Ik had zelf, op grond van bovenstaande waardeverhouding, de onderstaande percentages berekend:

			Aandeel afgerond
Aandeel Ingezetenen			20,0
Resteert:		80,00	
Waardeverhoudingen:			
Gebouwd	75,72	60,58	60,6
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1
Natuur	0,41	0,33	0,3
			100,00

Volgens mij is 75,7% van 80% (het resterende deel na het ingezetenendeel) 60,6 en geen 58,6% zoals in het rapport aangegeven.

Klopt mijn conclusie?

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E. [Redacted] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@wetterskipfryslan.nl)

Van: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:02

Aan: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Bij deze, de definitieve versie volgt nog.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:47

To: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Graag ontvang ik het rapport. We kunnen dan de stukken verzenden naar de commissie. Ik kan dan ook nog even checken of de getallen overeen komen met de door ons opgestelde stukken.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 10:44

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen [redacted]

In principe zijn de aanpassingen klaar maar het moet nog verwerkt worden door ons secretariaat. Daarbij voert [redacted] ook nog een kwaliteitscheck uit maandag.

Ik kan je wel vast de nieuwe versie van het rapport of alleen de nieuwe getallen in concept opsturen waarna later (ik denk maandag) de definitieve versie volgt.

Is maandag nog op tijd of willen jullie het alvast ontvangen?
Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:21

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [J]

Ik ben benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanpassing van het rapport.
Heb jullie beiden ook telefonisch benaderd maar kreeg jullie niet aan de lijn.
We lopen tegen de deadline aan voor het versturen van de stukken naar de commissie.

Groet,

[J]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [J]
E. [J] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[J]@wetterskipfryslan.nl)

Van: [J] [J] [@tauw.com](mailto:[J]@tauw.com)>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:44
Aan: [J] [J] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[J]@wetterskipfryslan.nl)>
CC: [J] [J] [@tauw.com](mailto:[J]@tauw.com)>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J] hartelijk dank. [J] gaat ermee aan de slag.
Ik heb nog even de offerte van het KTO doorgelezen, willen jullie nog gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijke toelichting?
Per mail gaf je in het begin aan dit te willen en [J] heeft begin juli wel in potlood wat in zijn agenda gezet. Hoor graag of en wanneer jullie dit zouden willen ☺.

Met vriendelijke groet,

[J]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [J] [J] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[J]@wetterskipfryslan.nl)>
Sent: woensdag 21 juni 2023 09:00

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: FW: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Zie onderstaande mail over insteek van de coalitie. Kunnen jullie het rapport aanpassen op 20%?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: woensdag 21 juni 2023 08:34

Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [redacted]

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20

Aan: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com> [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted]

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00

Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[J] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[J]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [J]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [J]

Sent: maandag 19 juni 2023 13:57

To: [J] <[J]@weterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Zojuist even met [J] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijnen van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

- [J] EUR [K]
- [J] EUR [K]

[J] lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[J]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted] [J]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] [J] <[redacted] [J]@weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [redacted] [J] <[redacted] [J]@tauw.com>; [redacted] [J] <[redacted] [J]@tauw.com>; [redacted] [J] <[redacted] [J]@tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted] [J]

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted] [J]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] [J]

E. [redacted] [J]@weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024

26 juni 2023

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	 J
Auteur(s)	 J
Tweede lezer(s)	 J en J
Projectnummer	1290490
Aantal pagina's	16
Datum	26 juni 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ingezetenen	5
2.1	Wettelijk kader	5
2.2	Berekening ingezetenenandeel	5
3	Berekening waardeverhouding watersysteemheffing	6
3.1	Waardebepaling	6
3.2	Oppervlaktebepaling	8
3.3	Waardeverhouding watersysteemheffing	12
4	Categorale kostentoedeling watersysteemheffing	14
5	Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf	15
5.1	Oppervlakte wegen in een kostentoedeling	15
5.2	Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen	15
5.3	Conclusie	16
Bijlage 1	Overzicht gebruikte referentiegegevens	
Bijlage 2	Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand	

1 Inleiding

Met de invoering van de Waterschapswet zijn vanaf 1 januari 2009 regels van kracht om de bijdragen van de diverse categorieën belanghebbenden in de kosten van het watersysteembeheer vast te stellen. Door het Wetterskip Fryslân is aan TAUW gevraagd de meest recent berekende waardeverhouding te herzien en daarbij rekening te houden met actuele waarde gegevens en actuele oppervlakten.

De laatste kostentoedelingsverordening waarvoor de waardeverhouding is herzien dateert uit 2018. Deze kostentoedelingsverordening is in 2018 vastgesteld en vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar wat aanvangt op 1 januari 2019 met peildatum 1 januari 2018. Er is een wettelijke verplichting om de kostentoedelingsverordening eenmaal in de vijf jaar te herzien. Om deze reden is het noodzakelijk om in 2023 een nieuwe kostentoedelingsverordening vast te stellen. Op basis van de resultaten uit voorliggend onderzoek kan een nieuwe kostentoedelingsverordening voor het jaar 2024 en volgende jaren worden vastgesteld. Het is mogelijk dat door een aanpassing van het belastingstelsel er in 2024 opnieuw een kostentoedelingsverordening voor het jaar 2025 en verder moet worden vastgesteld op basis van de nieuwe regelgeving.

Voor het actualiseren van de waardeverhouding van de watersysteemheffing wordt verwezen naar twee jaren, op basis waarvan de berekening van de waardeverhoudingen heeft plaats gevonden:

- 2018: deze getallen zijn gebaseerd op de vigerende kostentoedelingsverordening met als peildatum 1 januari 2018
- 2022: voorliggend onderzoek op basis van peildatum 1 januari 2022, dit is de maximale mogelijkheid voor een ingangsdatum van 1 januari 2024

De gehanteerde methoden worden door TAUW voor verschillende andere waterschappen toegepast bij kostentoedelingsonderzoeken en zijn gebaseerd op het wettelijk en praktisch kader vastgelegd in de Waterschapswet en bijbehorende informatie.

Dit rapport begint in hoofdstuk 2 met de berekening van de bandbreedte van het ingezetenenaandeel. Daarna volgt een beschrijving van de volledige herziening van de waardeverhouding van de watersysteemheffing in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt de categorale kostentoedeling watersysteemheffing. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven over het verschil tussen het areaal wegen in een kostentoedelingsonderzoek en het areaal wegen waarover belasting wordt geheven.

2 Ingezetenen

Binnen de watersysteemheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een solidariteitsdeel en een profijtdeel. Het solidariteitsdeel wordt opgebracht door de ingezetenen in het waterschapsgebied. Het profijtdeel wordt toebedeeld aan de eigenaren van onroerende zaken op basis van de waardeverhouding. Een kostentoedeling start met het vaststellen van het ingezetenenaandeel.

2.1 Wettelijk kader

Vanuit het oogpunt van belang-betaling wordt het ingezetenenaandeel in de kosten van de watersysteemheffing gekoppeld aan de gemiddelde inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²).

In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- a. Het ingezetenenaandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- b. Het ingezetenenaandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- c. Het ingezetenenaandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

Het Algemeen Bestuur kan, op grond van artikel 120.3 van de Waterschapswet de genoemde maximale percentages in bijzondere omstandigheden verhogen tot 40 %, 50 % respectievelijk 60 %. De wetgever heeft hierbij, zo blijkt uit de toelichting op de model-kostentoedelingsverordening, gedacht aan waterschappen met een relatief groot aandeel natuurterreinen (bijvoorbeeld meer dan 25 % van het beheergebied) en aan waterschappen met een zeer grote inwonerdichtheid (meer dan 1.250 inwoners per km²). Door het bestuur kunnen ook andere argumenten worden gehanteerd om af te wijken van de genoemde maximale percentages.

2.2 Berekening ingezetenenaandeel

De gemiddelde inwonerdichtheid¹ van het beheergebied van Wetterskip Fryslân wordt geschat op 191 inwoners per km². Met deze inwonersdichtheid valt het waterschap onder de categorie 20 % tot 30 %. In de laatste kostentoedelingsverordening is door het Wetterskip Fryslân bestuurlijk vastgesteld dat het ingezetenenaandeel 28 % bedraagt. Uit een eerste doorrekening met dit percentage bleken er grote verschuivingen plaats te vinden tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Door het percentage voor de categorie ingezetenen vast te stellen op 20 % worden de verschuivingen enigszins gedempt en wordt een goede evenwichtige opbouw van de belastingdruk over de verschillende categorieën belastingbetalers verkregen. Om deze reden wordt in dit onderzoek uitgegaan van een ingezetenenpercentage van 20 % bij de berekening van de categorale waardeverhouding (zie hoofdstuk 4).

¹ bron: <https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/> geraadpleegd 14 april 2023

3 Berekening waardeverhouding watersysteemheffing

Een kostentoedelingsonderzoek wordt vervolgd met het berekenen van de waardeverhouding door de waarde en oppervlakte te bepalen van de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd.

De waardeverhouding tussen de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd voor de watersysteemheffing is gebaseerd op de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008). De Handleiding beschrijft vooral de berekening van de waardeverhouding met de onderliggende uitgangspunten. De Geowijzer beschrijft welke bronnen gebruikt kunnen worden voor de berekening van de oppervlakte per (ongebouwde) belangencategorie. Daar waar afgeweken wordt van deze Geowijzer, doordat er bijvoorbeeld wijzigingen plaatsvinden in de bronbestanden, wordt dat bij de desbetreffende bronbestanden toegelicht. Voor het bepalen van de waardeverhouding is verder de Taxatiewijzer, die de waarde van de openbare landwegen en spoorwegen berekent, van belang. De Taxatiewijzer is in opdracht van de Unie van Waterschappen ontwikkeld met als doel de waarde van (spoor)wegen transparant en op uniforme wijze te berekenen.

3.1 Waardebepaling

In deze paragraaf wordt de waardebepaling per categorie nader toegelicht. In tabel 3.2 is de waarde per belangencategorie (per hectare) weergegeven.

Waarde (spoor)wegen

Voor de waarde van de (spoor)wegen is de Taxatiewijzer geüpdatet naar peildatum 1 januari 2022². De resultaten uit de Taxatiewijzer zijn toegespitst op de situatie binnen het beheergebied van het waterschap waarbij rekening wordt gehouden met regionale kenmerken (type wegen) en waterschapsspecifieke kenmerken (grote kunstwerken)³.

De waarde verandert tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 voor wegen met gemiddeld +20,8 % en voor spoorwegen stijgt deze 38,6 %. De stijging is te verklaren door de flinke stijging van arbeid en specifieke grondstofprijzen (zoals onder andere staal en asfalt) voor wegen en spoorwegen. De stijging van asfaltprijzen in combinatie met een grote invloed van kunstwerken/constructies, die ook stevig in prijs stijgen, leidt voornamelijk bij de autosnelwegen tot een forse stijging. Het onderliggend wegennet stijgt minder hard, vanwege een kleinere invloed van kunstwerken/constructies en het meer voorkomen van open verhardingen. Deze open verhardingen zijn conform de cijfers van het CBS ook minder hard gestegen.

² Kenmerk: Model Taxatiewijzer- K001-1290490EMD-V01. In opdracht voor Wetterskip Fryslân

³ Voor meer informatie over de uitgangspunten van de Taxatiewijzer wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk:

R001-1262738MTV-V01-nda-NL

Waarde agrarische en overige gronden

Voor het bepalen van de agrarische grondprijs zijn de verhandelde percelen op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf
- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Verhandelde percelen met extreem hoge en lage prijzen zijn volgens een statistische methodiek uitgesloten. Het Kadaster geeft aan dat zij landelijk vaste statistische uitsluitingscriteria hanteren voor verhandelde percelen met extreem hoge of lage prijzen. Dit betreft een koopsom < EUR 10.000,00/ha en > EUR 200.000,00/ha. Deze uitsluitingscriteria zijn bedoeld om niet-representatieve transacties uit te sluiten.

De grondprijs binnen het beheergebied is gestegen tot EUR 52.595,00/ha op 1 januari 2022 tegenover een grondprijs van EUR 47.000,00/ha op 1 januari 2018. De waarde van de agrarische en overige gronden is tussen 2018 en 2022 gestegen met 11,9 %. Tussen 2021 en 2022 was dit 12,3 % en tussen 2022 en 2023 was dit 9,0 %. De schaarste aan grond leidt bij grondgebonden agrarische bedrijven zoals melkveehouderij- en akkerbouwbedrijven tot een enorm vermogensbeslag. Grond is voor die sectoren immers een noodzakelijk productiemiddel⁴.

Ten opzichte van 2018 zien wij een lichte daling in 2020 van de waarde per hectare voor agrarische en overige gronden na een eerdere afvlakking, hierna stijgen de waarden weer. Zie tabel 3.1 voor de kengetallen van 2020, 2021 en 2022.

Tabel 3.1 Kengetallen agrarische gronden van 2021, 2022 en 2023 aangeleverd door Kadaster

01-01-2021		01-01-2022		01-01-2023	
Akten	173	Akten	181	Akten	195
Percelen	413	Percelen	520	Percelen	495
Gemiddelde Grondprijs	EUR 46.847,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 52.595,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 57.351,00
Oppervlakte	953 ha	Oppervlakte	1.272 ha	Oppervlakte	1.340 ha

Waarde bouwpercelen

De waarde van de bouwpercelen moet op grond van artikel 6.7 van het Waterschapsbesluit worden bepaald op basis van de waarden die voor de binnen het gebied van het waterschap gelegen bouwpercelen op de voet van de wet WOZ zijn vastgesteld.

⁴ <https://www.veld-post.nl/artikel/642724-grondprijs-in-noord-nederland-stijgt-met-vier-procent/#:~:text=Over%20heel%202022%20is%20de,bouwland%20op%2084.500%20per%20hectare.>

In de praktijk worden WOZ-gegevens van bouwpercelen niet centraal bijgehouden. Omdat de gegevens uit de WOZ niet beschikbaar zijn, is de waarde bepaald op basis van de websites <https://www.zelfbouwinnederland.nl/kavels> en www.bouwkavelsonline.nl⁵. De informatie van deze website wordt dan gecorrigeerd voor verschillen in waarde tussen woonkavels en bedrijventerreinen. De gemiddelde prijs woonkavel wordt bepaald aan de hand van de beschikbare informatie, deze waarde wordt gecorrigeerd voor bedrijventerreinen en warme-koude gronden. De waarde komt uit op EUR 960.000,00 per hectare. Deze waarde is geverifieerd met de omliggende gebieden en is representatief voor deze regio. De waardedaling van bouwpercelen tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 bedraagt gemiddeld -10,0 %. De daling in de waarde van bouwpercelen heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bouwstop als gevolg van de stikstofcrisis en de toegenomen kosten van bouwmaterialen.

Waarde Natuur

De waarde van de categorie Natuur per hectare is voorgeschreven en gebaseerd op 20 % van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

Waarde Gebouwd

De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022. De totale waarde is met 28,4 % gestegen ten opzichte van 2018. De stijging wordt verklaard door de overspannen huizenmarkt van de laatste jaren. Een stijging was in de vorige kostentoedeling ook terug te zien. De waardeverhoging volgt de marktontwikkelingen⁶ wel met een zekere vertraging.

Tabel 3.2 Waarde per belangencategorie

	Categorie		2018 (EUR)	2022 (EUR)
A1.1	Autosnelwegen	(EUR per ha)	1.890.000,00	2.327.000,00
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	(EUR per ha)	1.052.000,00	1.300.000,00
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	(EUR per ha)	1.631.000,00	1.949.000,00
A1.4	Overige verharde wegen	(EUR per ha)	1.550.000,00	1.813.000,00
A2	Agrarische en overige gronden	(EUR per ha)	47.000,00	52.595,00
A3	Openbare spoorwegen	(EUR per ha)	12.601.000,00	17.466.000,00
A4	Bouwpercelen	(EUR per ha)	1.067.000,00	960.000,00
B	Natuur	(EUR per ha)	9.400,00	10.519,00
C	Gebouwd (totaal in EUR)	(Totaal in EUR)	68.342.000.000,00	99.511.000.000,00

3.2 Oppervlaktebepaling

Naast de waardeverhouding is ook de oppervlakte per (sub)categorie opnieuw berekend naar de peildatum 1 januari 2022. Tabel 3.3 geeft een overzicht van het oppervlak per belangencategorie. Hierbij zijn voor wegen de vermenigvuldigingsfactoren toegepast waarmee, naast het wegooppervlak zelf, ook de dienstbaarheden naast de weg worden meegenomen.

⁵ Bouwkavelsonline is landelijk de best beschikbare bron om een gemiddelde prijs te bepalen voor de waarde per hectare van bouwpercelen. Voor het bepalen van een absolute hoeveelheid aan bouwpercelen is deze bron niet volledig genoeg

⁶ Bron: CBS Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen; prijsindex 2015=100

Oppervlakte (spoor)wegen

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn gehanteerd. Hiermee wordt afgeweken van de richtlijnen van Geowijzer. Er zijn verschillende redenen waarom voor deze verandering is gekozen:

- In artikel 23 van de Wet basisregistratie grootchalige topografie staat dat een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat
- De BGT is het meest nauwkeurige landelijke topografisch bestand dat op dit moment beschikbaar is (zie ook bijlage 2)
- De BGT wordt ook als bron gebruikt voor de belastingheffing voor de tariefdifferentiatie wegen. Daarbij is voor andere bestuursorganen het gebruik van de BGT als bron ook duidelijk dat de belastingheffing van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen, die vooral aan wegbeheerders wordt opgelegd, gebaseerd is op een basisregistratie waarvan zij ook zelf bronhouder zijn

De oppervlakte autosnelwegen daalt met 10,1 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte hoofd en regionale wegen daalt met 71,1 %. De oppervlakte lokale wegen + bebouwde kom daalt met 25,9 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte overige verharde wegen stijgt met 100,6 %. Het oppervlak spoorwegen daalt met 61,9 %.

Door het gebruik van een ander bronbestand zijn de oppervlaktes van de (spoor)wegen categorieën significant gewijzigd. De verschillen die ontstaan zijn als volgt te verklaren:

- De BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten. Verder zit er een verschil in de manier waarop ondersteunende wegdelen, zoals opritten, worden geclassificeerd in beiden bronbestanden. Als laatste is de BGT een bronbestand dat in recente jaren is ontwikkeld, en zal het in de komende jaren nog verder geactualiseerd worden. De BGT is daarmee een bestand in continue ontwikkeling
- Er vindt een verschuiving plaats tussen wegenreclassificatie tussen Top10NL en BGT. Een nauwkeurigere afbakening betekent ook een betere classificatie van de wegen. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen
- Naast de feitelijke oppervlakte van de wegen worden dienstbaarheden meegerekend in het areaal wegen, om het bestaan van bijvoorbeeld bermen en vangrails correct mee te nemen in berekeningen. Per wegen categorie verschilt de grootte van dienstbaarheden, voor autosnelwegen en hoofd- en regionale wegen is deze groter dan voor lokale wegen en overige wegen. Hierdoor wordt het effect van de functieverhuizing, zoals besproken in bovenstaande punt, verder versterkt

Hieronder wordt per wegcategorie de belangrijkste wijzigingen samengevat:

- Het areaal **autosnelwegen** neemt af ten opzichte van het vorige kostentoedelingsonderzoek. De snelwegen zijn gedetailleerder ingetekend. De BGT heeft een groter detailniveau, waardoor een deel van de autosnelwegen niet wordt meegenomen in de afbakening (bijvoorbeeld stroken tussen de weghelften)
- Het areaal **hoofd- en regionale wegen** neemt af. Deze daling wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom
- De daling van het areaal **lokale wegen** wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand. Ondanks de verhuizing van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom vindt er in absolute zin toch een afname plaats. Dit wordt verklaard doordat de dienstbaarheidsfactor bij lokale wegen en bebouwde kom veel kleiner is dan bij hoofd- en regionale wegen
- Het areaal **Overige wegen** neemt toe. Deze toename wordt enerzijds verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Anderzijds komt dit doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een significante toename van het oppervlak plaatsvindt
- Het areaal **spoorwegen** neemt af. Dit is te verklaren doordat de BGT nauwkeuriger ingetekend is in vergelijking met de BBG2015, het bronbestand waar de spoorwegen in het vorige kostentoedelingsonderzoek op zijn gebaseerd. De daling komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied

Oppervlakte Natuur

Het oppervlak Natuur in de waardeverhouding is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor. Op 1 januari 2022 bedraagt het areaal Natuur een oppervlakte van 51.825 hectare: een afname van 3,4 %. In het vorige rapport (2018) was een inschatting gemaakt van de gevolgen van de uitspraak over belasting op Rijkswater voor oppervlakte natuur. Deze inschatting van de gevolgen is achteraf te laag gebleken. Hierdoor vindt er in oppervlak waarschijnlijk wel een toename van het areaal natuur plaats, maar zien we dit niet terug in de vergelijking 2018-2022.

Oppervlakte bouwpercelen

Net als bij de bepaling van de waarde kan ook de oppervlakte van bouwpercelen op verschillende manieren worden bepaald. Omdat het hierbij gaat om percelen waarop bebouwing is toegestaan maar nog niet heeft plaats gevonden is deze categorie ruimtelijk lastig af te bakenen. Omdat er voor de bepaling van de oppervlakte geen landelijke actuele bron meer beschikbaar is, wordt in overleg met het Wetterskip (gebiedskennis) besloten om het oppervlak bouwpercelen gelijk te houden.

Oppervlakte overige en agrarische gronden

Het oppervlak agrarisch en overige categorieën in de waardeverhouding is bepaald door het totaal van de categorieën af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Hiervoor wordt gekozen omdat de oppervlakte overige gronden zeer lastig is vast te stellen en dezelfde waarde wordt toegekend als voor agrarische gronden. Overige gronden bestaat onder andere uit parken, plantsoenen en snippers openbare ruimte. Het areaal agrarische en overige gronden is gestegen met 1,8 %.

Oppervlakte Gebouwd

Het oppervlak Gebouwd is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor, echter de cijfers (de hectares) zijn gebaseerd op de leveringen vanuit de LV-WOZ. Het oppervlak Gebouwd dat volgt uit de meest recente opgave van de LV-WOZ bedraagt 40.000 hectare. Hieruit volgt een stijging ten opzichte van 2018 met 13,1 %. Deze toename wordt vermoedelijk vooral verklaard door het nauwkeuriger meetaxeren van het areaal Gebouwd.

Tabel 3.3 Oppervlakte per belangencategorie(ha)

	Categorie	2018	2022
A1.1	Autosnelwegen	1.143	1.028
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	7.663	2.214
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	8.184	6.068
A1.4	Overige verharde wegen	1.189	2.385
A2	Agrarische en overige gronden	236.431	240.302
A3	Openbare spoorwegen	375	143
A4	Bouwpercelen	812	812
B	Natuur	53.625	51.825
C	Gebouwd	35.355	40.000
	Totaal	344.776	344.776

3.3 Waardeverhouding watersysteemheffing

In tabel 3.4 is de waardeverhouding berekend voor het watersysteembeheer.

Tabel 3.4 Waardeverhouding watersysteemheffing prijspeil en ruimtebeslag inclusief correctie veroudering⁷

2. bepalen waarden						
watersysteemheffing		oppvl in ha	waarde per ha	veroudering	heffingsgebied	waarde verh.
categorie					totale waarde	
A1.1	autosnelwegen	1,028	€ 2.327.000	75%	€ 1.743.244,375	
A1.2	hoofd- en regionale wegen	2,214	€ 1.300.000	75%	€ 2.150.942,500	
A1.3	lokale wegen + beb.kom	6,068	€ 1.949.000	75%	€ 8.069.168,125	
A1.4	overige verharde wegen	2,385	€ 1.813.000	75%	€ 3.243.003,750	
A1	openbare landwegen	11,694			€ 16.064.350,750	
A2	agrarische gronden	240,302	€ 52.595		€ 12.630.621,702	
A3	openbare spoorwegen	143	€ 17.466.000	75%	€ 1.073.220,500	
A4	bouwpercelen	812	€ 960.000		€ 779.520,000	
A5	overige	0	€ 52.595		€ -	
	onbebouwd ex landwegen	241,257			€ 15.291.370,282	
A	onbebouwd	252,951			€ 31.355.729,032	23.86%
B	natuur	51,825	€ 10.519		€ 545.145,185	0.41%
C	gebouwd	40,000			€ 99.511.000,000	75.72%
			inv. per km2	totaal	€ 131.411.874,218	100.00%
D	ingezetenen		191			

In tabel 3.5 wordt de berekening van de waardeverhouding van de voorgaande kostentoedelingsverordening (2018) vergeleken met de nu uitgevoerde berekening (2022).

⁷ Bij de berekening van de waardeverhouding wordt de weergegeven waarde per ha voor openbare landwegen en spoorwegen gecorrigeerd voor veroudering (correctie 75 %). Door de veroudering van (spoor)wegen is de feitelijke economische waarde van de (spoor)wegen lager dan de vervangingswaarde die in de Taxatiewijzer wordt berekend. Landelijk wordt aangenomen dat de wegen gemiddeld 75 % procent van de vervangingswaarde aan waarde hebben. Dit komt overeen met de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008)

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwpercelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Het aandeel in de totale waarde van de categorie Ongebouwd is gedaald met 9,3 %. De totale waarde van Gebouwd stijgt met 45,6 % en de totale waarde Natuur stijgt met 8,1 %. Een vergelijking van de berekende waardeverhoudingen laat zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het Ongebouwd (was 33,4 % en wordt 23,9 %) naar Gebouwd (was 66,1 % en wordt 75,7 %). Het aandeel Natuur daalt met 0,1 % (van 0,5 % naar 0,4 %).

Deze verschuiving is voor een deel het gevolg van een stijging van de waarde van Gebouwd door het doorzetten van de stijging in de huizenprijzen. Daarnaast vindt er een afname plaats van de waarde van (spoor)wegen doordat deze nauwkeuriger in beeld zijn gebracht.

4 Categoriele kostentoedeling watersysteemheffing

Met de resultaten van de berekening van de waardeverhouding voor de watersysteemheffing, wordt de categoriele kostentoedeling afgeleid en de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening gepresenteerd.

In de onderstaande tabel 4.1 is de categoriele kostentoedeling weergegeven, rekening houdend met het ingezetenenandaal van 20,0 %.

Het aandeel Gebouwd stijgt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 13,0 procentpunt. Het aandeel Ongebouwd daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 4,9 procentpunt. Het aandeel Natuur daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 0,1 procentpunt. De stijging van het aandeel Gebouwd wordt gecompenseerd door het vastgestelde ingezetenenandaal van 20 % en het aandeel Ongebouwd.

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

	Categorie	2018	2022
	Ingezetenen	28,0 %	20,0 %
A	Ongebouwd	24,0 %	19,1 %
B	Natuur	0,4 %	0,3 %
C	Gebouwd	47,6 %	60,6 %
	Totaal	100,0 %	100,0 %

In 2018 is voor het laatst een kostentoedelingsverordening vastgesteld. In de jaren daarna zijn de afwijkingen voor het waterschap niet groot genoeg geweest om een nieuwe kostentoedelingsverordening op te stellen.

5 Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven waarom de oppervlakte wegen verwerkt in een kostentoedeling afwijkt met de oppervlakte tariefdifferentiatie wegen voor de watersysteemheffing.

5.1 Oppervlakte wegen in een kostentoedeling

In de Waterschapswet en vooral het daarop gebaseerde Waterschapsbesluit zijn voorschriften opgenomen omtrent de waardering van wegen en spoorwegen in het kader van de kostentoedeling. Uit artikel 6.6 Waterschapsbesluit blijkt dat de wegen en spoorwegen moeten worden gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond. Volgens de toelichting op het Waterschapsbesluit gaat het hierbij om grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit, zoals tussenbermen, obstakelvrije zones buiten de verharding, geluidswerende voorzieningen en bermsloten.

De verklaring van de oppervlakte wegen in een kostentoedeling begint bij de methodiek van de Taxatiewijzer. Dit is het landelijk vastgestelde rekenmodel waarmee de waarde per hectare van wegen en spoorwegen wordt bepaald.

In de Taxatiewijzer worden twee aspecten gecombineerd. In de eerste plaats is dit het opstellen van standaard ontwerpprofielen voor de in het Waterschapsbesluit onderscheiden typen openbare wegen. Vervolgens wordt, aan de hand van een groot aantal standardeenhedsprijzen, van de weg de vervangingswaarde per hectare berekend.

De totale oppervlakte wegen in een kostentoedeling wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de verharde wegen in de BGT. Deze oppervlakten worden geclassificeerd en vermenigvuldigd met zo genoemde vermenigvuldigingsfactoren. Deze vermenigvuldigingsfactoren zijn gebaseerd op de standaard ontwerpprofielen zoals deze in de Taxatiewijzer worden toegepast.

De berekende oppervlakte voor de kostentoedeling is een fictieve oppervlakte. Deze is in overeenstemming met de definitie van de waarde van de wegen per hectare in de taxatiewijzer maar heeft geen fysieke ligging. Hierdoor kan deze dan ook niet worden gebruikt voor de watersysteemheffing. De totale waarde van de wegen, oppervlakten vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactoren en de waarde per hectare, is de reële economische waarde van de wegen in het beheergebied van het waterschap.

5.2 Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen is geregeld in artikel 122 lid 3 Waterschapswet. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 12 december 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) uitspraak gedaan in een hoger beroep tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland (GBLT) over de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen bij de watersysteemheffing. In navolging van de rechtbank oordeelt het Gerechtshof dat onverharde delen die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van deze tariefdifferentiatie vallen.

Om de tariefdifferentiatie voor wegen te kunnen toepassen moet de ligging hiervan op perceelsniveau worden vastgelegd. Dit geldt voor de openbare en verharde wegen. Hier werden eerder ook dienstbaarheden onder geschaard.

Als gevolg van deze uitspraak kan het waterschap alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie brengen. Onverharde delen van wegen vallen daarmee dus niet onder de tariefdifferentiatie. De bermen vallen volgens de Hoge Raad wel onder het begrip openbare weg, maar enkel de verharde gedeelten van die bermen vallen onder de tariefdifferentiatie.

5.3 Conclusie

De oppervlakte wegen die wordt gebruikt voor een kostentoedelingsonderzoek is een andere oppervlakte dan dat wordt gebruikt voor de belastingheffing.

In een kostentoedelingsonderzoek dient voor de afbakening van wegen rekening te worden gehouden met dienstbaarheden. Deze dienstbaarheden bestaan uit bermen, sloten en groenstroken welke 'dienstbaar' zijn aan de functie van de weg. Voor het toepassen van een tariefdifferentiatie mag enkel over het verharde gedeelte van een weg een tariefdifferentiatie geheven worden.

Dit levert een verschil op tussen het vaststellen van de afbakening van wegen voor een kostentoedelingsonderzoek (verharde wegen + dienstbaarheden) en het vaststellen van de afbakening waar een tariefdifferentiatie over wordt geheven (enkel verharde weggedeeltes).

Voor de belastingheffing wordt ruimtelijk vastgesteld over welke percelen, bestaande enkel uit verharde openbare wegen (zonder dienstbaarheden), belasting met tariefdifferentiatie kan worden geheven. Dit leidt tot een afname van de heffingsmaatstaf voor de tariefdifferentiatie wegen. Over het dienstbare (onverharde) gedeelte van de wegen wordt, in de meeste gevallen, voortaan het reguliere ongebouwde tarief geheven en dus ook niet meer apart afgebakend.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft dus geen gevolgen voor de reikwijdte van 'wegen' en 'spoorwegen' in het kader van de kostentoedeling. De wegen worden hier immers gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond, ongeacht of die grond verhard of onverhard is. De onverharde dienstbare grond van wegen mag niet gewaardeerd worden als 'agrarische gronden'. De aan wegen en spoorwegen dienstbare onverharde grond valt ook na de uitspraak van de Hoge Raad nog steeds onder 'openbare landwegen' en 'banen voor openbaar vervoer per rail' als bedoeld in artikel 6.3 letters b en c Waterschapsbesluit.

Bijlage 1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Tabel B1.1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Gegevens	Informatiebron	Actualiteit
Waarde wegen en spoorwegen	Tauw Taxatiewijzer en CBS GWW index	Prijspeil 1-1-2022
Waarde agrarische gronden	Kadaster	Prijspeil 1-1-2022
Waarde bouwpercelen	www.bouwkavelsonline.nl	Geraadpleegd op 14 april 2023 en omgerekend naar prijspeil 1-1-2022
Waarde Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Prijspeil 1-1-2022
Oppervlakte wegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte spoorwegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte overige gronden	n.v.t.	Sluitpost
Oppervlakte bouwpercelen	Nieuwe kaart van Nederland	Dataset 2012 geactualiseerd naar 2022
Oppervlakte Natuur	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Oppervlakte Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Inwonerdichtheid	https://www.planbureau Fryslân.nl/monitoren/bevolking/	Geraadpleegd 14 april 2023

Bijlage 2 Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand

BGT en Top10NL leveren verschillende resultaten als deze worden gebruikt als bronbestanden. De verschillen zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten (figuur B2.1 en B2.2)
- Verschuiving tussen categorieën bij Top10NL en BGT. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen (figuur B2.1 en B2.2)

Figuur B2.1 BGT: overzichtskaat

Figuur B2.2 Top10NL: overzichtskaat

Autosnelwegen

Hierdoor is over het algemeen vooral bij autosnelwegen een lichte daling in het totale oppervlak te zien door het hogere detailniveau. In figuren B2.3 en B2.4 én B2.5 en B2.6 zijn de verschillen tussen Top10NL en BGT gevisualiseerd voor de autosnelwegen.

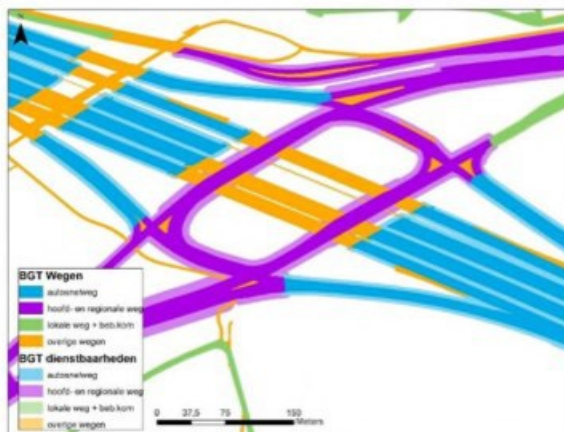
Figuur B2.3 BGT: autosnelwegen

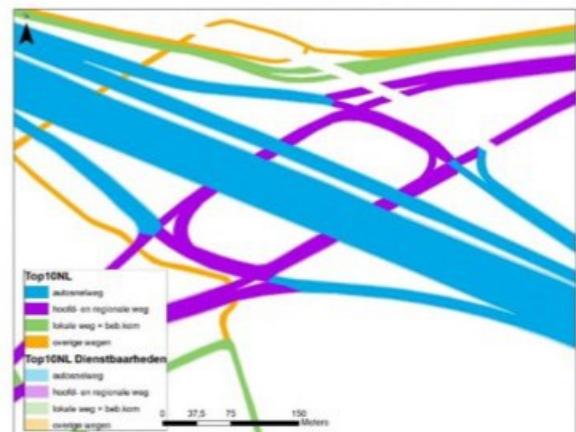
Figuur B2.4 Top10NL autosnelwegen

Hoofd- en regionale wegen

Het areaal hoofd- en regionale wegen neemt over het algemeen af. Deze daling wordt verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom (zie figuren B2.1 en B2.2; B2.5 en B2.6).

Figuur B2.5 BGT: hoofd en regionale wegen

Figuur B2.6 Top10NL: hoofd en regionale wegen

Lokale wegen

De daling van lokale wegen wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand (figuur B2.7 en B2.8).

Figuur B2.7 BGT: lokale wegen en bebouwde kom

Figuur B2.8 Top10NL: lokale wegen en bebouwde kom

Overige wegen

Veranderingen in het oppervlak overige wegen worden verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Verder komt de verandering doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een verschil in oppervlak optreedt. Daarnaast worden vrij liggende loop- en fietspaden in de BGT wel ingetekend als gevolg van het grotere detailniveau (figuur B2.9 en B2.10).

Figuur B2.9 BGT wegen: overige wegen

Figuur B2.10 Top10NL: overige wegen

Spoorwegen

Het oppervlak spoorwegen neemt af. De verschuiving komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied wat leidt tot een significante afname van het areaal (figuren B2.11 en B2.12).

Figuur B2.11 BGT-spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) ten noorden van Leeuwarden

Figuur B2.12 BGT spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) bij Sneek

[Redacted]

From: [Redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[Redacted]@WET>
Sent: maandag 26 juni 2023 16:40
To: [Redacted]
Subject: FW: Rapport kostentoedeling
Attachments: R001-1290490MJS-V02-pws-NL.pdf

Hallo,

In de bijlage het definitieve rapport na interne check door Tauw.

[Redacted] In de ontwerpverordening staat nog als datum van het rapport vermeld 23 juni 2023. De definitieve versie is nu gedateerd op 26 juni 2023. Voor de inspraaktermijn nog aanpassen.

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E. [Redacted]@wetterskipfryslan.nl

Van: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 14:44
Aan: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [Redacted]

Hierbij de definitieve versie van het rapport.
Fijne middag verder.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:33
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Bedankt en een goed weekend verder.

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 12:31
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Geen probleem, hierbij verwerkt.

De PDF versie volgt dus later volgende week.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:06
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails

to the [Servicedesk](#).

Hoi [J]

Nog een kleine aanpassing op pagina 5. Zou je deze nog kunnen doorvoeren? Deze tekst staat ook in het begeleidende bestuursvoorstel.

Had ik gelijk mee moeten sturen natuurlijk.

Alvast bedankt.

Groet,

[J]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [J]

E [J] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[J]@wetterskipfryslan.nl)

Van: [J] [J] [@tauw.com](mailto:[J]@tauw.com)>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:59

Aan: [J] [J] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[J]@wetterskipfryslan.nl)>; [J] [J] [@tauw.com](mailto:[J]@tauw.com)>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Bedankt voor de oplettende opmerking, hierbij het rapport met de nieuwe getallen.

Excuus voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [J]

From: [J]

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:50

To: [J] [J] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[J]@wetterskipfryslan.nl)>; [J] [J] [@tauw.com](mailto:[J]@tauw.com)>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

[J] je hebt helemaal gelijk. Er zit een foutieve verwijzing in mijn berekening.

Ik zal het aanpassen en het zo direct aanleveren.

Met vriendelijke groet,

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

From: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:26

To: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [Redacted]

In het rapport staan de volgende toedelingspercentages:

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

Categorie		2018	2022
A	Ingezetenen	28,0 %	20,0%
	Ongebouwd	24,0 %	21,0%
B	Natuur	0,4 %	0,4%
C	Gebouwd	47,6 %	58,6%
Totaal		100,0 %	100,0 %

De waardeverhouding is op grond van onderstaande tabel als volgt:

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwperceelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Ik had zelf, op grond van bovenstaande waardeverhouding, de onderstaande percentages berekend:

			Aandeel afgerond
Aandeel Ingezetenen			20,0
Resteert:		80,00	
Waardeverhoudingen:			
Gebouwd	75,72	60,58	60,6
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1
Natuur	0,41	0,33	0,3
			100,00

Volgens mij is 75,7% van 80% (het resterende deel na het ingezetenendeel) 60,6 en geen 58,6% zoals in het rapport aangegeven.

Klopt mijn conclusie?

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [Redacted]

E. [Redacted] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[Redacted]@wetterskipfryslan.nl)

Van: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:02

Aan: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Bij deze, de definitieve versie volgt nog.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:47

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Graag ontvang ik het rapport. We kunnen dan de stukken verzenden naar de commissie. Ik kan dan ook nog even checken of de getallen overeen komen met de door ons opgestelde stukken.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 10:44

Aan: [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen [redacted]

In principe zijn de aanpassingen klaar maar het moet nog verwerkt worden door ons secretariaat. Daarbij voert [redacted] ook nog een kwaliteitscheck uit maandag.

Ik kan je wel vast de nieuwe versie van het rapport of alleen de nieuwe getallen in concept opsturen waarna later (ik denk maandag) de definitieve versie volgt.

Is maandag nog op tijd of willen jullie het alvast ontvangen?
Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetherskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:21

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Ik ben benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanpassing van het rapport.
Heb jullie beiden ook telefonisch benaderd maar kreeg jullie niet aan de lijn.
We lopen tegen de deadline aan voor het versturen van de stukken naar de commissie.

Groet,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E. [redacted] [@wetterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetterskipfryslan.nl)

Van: [redacted] <[\[redacted\]@tauw.com](mailto:[redacted]@tauw.com)>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:44
Aan: [redacted] <[\[redacted\]@wetterskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetterskipfryslan.nl)>
CC: [redacted] <[\[redacted\]@tauw.com](mailto:[redacted]@tauw.com)>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] hartelijk dank. [redacted] gaat ermee aan de slag.
Ik heb nog even de offerte van het KTO doorgelezen, willen jullie nog gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijke toelichting?
Per mail gaf je in het begin aan dit te willen en [redacted] heeft begin juli wel in potlood wat in zijn agenda gezet. Hoor graag of en wanneer jullie dit zouden willen 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 21 juni 2023 09:00
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: FW: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Zie onderstaande mail over insteek van de coalitie. Kunnen jullie het rapport aanpassen op 20%?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 08:34
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [redacted]

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20
Aan: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted]

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[J] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[J]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [J]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [J]

Sent: maandag 19 juni 2023 13:57

To: [J] [J] @weterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Zojuist even met [J] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

• [J]	EUR [J]
• [J]	EUR [K]

[J] lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[J]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [redacted] [redacted]@tauw.com>; [redacted] [redacted]@tauw.com>; [redacted] [redacted]@tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024

26 juni 2023

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	 J
Auteur(s)	 J
Tweede lezer(s)	 J en J
Projectnummer	1290490
Aantal pagina's	16
Datum	26 juni 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ingezetenen	5
2.1	Wettelijk kader	5
2.2	Berekening ingezetenenandeel	5
3	Berekening waardeverhouding watersysteemheffing	6
3.1	Waardebepaling	6
3.2	Oppervlaktebepaling	8
3.3	Waardeverhouding watersysteemheffing	12
4	Categorale kostentoedeling watersysteemheffing	14
5	Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf	15
5.1	Oppervlakte wegen in een kostentoedeling	15
5.2	Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen	15
5.3	Conclusie	16
Bijlage 1	Overzicht gebruikte referentiegegevens	
Bijlage 2	Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand	

1 Inleiding

Met de invoering van de Waterschapswet zijn vanaf 1 januari 2009 regels van kracht om de bijdragen van de diverse categorieën belanghebbenden in de kosten van het watersysteembeheer vast te stellen. Door het Wetterskip Fryslân is aan TAUW gevraagd de meest recent berekende waardeverhouding te herzien en daarbij rekening te houden met actuele waarde gegevens en actuele oppervlakten.

De laatste kostentoedelingsverordening waarvoor de waardeverhouding is herzien dateert uit 2018. Deze kostentoedelingsverordening is in 2018 vastgesteld en vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar wat aanvangt op 1 januari 2019 met peildatum 1 januari 2018. Er is een wettelijke verplichting om de kostentoedelingsverordening eenmaal in de vijf jaar te herzien. Om deze reden is het noodzakelijk om in 2023 een nieuwe kostentoedelingsverordening vast te stellen. Op basis van de resultaten uit voorliggend onderzoek kan een nieuwe kostentoedelingsverordening voor het jaar 2024 en volgende jaren worden vastgesteld. Het is mogelijk dat door een aanpassing van het belastingstelsel er in 2024 opnieuw een kostentoedelingsverordening voor het jaar 2025 en verder moet worden vastgesteld op basis van de nieuwe regelgeving.

Voor het actualiseren van de waardeverhouding van de watersysteemheffing wordt verwezen naar twee jaren, op basis waarvan de berekening van de waardeverhoudingen heeft plaats gevonden:

- 2018: deze getallen zijn gebaseerd op de vigerende kostentoedelingsverordening met als peildatum 1 januari 2018
- 2022: voorliggend onderzoek op basis van peildatum 1 januari 2022, dit is de maximale mogelijkheid voor een ingangsdatum van 1 januari 2024

De gehanteerde methoden worden door TAUW voor verschillende andere waterschappen toegepast bij kostentoedelingsonderzoeken en zijn gebaseerd op het wettelijk en praktisch kader vastgelegd in de Waterschapswet en bijbehorende informatie.

Dit rapport begint in hoofdstuk 2 met de berekening van de bandbreedte van het ingezetenenaandeel. Daarna volgt een beschrijving van de volledige herziening van de waardeverhouding van de watersysteemheffing in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt de categorale kostentoedeling watersysteemheffing. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven over het verschil tussen het areaal wegen in een kostentoedelingsonderzoek en het areaal wegen waarover belasting wordt geheven.

2 Ingezetenen

Binnen de watersysteemheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een solidariteitsdeel en een profijtdeel. Het solidariteitsdeel wordt opgebracht door de ingezetenen in het waterschapsgebied. Het profijtdeel wordt toebedeeld aan de eigenaren van onroerende zaken op basis van de waardeverhouding. Een kostentoedeling start met het vaststellen van het ingezetenenaandeel.

2.1 Wettelijk kader

Vanuit het oogpunt van belang-betaling wordt het ingezetenenaandeel in de kosten van de watersysteemheffing gekoppeld aan de gemiddelde inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²).

In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- a. Het ingezetenenaandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- b. Het ingezetenenaandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- c. Het ingezetenenaandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

Het Algemeen Bestuur kan, op grond van artikel 120.3 van de Waterschapswet de genoemde maximale percentages in bijzondere omstandigheden verhogen tot 40 %, 50 % respectievelijk 60 %. De wetgever heeft hierbij, zo blijkt uit de toelichting op de model-kostentoedelingsverordening, gedacht aan waterschappen met een relatief groot aandeel natuurterreinen (bijvoorbeeld meer dan 25 % van het beheergebied) en aan waterschappen met een zeer grote inwonerdichtheid (meer dan 1.250 inwoners per km²). Door het bestuur kunnen ook andere argumenten worden gehanteerd om af te wijken van de genoemde maximale percentages.

2.2 Berekening ingezetenenaandeel

De gemiddelde inwonerdichtheid¹ van het beheergebied van Wetterskip Fryslân wordt geschat op 191 inwoners per km². Met deze inwonersdichtheid valt het waterschap onder de categorie 20 % tot 30 %. In de laatste kostentoedelingsverordening is door het Wetterskip Fryslân bestuurlijk vastgesteld dat het ingezetenenaandeel 28 % bedraagt. Uit een eerste doorrekening met dit percentage bleken er grote verschuivingen plaats te vinden tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Door het percentage voor de categorie ingezetenen vast te stellen op 20 % worden de verschuivingen enigszins gedempt en wordt een goede evenwichtige opbouw van de belastingdruk over de verschillende categorieën belastingbetalers verkregen. Om deze reden wordt in dit onderzoek uitgegaan van een ingezetenenpercentage van 20 % bij de berekening van de categorale waardeverhouding (zie hoofdstuk 4).

¹ bron: <https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/> geraadpleegd 14 april 2023

3 Berekening waardeverhouding watersysteemheffing

Een kostentoedelingsonderzoek wordt vervolgd met het berekenen van de waardeverhouding door de waarde en oppervlakte te bepalen van de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd.

De waardeverhouding tussen de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd voor de watersysteemheffing is gebaseerd op de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008). De Handleiding beschrijft vooral de berekening van de waardeverhouding met de onderliggende uitgangspunten. De Geowijzer beschrijft welke bronnen gebruikt kunnen worden voor de berekening van de oppervlakte per (ongebouwde) belangencategorie. Daar waar afgeweken wordt van deze Geowijzer, doordat er bijvoorbeeld wijzigingen plaatsvinden in de bronbestanden, wordt dat bij de desbetreffende bronbestanden toegelicht. Voor het bepalen van de waardeverhouding is verder de Taxatiewijzer, die de waarde van de openbare landwegen en spoorwegen berekent, van belang. De Taxatiewijzer is in opdracht van de Unie van Waterschappen ontwikkeld met als doel de waarde van (spoor)wegen transparant en op uniforme wijze te berekenen.

3.1 Waardebepaling

In deze paragraaf wordt de waardebepaling per categorie nader toegelicht. In tabel 3.2 is de waarde per belangencategorie (per hectare) weergegeven.

Waarde (spoor)wegen

Voor de waarde van de (spoor)wegen is de Taxatiewijzer geüpdatet naar peildatum 1 januari 2022². De resultaten uit de Taxatiewijzer zijn toegespitst op de situatie binnen het beheergebied van het waterschap waarbij rekening wordt gehouden met regionale kenmerken (type wegen) en waterschapsspecifieke kenmerken (grote kunstwerken)³.

De waarde verandert tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 voor wegen met gemiddeld +20,8 % en voor spoorwegen stijgt deze 38,6 %. De stijging is te verklaren door de flinke stijging van arbeid en specifieke grondstofprijzen (zoals onder andere staal en asfalt) voor wegen en spoorwegen. De stijging van asfaltprijzen in combinatie met een grote invloed van kunstwerken/constructies, die ook stevig in prijs stijgen, leidt voornamelijk bij de autosnelwegen tot een forse stijging. Het onderliggend wegennet stijgt minder hard, vanwege een kleinere invloed van kunstwerken/constructies en het meer voorkomen van open verhardingen. Deze open verhardingen zijn conform de cijfers van het CBS ook minder hard gestegen.

² Kenmerk: Model Taxatiewijzer- K001-1290490EMD-V01. In opdracht voor Wetterskip Fryslân

³ Voor meer informatie over de uitgangspunten van de Taxatiewijzer wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk:

R001-1262738MTV-V01-nda-NL

Waarde agrarische en overige gronden

Voor het bepalen van de agrarische grondprijs zijn de verhandelde percelen op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf
- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Verhandelde percelen met extreem hoge en lage prijzen zijn volgens een statistische methodiek uitgesloten. Het Kadaster geeft aan dat zij landelijk vaste statistische uitsluitingscriteria hanteren voor verhandelde percelen met extreem hoge of lage prijzen. Dit betreft een koopsom < EUR 10.000,00/ha en > EUR 200.000,00/ha. Deze uitsluitingscriteria zijn bedoeld om niet-representatieve transacties uit te sluiten.

De grondprijs binnen het beheergebied is gestegen tot EUR 52.595,00/ha op 1 januari 2022 tegenover een grondprijs van EUR 47.000,00/ha op 1 januari 2018. De waarde van de agrarische en overige gronden is tussen 2018 en 2022 gestegen met 11,9 %. Tussen 2021 en 2022 was dit 12,3 % en tussen 2022 en 2023 was dit 9,0 %. De schaarste aan grond leidt bij grondgebonden agrarische bedrijven zoals melkveehouderij- en akkerbouwbedrijven tot een enorm vermogensbeslag. Grond is voor die sectoren immers een noodzakelijk productiemiddel⁴.

Ten opzichte van 2018 zien wij een lichte daling in 2020 van de waarde per hectare voor agrarische en overige gronden na een eerdere afvlakking, hierna stijgen de waarden weer. Zie tabel 3.1 voor de kengetallen van 2020, 2021 en 2022.

Tabel 3.1 Kengetallen agrarische gronden van 2021, 2022 en 2023 aangeleverd door Kadaster

01-01-2021		01-01-2022		01-01-2023	
Akten	173	Akten	181	Akten	195
Percelen	413	Percelen	520	Percelen	495
Gemiddelde Grondprijs	EUR 46.847,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 52.595,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 57.351,00
Oppervlakte	953 ha	Oppervlakte	1.272 ha	Oppervlakte	1.340 ha

Waarde bouwpercelen

De waarde van de bouwpercelen moet op grond van artikel 6.7 van het Waterschapsbesluit worden bepaald op basis van de waarden die voor de binnen het gebied van het waterschap gelegen bouwpercelen op de voet van de wet WOZ zijn vastgesteld.

⁴ <https://www.veld-post.nl/artikel/642724-grondprijs-in-noord-nederland-stijgt-met-vier-procent/#:~:text=Over%20heel%202022%20is%20de,bouwland%20op%2084.500%20per%20hectare.>

In de praktijk worden WOZ-gegevens van bouwpercelen niet centraal bijgehouden. Omdat de gegevens uit de WOZ niet beschikbaar zijn, is de waarde bepaald op basis van de websites <https://www.zelfbouwinnederland.nl/kavels> en www.bouwkavelsonline.nl⁵. De informatie van deze website wordt dan gecorrigeerd voor verschillen in waarde tussen woonkavels en bedrijventerreinen. De gemiddelde prijs woonkavel wordt bepaald aan de hand van de beschikbare informatie, deze waarde wordt gecorrigeerd voor bedrijventerreinen en warme-koude gronden. De waarde komt uit op EUR 960.000,00 per hectare. Deze waarde is geverifieerd met de omliggende gebieden en is representatief voor deze regio. De waardedaling van bouwpercelen tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 bedraagt gemiddeld -10,0 %. De daling in de waarde van bouwpercelen heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bouwstop als gevolg van de stikstofcrisis en de toegenomen kosten van bouwmaterialen.

Waarde Natuur

De waarde van de categorie Natuur per hectare is voorgeschreven en gebaseerd op 20 % van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

Waarde Gebouwd

De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022. De totale waarde is met 28,4 % gestegen ten opzichte van 2018. De stijging wordt verklaard door de overspannen huizenmarkt van de laatste jaren. Een stijging was in de vorige kostentoedeling ook terug te zien. De waardeverhoging volgt de marktontwikkelingen⁶ wel met een zekere vertraging.

Tabel 3.2 Waarde per belangencategorie

	Categorie		2018 (EUR)	2022 (EUR)
A1.1	Autosnelwegen	(EUR per ha)	1.890.000,00	2.327.000,00
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	(EUR per ha)	1.052.000,00	1.300.000,00
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	(EUR per ha)	1.631.000,00	1.949.000,00
A1.4	Overige verharde wegen	(EUR per ha)	1.550.000,00	1.813.000,00
A2	Agrarische en overige gronden	(EUR per ha)	47.000,00	52.595,00
A3	Openbare spoorwegen	(EUR per ha)	12.601.000,00	17.466.000,00
A4	Bouwpercelen	(EUR per ha)	1.067.000,00	960.000,00
B	Natuur	(EUR per ha)	9.400,00	10.519,00
C	Gebouwd (totaal in EUR)	(Totaal in EUR)	68.342.000.000,00	99.511.000.000,00

3.2 Oppervlaktebepaling

Naast de waardeverhouding is ook de oppervlakte per (sub)categorie opnieuw berekend naar de peildatum 1 januari 2022. Tabel 3.3 geeft een overzicht van het oppervlak per belangencategorie. Hierbij zijn voor wegen de vermenigvuldigingsfactoren toegepast waarmee, naast het wegooppervlak zelf, ook de dienstbaarheden naast de weg worden meegenomen.

⁵ Bouwkavelsonline is landelijk de best beschikbare bron om een gemiddelde prijs te bepalen voor de waarde per hectare van bouwpercelen. Voor het bepalen van een absolute hoeveelheid aan bouwpercelen is deze bron niet volledig genoeg

⁶ Bron: CBS Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen; prijsindex 2015=100

Oppervlakte (spoor)wegen

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn gehanteerd. Hiermee wordt afgeweken van de richtlijnen van Geowijzer. Er zijn verschillende redenen waarom voor deze verandering is gekozen:

- In artikel 23 van de Wet basisregistratie grootchalige topografie staat dat een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat
- De BGT is het meest nauwkeurige landelijke topografisch bestand dat op dit moment beschikbaar is (zie ook bijlage 2)
- De BGT wordt ook als bron gebruikt voor de belastingheffing voor de tariefdifferentiatie wegen. Daarbij is voor andere bestuursorganen het gebruik van de BGT als bron ook duidelijk dat de belastingheffing van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen, die vooral aan wegbeheerders wordt opgelegd, gebaseerd is op een basisregistratie waarvan zij ook zelf bronhouder zijn

De oppervlakte autosnelwegen daalt met 10,1 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte hoofd en regionale wegen daalt met 71,1 %. De oppervlakte lokale wegen + bebouwde kom daalt met 25,9 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte overige verharde wegen stijgt met 100,6 %. Het oppervlak spoorwegen daalt met 61,9 %.

Door het gebruik van een ander bronbestand zijn de oppervlaktes van de (spoor)wegen categorieën significant gewijzigd. De verschillen die ontstaan zijn als volgt te verklaren:

- De BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten. Verder zit er een verschil in de manier waarop ondersteunende wegdelen, zoals opritten, worden geclassificeerd in beiden bronbestanden. Als laatste is de BGT een bronbestand dat in recente jaren is ontwikkeld, en zal het in de komende jaren nog verder geactualiseerd worden. De BGT is daarmee een bestand in continue ontwikkeling
- Er vindt een verschuiving plaats tussen wegenreclassificatie tussen Top10NL en BGT. Een nauwkeurigere afbakening betekent ook een betere classificatie van de wegen. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen
- Naast de feitelijke oppervlakte van de wegen worden dienstbaarheden meegerekend in het areaal wegen, om het bestaan van bijvoorbeeld bermen en vangrails correct mee te nemen in berekeningen. Per wegen categorie verschilt de grootte van dienstbaarheden, voor autosnelwegen en hoofd- en regionale wegen is deze groter dan voor lokale wegen en overige wegen. Hierdoor wordt het effect van de functieverhuizing, zoals besproken in bovenstaande punt, verder versterkt

Hieronder wordt per wegcategorie de belangrijkste wijzigingen samengevat:

- Het areaal **autosnelwegen** neemt af ten opzichte van het vorige kostentoedelingsonderzoek. De snelwegen zijn gedetailleerder ingetekend. De BGT heeft een groter detailniveau, waardoor een deel van de autosnelwegen niet wordt meegenomen in de afbakening (bijvoorbeeld stroken tussen de weghelften)
- Het areaal **hoofd- en regionale wegen** neemt af. Deze daling wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom
- De daling van het areaal **lokale wegen** wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand. Ondanks de verhuizing van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom vindt er in absolute zin toch een afname plaats. Dit wordt verklaard doordat de dienstbaarheidsfactor bij lokale wegen en bebouwde kom veel kleiner is dan bij hoofd- en regionale wegen
- Het areaal **Overige wegen** neemt toe. Deze toename wordt enerzijds verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Anderzijds komt dit doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een significante toename van het oppervlak plaatsvindt
- Het areaal **spoorwegen** neemt af. Dit is te verklaren doordat de BGT nauwkeuriger ingetekend is in vergelijking met de BBG2015, het bronbestand waar de spoorwegen in het vorige kostentoedelingsonderzoek op zijn gebaseerd. De daling komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied

Oppervlakte Natuur

Het oppervlak Natuur in de waardeverhouding is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor. Op 1 januari 2022 bedraagt het areaal Natuur een oppervlakte van 51.825 hectare: een afname van 3,4 %. In het vorige rapport (2018) was een inschatting gemaakt van de gevolgen van de uitspraak over belasting op Rijkswater voor oppervlakte natuur. Deze inschatting van de gevolgen is achteraf te laag gebleken. Hierdoor vindt er in oppervlak waarschijnlijk wel een toename van het areaal natuur plaats, maar zien we dit niet terug in de vergelijking 2018-2022.

Oppervlakte bouwpercelen

Net als bij de bepaling van de waarde kan ook de oppervlakte van bouwpercelen op verschillende manieren worden bepaald. Omdat het hierbij gaat om percelen waarop bebouwing is toegestaan maar nog niet heeft plaats gevonden is deze categorie ruimtelijk lastig af te bakenen. Omdat er voor de bepaling van de oppervlakte geen landelijke actuele bron meer beschikbaar is, wordt in overleg met het Wetterskip (gebiedskennis) besloten om het oppervlak bouwpercelen gelijk te houden.

Oppervlakte overige en agrarische gronden

Het oppervlak agrarisch en overige categorieën in de waardeverhouding is bepaald door het totaal van de categorieën af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Hiervoor wordt gekozen omdat de oppervlakte overige gronden zeer lastig is vast te stellen en dezelfde waarde wordt toegekend als voor agrarische gronden. Overige gronden bestaat onder andere uit parken, plantsoenen en snippers openbare ruimte. Het areaal agrarische en overige gronden is gestegen met 1,8 %.

Oppervlakte Gebouwd

Het oppervlak Gebouwd is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor, echter de cijfers (de hectares) zijn gebaseerd op de leveringen vanuit de LV-WOZ. Het oppervlak Gebouwd dat volgt uit de meest recente opgave van de LV-WOZ bedraagt 40.000 hectare. Hieruit volgt een stijging ten opzichte van 2018 met 13,1 %. Deze toename wordt vermoedelijk vooral verklaard door het nauwkeuriger meetaxeren van het areaal Gebouwd.

Tabel 3.3 Oppervlakte per belangencategorie(ha)

	Categorie	2018	2022
A1.1	Autosnelwegen	1.143	1.028
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	7.663	2.214
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	8.184	6.068
A1.4	Overige verharde wegen	1.189	2.385
A2	Agrarische en overige gronden	236.431	240.302
A3	Openbare spoorwegen	375	143
A4	Bouwpercelen	812	812
B	Natuur	53.625	51.825
C	Gebouwd	35.355	40.000
	Totaal	344.776	344.776

3.3 Waardeverhouding watersysteemheffing

In tabel 3.4 is de waardeverhouding berekend voor het watersysteembeheer.

Tabel 3.4 Waardeverhouding watersysteemheffing prijspeil en ruimtebeslag inclusief correctie veroudering⁷

2. bepalen waarden						
watersysteemheffing		oppvl in ha	waarde per ha	veroudering	heffingsgebied	waarde verh.
categorie					totale waarde	
A1.1	autosnelwegen	1,028	€ 2.327.000	75%	€ 1.743.244,375	
A1.2	hoofd- en regionale wegen	2,214	€ 1.300.000	75%	€ 2.150.942,500	
A1.3	lokale wegen + beb.kom	6,068	€ 1.949.000	75%	€ 8.069.168,125	
A1.4	overige verharde wegen	2,385	€ 1.813.000	75%	€ 3.243.003,750	
A1	openbare landwegen	11,694			€ 16.064.350,750	
A2	agrarische gronden	240,302	€ 52.595		€ 12.630.621,702	
A3	openbare spoorwegen	143	€ 17.466.000	75%	€ 1.073.220,500	
A4	bouwpercelen	812	€ 960.000		€ 779.520,000	
A5	overige	0	€ 52.595		€ -	
	onbebouwd ex landwegen	241,257			€ 15.291.370,282	
A	onbebouwd	252,951			€ 31.355.729,032	23.86%
B	natuur	51,825	€ 10.519		€ 545.145,185	0.41%
C	gebouwd	40,000			€ 99.511.000,000	75.72%
			inv. per km2	totaal	€ 131.411.874,218	100.00%
D	ingezetenen		191			

In tabel 3.5 wordt de berekening van de waardeverhouding van de voorgaande kostentoedelingsverordening (2018) vergeleken met de nu uitgevoerde berekening (2022).

⁷ Bij de berekening van de waardeverhouding wordt de weergegeven waarde per ha voor openbare landwegen en spoorwegen gecorrigeerd voor veroudering (correctie 75 %). Door de veroudering van (spoor)wegen is de feitelijke economische waarde van de (spoor)wegen lager dan de vervangingswaarde die in de Taxatiewijzer wordt berekend. Landelijk wordt aangenomen dat de wegen gemiddeld 75 % procent van de vervangingswaarde aan waarde hebben. Dit komt overeen met de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008)

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwpercelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Het aandeel in de totale waarde van de categorie Ongebouwd is gedaald met 9,3 %. De totale waarde van Gebouwd stijgt met 45,6 % en de totale waarde Natuur stijgt met 8,1 %. Een vergelijking van de berekende waardeverhoudingen laat zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het Ongebouwd (was 33,4 % en wordt 23,9 %) naar Gebouwd (was 66,1 % en wordt 75,7 %). Het aandeel Natuur daalt met 0,1 % (van 0,5 % naar 0,4 %).

Deze verschuiving is voor een deel het gevolg van een stijging van de waarde van Gebouwd door het doorzetten van de stijging in de huizenprijzen. Daarnaast vindt er een afname plaats van de waarde van (spoor)wegen doordat deze nauwkeuriger in beeld zijn gebracht.

4 Categoriele kostentoedeling watersysteemheffing

Met de resultaten van de berekening van de waardeverhouding voor de watersysteemheffing, wordt de categoriele kostentoedeling afgeleid en de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening gepresenteerd.

In de onderstaande tabel 4.1 is de categoriele kostentoedeling weergegeven, rekening houdend met het ingezetenenandaal van 20,0 %.

Het aandeel Gebouwd stijgt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 13,0 procentpunt. Het aandeel Ongebouwd daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 4,9 procentpunt. Het aandeel Natuur daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 0,1 procentpunt. De stijging van het aandeel Gebouwd wordt gecompenseerd door het vastgestelde ingezetenenandaal van 20 % en het aandeel Ongebouwd.

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

	Categorie	2018	2022
	Ingezetenen	28,0 %	20,0 %
A	Ongebouwd	24,0 %	19,1 %
B	Natuur	0,4 %	0,3 %
C	Gebouwd	47,6 %	60,6 %
	Totaal	100,0 %	100,0 %

In 2018 is voor het laatst een kostentoedelingsverordening vastgesteld. In de jaren daarna zijn de afwijkingen voor het waterschap niet groot genoeg geweest om een nieuwe kostentoedelingsverordening op te stellen.

5 Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven waarom de oppervlakte wegen verwerkt in een kostentoedeling afwijkt met de oppervlakte tariefdifferentiatie wegen voor de watersysteemheffing.

5.1 Oppervlakte wegen in een kostentoedeling

In de Waterschapswet en vooral het daarop gebaseerde Waterschapsbesluit zijn voorschriften opgenomen omtrent de waardering van wegen en spoorwegen in het kader van de kostentoedeling. Uit artikel 6.6 Waterschapsbesluit blijkt dat de wegen en spoorwegen moeten worden gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond. Volgens de toelichting op het Waterschapsbesluit gaat het hierbij om grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit, zoals tussenbermen, obstakelvrije zones buiten de verharding, geluidswerende voorzieningen en bermsloten.

De verklaring van de oppervlakte wegen in een kostentoedeling begint bij de methodiek van de Taxatiewijzer. Dit is het landelijk vastgestelde rekenmodel waarmee de waarde per hectare van wegen en spoorwegen wordt bepaald.

In de Taxatiewijzer worden twee aspecten gecombineerd. In de eerste plaats is dit het opstellen van standaard ontwerpprofielen voor de in het Waterschapsbesluit onderscheiden typen openbare wegen. Vervolgens wordt, aan de hand van een groot aantal standardeenhedsprijzen, van de weg de vervangingswaarde per hectare berekend.

De totale oppervlakte wegen in een kostentoedeling wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de verharde wegen in de BGT. Deze oppervlakten worden geclassificeerd en vermenigvuldigd met zo genoemde vermenigvuldigingsfactoren. Deze vermenigvuldigingsfactoren zijn gebaseerd op de standaard ontwerpprofielen zoals deze in de Taxatiewijzer worden toegepast.

De berekende oppervlakte voor de kostentoedeling is een fictieve oppervlakte. Deze is in overeenstemming met de definitie van de waarde van de wegen per hectare in de taxatiewijzer maar heeft geen fysieke ligging. Hierdoor kan deze dan ook niet worden gebruikt voor de watersysteemheffing. De totale waarde van de wegen, oppervlakten vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactoren en de waarde per hectare, is de reële economische waarde van de wegen in het beheergebied van het waterschap.

5.2 Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen is geregeld in artikel 122 lid 3 Waterschapswet. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 12 december 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) uitspraak gedaan in een hoger beroep tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland (GBLT) over de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen bij de watersysteemheffing. In navolging van de rechtbank oordeelt het Gerechtshof dat onverharde delen die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van deze tariefdifferentiatie vallen.

Om de tariefdifferentiatie voor wegen te kunnen toepassen moet de ligging hiervan op perceelsniveau worden vastgelegd. Dit geldt voor de openbare en verharde wegen. Hier werden eerder ook dienstbaarheden onder geschaard.

Als gevolg van deze uitspraak kan het waterschap alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie brengen. Onverharde delen van wegen vallen daarmee dus niet onder de tariefdifferentiatie. De bermen vallen volgens de Hoge Raad wel onder het begrip openbare weg, maar enkel de verharde gedeelten van die bermen vallen onder de tariefdifferentiatie.

5.3 Conclusie

De oppervlakte wegen die wordt gebruikt voor een kostentoedelingsonderzoek is een andere oppervlakte dan dat wordt gebruikt voor de belastingheffing.

In een kostentoedelingsonderzoek dient voor de afbakening van wegen rekening te worden gehouden met dienstbaarheden. Deze dienstbaarheden bestaan uit bermen, sloten en groenstroken welke 'dienstbaar' zijn aan de functie van de weg. Voor het toepassen van een tariefdifferentiatie mag enkel over het verharde gedeelte van een weg een tariefdifferentiatie geheven worden.

Dit levert een verschil op tussen het vaststellen van de afbakening van wegen voor een kostentoedelingsonderzoek (verharde wegen + dienstbaarheden) en het vaststellen van de afbakening waar een tariefdifferentiatie over wordt geheven (enkel verharde weggedeeltes).

Voor de belastingheffing wordt ruimtelijk vastgesteld over welke percelen, bestaande enkel uit verharde openbare wegen (zonder dienstbaarheden), belasting met tariefdifferentiatie kan worden geheven. Dit leidt tot een afname van de heffingsmaatstaf voor de tariefdifferentiatie wegen. Over het dienstbare (onverharde) gedeelte van de wegen wordt, in de meeste gevallen, voortaan het reguliere ongebouwde tarief geheven en dus ook niet meer apart afgebakend.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft dus geen gevolgen voor de reikwijdte van 'wegen' en 'spoorwegen' in het kader van de kostentoedeling. De wegen worden hier immers gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond, ongeacht of die grond verhard of onverhard is. De onverharde dienstbare grond van wegen mag niet gewaardeerd worden als 'agrarische gronden'. De aan wegen en spoorwegen dienstbare onverharde grond valt ook na de uitspraak van de Hoge Raad nog steeds onder 'openbare landwegen' en 'banen voor openbaar vervoer per rail' als bedoeld in artikel 6.3 letters b en c Waterschapsbesluit.

Bijlage 1

Overzicht gebruikte referentiegegevens

Tabel B1.1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Gegevens	Informatiebron	Actualiteit
Waarde wegen en spoorwegen	Tauw Taxatiewijzer en CBS GWW index	Prijspeil 1-1-2022
Waarde agrarische gronden	Kadaster	Prijspeil 1-1-2022
Waarde bouwpercelen	www.bouwkavelonline.nl	Geraadpleegd op 14 april 2023 en omgerekend naar prijspeil 1-1-2022
Waarde Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Prijspeil 1-1-2022
Oppervlakte wegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte spoorwegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte overige gronden	n.v.t.	Sluitpost
Oppervlakte bouwpercelen	Nieuwe kaart van Nederland	Dataset 2012 geactualiseerd naar 2022
Oppervlakte Natuur	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Oppervlakte Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Inwonerdichtheid	https://www.planbureau Fryslân.nl/monitoren/bevolking/	Geraadpleegd 14 april 2023

Bijlage 2 Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand

BGT en Top10NL leveren verschillende resultaten als deze worden gebruikt als bronbestanden. De verschillen zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten (figuur B2.1 en B2.2)
- Verschuiving tussen categorieën bij Top10NL en BGT. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen (figuur B2.1 en B2.2)

Figuur B2.1 BGT: overzichtskaat

Figuur B2.2 Top10NL: overzichtskaat

Autosnelwegen

Hierdoor is over het algemeen vooral bij autosnelwegen een lichte daling in het totale oppervlak te zien door het hogere detailniveau. In figuren B2.3 en B2.4 én B2.5 en B2.6 zijn de verschillen tussen Top10NL en BGT gevisualiseerd voor de autosnelwegen.

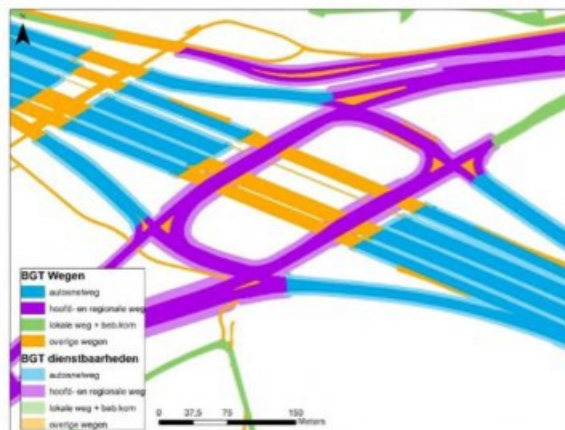
Figuur B2.3 BGT: autosnelwegen

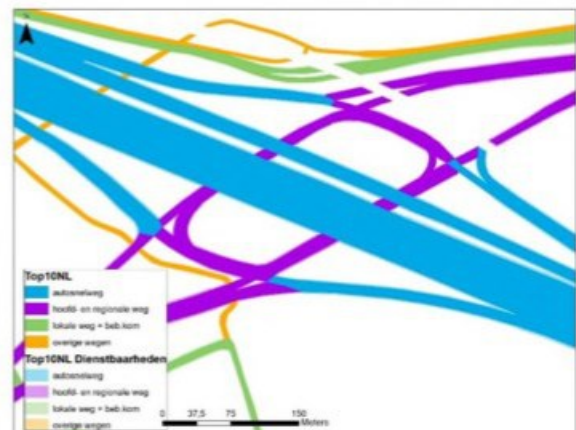
Figuur B2.4 Top10NL autosnelwegen

Hoofd- en regionale wegen

Het areaal hoofd- en regionale wegen neemt over het algemeen af. Deze daling wordt verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom (zie figuren B2.1 en B2.2; B2.5 en B2.6).

Figuur B2.5 BGT: hoofd en regionale wegen

Figuur B2.6 Top10NL: hoofd en regionale wegen

Lokale wegen

De daling van lokale wegen wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand (figuur B2.7 en B2.8).

Figuur B2.7 BGT: lokale wegen en bebouwde kom

Figuur B2.8 Top10NL: lokale wegen en bebouwde kom

Overige wegen

Veranderingen in het oppervlak overige wegen worden verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Verder komt de verandering doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een verschil in oppervlak optreedt. Daarnaast worden vrij liggende loop- en fietspaden in de BGT wel ingetekend als gevolg van het grotere detailniveau (figuur B2.9 en B2.10).

Figuur B2.9 BGT wegen: overige wegen

Figuur B2.10 Top10NL: overige wegen

Spoorwegen

Het oppervlak spoorwegen neemt af. De verschuiving komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied wat leidt tot een significante afname van het areaal (figuren B2.11 en B2.12).

Figuur B2.11 BGT-spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) ten noorden van Leeuwarden

Figuur B2.12 BGT spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) bij Sneek

J

From: J <J@wetterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 28 juni 2023 11:12
To: J J
Subject: Re: technische vragen

Ja hoor. Geen probleem

Verzonden vanuit [Outlook voor iOS](#)

Van: J <J@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: Wednesday, June 28, 2023 10:32:11 AM
Aan: J <J@wetterskipfryslan.nl>; J <J@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: technische vragen

J

en

J

Kunnen jullie mij antwoord sturen op respectievelijk de eerste en de tweede vraag?

Dank

Van: J <J@docplus.nl>
Verzonden: woensdag 28 juni 2023 10:18
Aan: J <J@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: WF cie. Financiën natuur en ICT

Beste J

Ter voorbereiding van de commissie enkele vragen. Laat even weten of ik op deze wijze gebruik kan en mag maken van je expertise.

Helaas kan ik niet even langskomen doordat ik deze week nog niet mag rijden ivm eerdere hartproblemen. Mocht je het persoonlijk willen toelichten ben ik wel vlakbij, nl op De Fabriek James Wattstraat 4.

Financiën

Kun jij mij uitleggen waarom de bijdrage vanuit de natuurgebieden zo laag is? Dit terwijl bij mij de indruk is dat de natuur gerelateerde kosten steeds verder toenemen

Is dit wettelijk of een keuze vanuit het WF?

Zijn er manieren om deze bijdrage, indien gewenst, te verhogen?

Is er in de begroting al rekening gehouden met de reductie van boeren en daarmee de inkomsten agv stikstof?

ICT

Uit de documenten begrijp dat er medio 2024 - 2026 een aantal ICT applicaties vervangen zouden moeten gaan worden. Ik neem aan dat de kosten per applicatie dusdanig zijn dat er een Europese aanbesteding (mijn dagelijkse werk) zal volgen met een implementatie/migratie traject. In de huidige situatie zijn er ook kosten voor deze applicaties (licenties, support, beheer). Vernieuwing brengt vaak nieuwe mogelijkheden tegen lagere kosten. Ik neem aan dat de nieuwe applicaties als SAAS gaan worden afgenomen.

Welke kosten zijn begroot: inkoopproces, licenties, implementatie, migratie?

Is de verwachting dat de exploitatiekosten van de applicaties hoger/lager worden ten opzichte van huidig?

Betreft het een individuele inkoop/vervanging door WF of gezamenlijk met meerdere waterschappen?

Alvast dank voor de reactie.

--

Met vriendelijke groet,

J

From: [redacted] J [redacted] J @wetterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 28 juni 2023 12:50
To: [redacted] J [redacted] J
Subject: RE: technische vragen

Hallo [redacted] J

Hierbij het antwoord op de financiële vragen:

Kun jij mij uitleggen waarom de bijdrage vanuit de natuurgebieden zo laag is? Dit terwijl bij mij de indruk is dat de natuur gerelateerde kosten steeds verder toenemen. Is dit wettelijk of een keuze vanuit het WF?

*De verdeling tussen gebouwd, ongebouwd en natuur gaat op basis van de waardeverhouding tussen deze drie categorieën in het economisch verkeer. Voor gebouwd is de WOZ-waarde bepalend en voor ongebouwd en natuur de waarde van een hectare grond. Deze wordt bepaald op basis van transacties door een onafhankelijk adviesbureau. En daarbij is **wettelijk bepaald** dat de waarde van natuur **20%** is van de waarde van landbouwgrond. Hier kan een individueel waterschap geen enkele invloed op uitoefenen.*

Zijn er manieren om deze bijdrage, indien gewenst, te verhogen?

Nee, er zijn geen mogelijkheden om de bijdrage van natuur te verhogen. Het gaat op basis van een waardeverhouding die niet door het waterschap zelf te beïnvloeden is.

Is er in de begroting al rekening gehouden met de reductie van boeren en daarmee de inkomsten agv stikstof?

Jaarlijks wordt het aandeel van ongebouwd op basis van de kostentoedelingsverordening. Deze wordt minimaal eens in de vijf jaar vastgesteld. Op basis van de kostentoedelingsverordening wordt bepaald hoeveel 'ongebouwd' van de totale lasten van het watersysteembeheer moet opbrengen. En vervolgens wordt het omgeslagen over het aantal hectares ongebouwd en kun je zo de prijs per hectare bepalen. Het is dus zo, dat als er minder hectares zijn (en de kostentoedelingsverordening niet wordt aangepast) de prijs per hectare daardoor omhoog gaat. De link met stikstof-inkomsten ontgaat mij.

Met vriendelijke groet,

J

Strategisch adviseur Planning & Control

J

J

@wetterskipfryslan.nl

Wetterskip Fryslân T: 058-2922015 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: woensdag 28 juni 2023 10:32

Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: technische vragen

[J] en [J]

Kunnen jullie mij antwoord sturen op respectievelijk de eerste en de tweede vraag?

Dank

Van: [J] <[J]@docplus.nl>

Verzonden: woensdag 28 juni 2023 10:18

Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: WF cie. Financiën natuur en ICT

Beste [J]

Ter voorbereiding van de commissie enkele vragen. Laat even weten of ik op deze wijze gebruik kan en mag maken van je expertise.

Helaas kan ik niet even langskomen doordat ik deze week nog niet mag rijden ivm eerdere hartproblemen. Mocht je het persoonlijk willen toelichten ben ik wel vlakbij, nl op De Fabriek James Wattstraat 4.

Financiën

Kun jij mij uitleggen waarom de bijdrage vanuit de natuurgebieden zo laag is? Dit terwijl bij mij de indruk is dat de natuur gerelateerde kosten steeds verder toenemen

Is dit wettelijk of een keuze vanuit het WF?

Zijn er manieren om deze bijdrage, indien gewenst, te verhogen?

Is er in de begroting al rekening gehouden met de reductie van boeren en daarmee de inkomsten agv stikstof?

ICT

Uit de documenten begrijp dat er medio 2024 - 2026 een aantal ICT applicaties vervangen zouden moeten gaan worden. Ik neem aan dat de kosten per applicatie dusdanig zijn dat er een Europese aanbesteding (mijn dagelijkse werk) zal volgen met een implementatie/migratie traject. In de huidige situatie zijn er ook kosten voor deze applicaties (licenties, support, beheer). Vernieuwing brengt vaak nieuwe mogelijkheden tegen lagere kosten. Ik neem aan dat de nieuwe applicaties als SAAS gaan worden afgenomen.

Welke kosten zijn begroot: inkoopproces, licenties, implementatie, migratie?

Is de verwachting dat de exploitatiekosten van de applicaties hoger/lager worden ten opzichte van huidig?

Betreft het een individuele inkoop/vervanging door WF of gezamenlijk met meerdere waterschappen?

Alvast dank voor de reactie.

--

Met vriendelijke groet,

 J J

[J]

From: [J] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[J]@WET>
Sent: woensdag 28 juni 2023 14:58
To: [J]
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Prima!

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 28 juni 2023 14:37
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Oke, zet deze dan wel in het Zaaksysteem!
Op jouw naam zetten dan?

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 28 juni 2023 14:36
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [J]
De bijlage bij het bestuursvoorstel is gedateerd 23 juni 2023. Dit definitieve rapport, na interne check door TAUW, is gedateerd 26 juni 2023.
Kun je dit rapport archiveren?
Groet [J]

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 28 juni 2023 10:23
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [J]

Dit rapport wordt toch ook opgeslagen als bijlage bij het bestuursvoorstel voor de AB vergadering op 18 juli 2023 in het Vergaderproces.?

Groeten

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 16:34
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Rapport kostentoedeling

Hallo,

In de bijlage het definitieve rapport over de kostentoedeling. Dit rapport wordt samen met het voorstel aan het AB op 3 juli in de commissie behandeld en inspraakrijp verklaard (als het goed is).
Kunnen jullie dit rapport archiveren?

Groet,

[Redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [Redacted]
E. [Redacted]@weterskipfryslan.nl

Van: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 14:44
Aan: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [Redacted]

Hierbij de definitieve versie van het rapport.
Fijne middag verder.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:33
To: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Bedankt en een goed weekend verder.

Van: [redacted] [redacted]@tauw.com>
Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 12:31
Aan: [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Geen probleem, hierbij verwerkt.

De PDF versie volgt dus later volgende week.

Met vriendelijke groet,

[redacted] [redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] [redacted]

From: [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:06
To: [redacted] [redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Ho [redacted] [redacted]

Nog een kleine aanpassing op pagina 5. Zou je deze nog kunnen doorvoeren? Deze tekst staat ook in het begeleidende bestuursvoorstel.

Had ik gelijk mee moeten sturen natuurlijk.
Alvast bedankt.

Groet,

[redacted] [redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted] [redacted]

E. [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Van: [J] <[J]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:59

Aan: [J] [J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] [J]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Bedankt voor de oplettende opmerking, hierbij het rapport met de nieuwe getallen.
Excuus voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

From: [J]

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:50

To: [J] [J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] [J]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

[J] je hebt helemaal gelijk. Er zit een foutieve verwijzing in mijn berekening.
Ik zal het aanpassen je het zo direct aanleveren.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M + 31 61 13 58 29 0

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:26

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

In het rapport staan de volgende toedelingspercentages:

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

Categorie		2018	2022
A	Ingezetenen	28,0 %	20,0%
	Ongebouwd	24,0 %	21,0%
B	Natuur	0,4 %	0,4%
C	Gebouwd	47,6 %	58,6%
Totaal		100,0 %	100,0 %

De waardeverhouding is op grond van onderstaande tabel als volgt:

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwpercelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Ik had zelf, op grond van bovenstaande waardeverhouding, de onderstaande percentages berekend:

			Aandeel afgerond
Aandeel Ingezetenen			20,0
Resteert:			80,00
Waardeverhoudingen:			
Gebouwd	75,72	60,58	60,6
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1
Natuur	0,41	0,33	0,3
			100,00

Volgens mij is 75,7% van 80% (het resterende deel na het ingezetendeel) 60,6 en geen 58,6% zoals in het rapport aangegeven.

Klopt mijn conclusie?

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E. [Redacted]@wetterskipfryslan.nl

Van: [Redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:02

Aan: [Redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [Redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Bij deze, de definitieve versie volgt nog.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:47

To: [Redacted]@tauw.com>; [Redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [Redacted]

Graag ontvang ik het rapport. We kunnen dan de stukken verzenden naar de commissie. Ik kan dan ook nog even checken of de getallen overeen komen met de door ons opgestelde stukken.

Groet [Redacted]

Van: [Redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 10:44

Aan: [redacted] [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen [redacted]

In principe zijn de aanpassingen klaar maar het moet nog verwerkt worden door ons secretariaat.
Daarbij voert [redacted] ook nog een kwaliteitscheck uit maandag.

Ik kan je wel vast de nieuwe versie van het rapport of alleen de nieuwe getallen in concept opsturen waarna later (ik denk maandag) de definitieve versie volgt.

Is maandag nog op tijd of willen jullie het alvast ontvangen?
Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:21

To: [redacted] [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Ik ben benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanpassing van het rapport.
Heb jullie beiden ook telefonisch benaderd maar kreeg jullie niet aan de lijn.
We lopen tegen de deadline aan voor het versturen van de stukken naar de commissie.

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:44
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] hartelijk dank. [redacted] gaat ermee aan de slag.
Ik heb nog even de offerte van het KTO doorgelezen, willen jullie nog gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijke toelichting?
Per mail gaf je in het begin aan dit te willen en [redacted] heeft begin juli wel in potlood wat in zijn agenda gezet. Hoor graag of en wanneer jullie dit zouden willen ☺.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 21 juni 2023 09:00
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: FW: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [ServiceDesk](#).

Hallo [redacted]

Zie onderstaande mail over insteek van de coalitie. Kunnen jullie het rapport aanpassen op 20%?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 08:34
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Ho [redacted]

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

[redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20
Aan: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted]

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.
Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[redacted] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [J]
Sent: maandag 19 juni 2023 13:57
To: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Zojuist even met [J] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit. We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

[J]	EUR [J]
[K]	EUR [K]

[J] lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[J]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

[redacted]

From: [redacted] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[redacted]@WET>
Sent: donderdag 29 juni 2023 09:49
To: [redacted] er [redacted] ([redacted]@knid.nl)
Subject: FW: Rapport kostentoedeling
Attachments: R001-1290490MJS-V02-pws-NL.pdf

Van: [redacted]
Verzonden: maandag 26 juni 2023 16:40
Aan: [redacted]@wetterskipfryslan.nl; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted]
<[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] | [redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted]
[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] | [redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Rapport kostentoedeling

Hallo,

In de bijlage het definitieve rapport na interne check door Tauw.

[redacted] In de ontwerpverordening staat nog als datum van het rapport vermeld 23 juni 2023. De definitieve versie is nu gedateerd op 26 juni 2023. Voor de inspraaktermijn nog aanpassen.

Groet,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [redacted]
E. [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Van: [redacted] [redacted]@tauw.com>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 14:44
Aan: [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Ho [redacted]

Hierbij de definitieve versie van het rapport.
Fijne middag verder.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv
Handelskade 37

Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] [J]

From: [redacted] [J] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:33
To: [redacted] [J] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Bedankt en een goed weekend verder.

Van: [redacted] [J] [redacted] [J] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 12:31
Aan: [redacted] [J] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Geen probleem, hierbij verwerkt.

De PDF versie volgt dus later volgende week.

Met vriendelijke groet,

[redacted] [J]

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] [J]

From: [redacted] [J] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:06

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hoi [redacted]

Nog een kleine aanpassing op pagina 5. Zou je deze nog kunnen doorvoeren? Deze tekst staat ook in het begeleidende bestuursvoorstel.

Had ik gelijk mee moeten sturen natuurlijk.

Alvast bedankt.

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [redacted]

E [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:59

Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted]

Bedankt voor de oplettende opmerking, hierbij het rapport met de nieuwe getallen.

Excuus voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted]

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:50

To: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

[redacted] je hebt helemaal gelijk. Er zit een foutieve verwijzing in mijn berekening.
Ik zal het aanpassen je het zo direct aanleveren.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:26

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

In het rapport staan de volgende toedelingspercentages:

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %				
	Categorie	2018		2022
A	Ingezetenen	28,0 %		20,0%
	Ongebouwd	24,0 %		21,0%
B	Natuur	0,4 %		0,4%
C	Gebouwd	47,6 %		58,6%
Totaal		100,0 %		100,0 %

De waardeverhouding is op grond van onderstaande tabel als volgt:

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwperceelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Ik had zelf, op grond van bovenstaande waardeverhouding, de onderstaande percentages berekend:

			Aandeel afgerond
Aandeel Ingezetenen			20,0
Resteert:		80,00	
Waardeverhoudingen:			
Gebouwd	75,72	60,58	60,6
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1
Natuur	0,41	0,33	0,3
			100,00

Volgens mij is 75,7% van 80% (het resterende deel na het ingezetenendeel) 60,6 en geen 58,6% zoals in het rapport aangegeven.

Klopt mijn conclusie?

Groet,

[J]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [J]

E [J] [@weterskipfryslan.nl](mailto:[J]@weterskipfryslan.nl)

Van: [J] [J] [@tauw.com](mailto:[J]@tauw.com)>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:02

Aan: [J] [J] [@weterskipfryslan.nl](mailto:[J]@weterskipfryslan.nl)>; [J] <[J]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Bij deze, de definitieve versie volgt nog.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:47

To: [redacted] [redacted]@tauw.com>; [redacted] [redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Graag ontvang ik het rapport. We kunnen dan de stukken verzenden naar de commissie. Ik kan dan ook nog even checken of de getallen overeen komen met de door ons opgestelde stukken.

Groet [redacted]

Van: [redacted] [redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 10:44

Aan: [redacted] [redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] [redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen [redacted]

In principe zijn de aanpassingen klaar maar het moet nog verwerkt worden door ons secretariaat. Daarbij voert [redacted] ook nog een kwaliteitscheck uit maandag.

Ik kan je wel vast de nieuwe versie van het rapport of alleen de nieuwe getallen in concept opsturen waarna later (ik denk maandag) de definitieve versie volgt.

Is maandag nog op tijd of willen jullie het alvast ontvangen?
Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:21
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Ik ben benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanpassing van het rapport.
Heb jullie beiden ook telefonisch benaderd maar kreeg jullie niet aan de lijn.
We lopen tegen de deadline aan voor het versturen van de stukken naar de commissie.

Groet,

[redacted]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M. [redacted]
E [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:44
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] hartelijk dank. [redacted] gaat ermee aan de slag.
Ik heb nog even de offerte van het KTO doorgelezen, willen jullie nog gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijke toelichting?
Per mail gaf je in het begin aan dit te willen en [redacted] heeft begin juli wel in potlood wat in zijn agenda gezet. Hoor graag of en wanneer jullie dit zouden willen 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

Sent: woensdag 21 juni 2023 09:00

To: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>

Subject: FW: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted] J

Zie onderstaande mail over insteek van de coalitie. Kunnen jullie het rapport aanpassen op 20%?

Groet [redacted] J

Van: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: woensdag 21 juni 2023 08:34

Aan: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

CC: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [redacted] J

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

Van: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20

Aan: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>

CC: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>; [redacted] J

<[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted] J

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [J]

Van: [J] <[J]@tauw.com>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00

Aan: [J] <[J]@weterskipfryslan.nl>

CC: [J] <[J]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[J] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[J]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [J]

Sent: maandag 19 juni 2023 13:57

To: [J] <[J]@weterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Zojuist even met [J] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

- [redacted] J EUR [redacted] K
- [redacted] J EUR [redacted] K

[redacted] J lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] J [redacted] J @wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [ServiceDesk](#).

Hallo [redacted] J

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M.

E. @weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024

26 juni 2023

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	 J
Auteur(s)	 J
Tweede lezer(s)	 J en J
Projectnummer	1290490
Aantal pagina's	16
Datum	26 juni 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ingezetenen	5
2.1	Wettelijk kader	5
2.2	Berekening ingezetenenandeel	5
3	Berekening waardeverhouding watersysteemheffing	6
3.1	Waardebepaling	6
3.2	Oppervlaktebepaling	8
3.3	Waardeverhouding watersysteemheffing	12
4	Categorale kostentoedeling watersysteemheffing	14
5	Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf	15
5.1	Oppervlakte wegen in een kostentoedeling	15
5.2	Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen	15
5.3	Conclusie	16
Bijlage 1	Overzicht gebruikte referentiegegevens	
Bijlage 2	Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand	

1 Inleiding

Met de invoering van de Waterschapswet zijn vanaf 1 januari 2009 regels van kracht om de bijdragen van de diverse categorieën belanghebbenden in de kosten van het watersysteembeheer vast te stellen. Door het Wetterskip Fryslân is aan TAUW gevraagd de meest recent berekende waardeverhouding te herzien en daarbij rekening te houden met actuele waarde gegevens en actuele oppervlakten.

De laatste kostentoedelingsverordening waarvoor de waardeverhouding is herzien dateert uit 2018. Deze kostentoedelingsverordening is in 2018 vastgesteld en vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar wat aanvangt op 1 januari 2019 met peildatum 1 januari 2018. Er is een wettelijke verplichting om de kostentoedelingsverordening eenmaal in de vijf jaar te herzien. Om deze reden is het noodzakelijk om in 2023 een nieuwe kostentoedelingsverordening vast te stellen. Op basis van de resultaten uit voorliggend onderzoek kan een nieuwe kostentoedelingsverordening voor het jaar 2024 en volgende jaren worden vastgesteld. Het is mogelijk dat door een aanpassing van het belastingstelsel er in 2024 opnieuw een kostentoedelingsverordening voor het jaar 2025 en verder moet worden vastgesteld op basis van de nieuwe regelgeving.

Voor het actualiseren van de waardeverhouding van de watersysteemheffing wordt verwezen naar twee jaren, op basis waarvan de berekening van de waardeverhoudingen heeft plaats gevonden:

- 2018: deze getallen zijn gebaseerd op de vigerende kostentoedelingsverordening met als peildatum 1 januari 2018
- 2022: voorliggend onderzoek op basis van peildatum 1 januari 2022, dit is de maximale mogelijkheid voor een ingangsdatum van 1 januari 2024

De gehanteerde methoden worden door TAUW voor verschillende andere waterschappen toegepast bij kostentoedelingsonderzoeken en zijn gebaseerd op het wettelijk en praktisch kader vastgelegd in de Waterschapswet en bijbehorende informatie.

Dit rapport begint in hoofdstuk 2 met de berekening van de bandbreedte van het ingezetenenaandeel. Daarna volgt een beschrijving van de volledige herziening van de waardeverhouding van de watersysteemheffing in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt de categorale kostentoedeling watersysteemheffing. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven over het verschil tussen het areaal wegen in een kostentoedelingsonderzoek en het areaal wegen waarover belasting wordt geheven.

2 Ingezetenen

Binnen de watersysteemheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een solidariteitsdeel en een profijtdeel. Het solidariteitsdeel wordt opgebracht door de ingezetenen in het waterschapsgebied. Het profijtdeel wordt toebedeeld aan de eigenaren van onroerende zaken op basis van de waardeverhouding. Een kostentoedeling start met het vaststellen van het ingezetenenaandeel.

2.1 Wettelijk kader

Vanuit het oogpunt van belang-betaling wordt het ingezetenenaandeel in de kosten van de watersysteemheffing gekoppeld aan de gemiddelde inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²).

In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- a. Het ingezetenenaandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- b. Het ingezetenenaandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- c. Het ingezetenenaandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

Het Algemeen Bestuur kan, op grond van artikel 120.3 van de Waterschapswet de genoemde maximale percentages in bijzondere omstandigheden verhogen tot 40 %, 50 % respectievelijk 60 %. De wetgever heeft hierbij, zo blijkt uit de toelichting op de model-kostentoedelingsverordening, gedacht aan waterschappen met een relatief groot aandeel natuurterreinen (bijvoorbeeld meer dan 25 % van het beheergebied) en aan waterschappen met een zeer grote inwonerdichtheid (meer dan 1.250 inwoners per km²). Door het bestuur kunnen ook andere argumenten worden gehanteerd om af te wijken van de genoemde maximale percentages.

2.2 Berekening ingezetenenaandeel

De gemiddelde inwonerdichtheid¹ van het beheergebied van Wetterskip Fryslân wordt geschat op 191 inwoners per km². Met deze inwonersdichtheid valt het waterschap onder de categorie 20 % tot 30 %. In de laatste kostentoedelingsverordening is door het Wetterskip Fryslân bestuurlijk vastgesteld dat het ingezetenenaandeel 28 % bedraagt. Uit een eerste doorrekening met dit percentage bleken er grote verschuivingen plaats te vinden tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Door het percentage voor de categorie ingezetenen vast te stellen op 20 % worden de verschuivingen enigszins gedempt en wordt een goede evenwichtige opbouw van de belastingdruk over de verschillende categorieën belastingbetalers verkregen. Om deze reden wordt in dit onderzoek uitgegaan van een ingezetenenpercentage van 20 % bij de berekening van de categorale waardeverhouding (zie hoofdstuk 4).

¹ bron: <https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/> geraadpleegd 14 april 2023

3 Berekening waardeverhouding watersysteemheffing

Een kostentoedelingsonderzoek wordt vervolgd met het berekenen van de waardeverhouding door de waarde en oppervlakte te bepalen van de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd.

De waardeverhouding tussen de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd voor de watersysteemheffing is gebaseerd op de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008). De Handleiding beschrijft vooral de berekening van de waardeverhouding met de onderliggende uitgangspunten. De Geowijzer beschrijft welke bronnen gebruikt kunnen worden voor de berekening van de oppervlakte per (ongebouwde) belangencategorie. Daar waar afgeweken wordt van deze Geowijzer, doordat er bijvoorbeeld wijzigingen plaatsvinden in de bronbestanden, wordt dat bij de desbetreffende bronbestanden toegelicht. Voor het bepalen van de waardeverhouding is verder de Taxatiewijzer, die de waarde van de openbare landwegen en spoorwegen berekent, van belang. De Taxatiewijzer is in opdracht van de Unie van Waterschappen ontwikkeld met als doel de waarde van (spoor)wegen transparant en op uniforme wijze te berekenen.

3.1 Waardebepaling

In deze paragraaf wordt de waardebepaling per categorie nader toegelicht. In tabel 3.2 is de waarde per belangencategorie (per hectare) weergegeven.

Waarde (spoor)wegen

Voor de waarde van de (spoor)wegen is de Taxatiewijzer geüpdatet naar peildatum 1 januari 2022². De resultaten uit de Taxatiewijzer zijn toegespitst op de situatie binnen het beheergebied van het waterschap waarbij rekening wordt gehouden met regionale kenmerken (type wegen) en waterschapsspecifieke kenmerken (grote kunstwerken)³.

De waarde verandert tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 voor wegen met gemiddeld +20,8 % en voor spoorwegen stijgt deze 38,6 %. De stijging is te verklaren door de flinke stijging van arbeid en specifieke grondstofprijzen (zoals onder andere staal en asfalt) voor wegen en spoorwegen. De stijging van asfaltprijzen in combinatie met een grote invloed van kunstwerken/constructies, die ook stevig in prijs stijgen, leidt voornamelijk bij de autosnelwegen tot een forse stijging. Het onderliggend wegennet stijgt minder hard, vanwege een kleinere invloed van kunstwerken/constructies en het meer voorkomen van open verhardingen. Deze open verhardingen zijn conform de cijfers van het CBS ook minder hard gestegen.

² Kenmerk: Model Taxatiewijzer- K001-1290490EMD-V01. In opdracht voor Wetterskip Fryslân

³ Voor meer informatie over de uitgangspunten van de Taxatiewijzer wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk:

R001-1262738MTV-V01-nda-NL

Waarde agrarische en overige gronden

Voor het bepalen van de agrarische grondprijs zijn de verhandelde percelen op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf
- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Verhandelde percelen met extreem hoge en lage prijzen zijn volgens een statistische methodiek uitgesloten. Het Kadaster geeft aan dat zij landelijk vaste statistische uitsluitingscriteria hanteren voor verhandelde percelen met extreem hoge of lage prijzen. Dit betreft een koopsom < EUR 10.000,00/ha en > EUR 200.000,00/ha. Deze uitsluitingscriteria zijn bedoeld om niet-representatieve transacties uit te sluiten.

De grondprijs binnen het beheergebied is gestegen tot EUR 52.595,00/ha op 1 januari 2022 tegenover een grondprijs van EUR 47.000,00/ha op 1 januari 2018. De waarde van de agrarische en overige gronden is tussen 2018 en 2022 gestegen met 11,9 %. Tussen 2021 en 2022 was dit 12,3 % en tussen 2022 en 2023 was dit 9,0 %. De schaarste aan grond leidt bij grondgebonden agrarische bedrijven zoals melkveehouderij- en akkerbouwbedrijven tot een enorm vermogensbeslag. Grond is voor die sectoren immers een noodzakelijk productiemiddel⁴.

Ten opzichte van 2018 zien wij een lichte daling in 2020 van de waarde per hectare voor agrarische en overige gronden na een eerdere afvlakking, hierna stijgen de waarden weer. Zie tabel 3.1 voor de kengetallen van 2020, 2021 en 2022.

Tabel 3.1 Kengetallen agrarische gronden van 2021, 2022 en 2023 aangeleverd door Kadaster

01-01-2021		01-01-2022		01-01-2023	
Akten	173	Akten	181	Akten	195
Percelen	413	Percelen	520	Percelen	495
Gemiddelde Grondprijs	EUR 46.847,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 52.595,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 57.351,00
Oppervlakte	953 ha	Oppervlakte	1.272 ha	Oppervlakte	1.340 ha

Waarde bouwpercelen

De waarde van de bouwpercelen moet op grond van artikel 6.7 van het Waterschapsbesluit worden bepaald op basis van de waarden die voor de binnen het gebied van het waterschap gelegen bouwpercelen op de voet van de wet WOZ zijn vastgesteld.

⁴ <https://www.veld-post.nl/artikel/642724-grondprijs-in-noord-nederland-stijgt-met-vier-procent/#:~:text=Over%20heel%202022%20is%20de,bouwland%20op%2084.500%20per%20hectare.>

In de praktijk worden WOZ-gegevens van bouwpercelen niet centraal bijgehouden. Omdat de gegevens uit de WOZ niet beschikbaar zijn, is de waarde bepaald op basis van de websites <https://www.zelfbouwinnederland.nl/kavels> en www.bouwkavelsonline.nl⁵. De informatie van deze website wordt dan gecorrigeerd voor verschillen in waarde tussen woonkavels en bedrijventerreinen. De gemiddelde prijs woonkavel wordt bepaald aan de hand van de beschikbare informatie, deze waarde wordt gecorrigeerd voor bedrijventerreinen en warme-koude gronden. De waarde komt uit op EUR 960.000,00 per hectare. Deze waarde is geverifieerd met de omliggende gebieden en is representatief voor deze regio. De waardedaling van bouwpercelen tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 bedraagt gemiddeld -10,0 %. De daling in de waarde van bouwpercelen heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bouwstop als gevolg van de stikstofcrisis en de toegenomen kosten van bouwmaterialen.

Waarde Natuur

De waarde van de categorie Natuur per hectare is voorgeschreven en gebaseerd op 20 % van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

Waarde Gebouwd

De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022. De totale waarde is met 28,4 % gestegen ten opzichte van 2018. De stijging wordt verklaard door de overspannen huizenmarkt van de laatste jaren. Een stijging was in de vorige kostentoedeling ook terug te zien. De waardeverhoging volgt de marktontwikkelingen⁶ wel met een zekere vertraging.

Tabel 3.2 Waarde per belangencategorie

	Categorie		2018 (EUR)	2022 (EUR)
A1.1	Autosnelwegen	(EUR per ha)	1.890.000,00	2.327.000,00
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	(EUR per ha)	1.052.000,00	1.300.000,00
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	(EUR per ha)	1.631.000,00	1.949.000,00
A1.4	Overige verharde wegen	(EUR per ha)	1.550.000,00	1.813.000,00
A2	Agrarische en overige gronden	(EUR per ha)	47.000,00	52.595,00
A3	Openbare spoorwegen	(EUR per ha)	12.601.000,00	17.466.000,00
A4	Bouwpercelen	(EUR per ha)	1.067.000,00	960.000,00
B	Natuur	(EUR per ha)	9.400,00	10.519,00
C	Gebouwd (totaal in EUR)	(Totaal in EUR)	68.342.000.000,00	99.511.000.000,00

3.2 Oppervlaktebepaling

Naast de waardeverhouding is ook de oppervlakte per (sub)categorie opnieuw berekend naar de peildatum 1 januari 2022. Tabel 3.3 geeft een overzicht van het oppervlak per belangencategorie. Hierbij zijn voor wegen de vermenigvuldigingsfactoren toegepast waarmee, naast het wegooppervlak zelf, ook de dienstbaarheden naast de weg worden meegenomen.

⁵ Bouwkavelsonline is landelijk de best beschikbare bron om een gemiddelde prijs te bepalen voor de waarde per hectare van bouwpercelen. Voor het bepalen van een absolute hoeveelheid aan bouwpercelen is deze bron niet volledig genoeg

⁶ Bron: CBS Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen; prijsindex 2015=100

Oppervlakte (spoor)wegen

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn gehanteerd. Hiermee wordt afgeweken van de richtlijnen van Geowijzer. Er zijn verschillende redenen waarom voor deze verandering is gekozen:

- In artikel 23 van de Wet basisregistratie grootchalige topografie staat dat een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat
- De BGT is het meest nauwkeurige landelijke topografisch bestand dat op dit moment beschikbaar is (zie ook bijlage 2)
- De BGT wordt ook als bron gebruikt voor de belastingheffing voor de tariefdifferentiatie wegen. Daarbij is voor andere bestuursorganen het gebruik van de BGT als bron ook duidelijk dat de belastingheffing van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen, die vooral aan wegbeheerders wordt opgelegd, gebaseerd is op een basisregistratie waarvan zij ook zelf bronhouder zijn

De oppervlakte autosnelwegen daalt met 10,1 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte hoofd en regionale wegen daalt met 71,1 %. De oppervlakte lokale wegen + bebouwde kom daalt met 25,9 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte overige verharde wegen stijgt met 100,6 %. Het oppervlak spoorwegen daalt met 61,9 %.

Door het gebruik van een ander bronbestand zijn de oppervlaktes van de (spoor)wegen categorieën significant gewijzigd. De verschillen die ontstaan zijn als volgt te verklaren:

- De BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten. Verder zit er een verschil in de manier waarop ondersteunende wegdelen, zoals opritten, worden geclassificeerd in beiden bronbestanden. Als laatste is de BGT een bronbestand dat in recente jaren is ontwikkeld, en zal het in de komende jaren nog verder geactualiseerd worden. De BGT is daarmee een bestand in continue ontwikkeling
- Er vindt een verschuiving plaats tussen wegenreclassificatie tussen Top10NL en BGT. Een nauwkeurigere afbakening betekent ook een betere classificatie van de wegen. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen
- Naast de feitelijke oppervlakte van de wegen worden dienstbaarheden meegerekend in het areaal wegen, om het bestaan van bijvoorbeeld bermen en vangrails correct mee te nemen in berekeningen. Per wegen categorie verschilt de grootte van dienstbaarheden, voor autosnelwegen en hoofd- en regionale wegen is deze groter dan voor lokale wegen en overige wegen. Hierdoor wordt het effect van de functieverhuizing, zoals besproken in bovenstaande punt, verder versterkt

Hieronder wordt per wegcategorie de belangrijkste wijzigingen samengevat:

- Het areaal **autosnelwegen** neemt af ten opzichte van het vorige kostentoedelingsonderzoek. De snelwegen zijn gedetailleerder ingetekend. De BGT heeft een groter detailniveau, waardoor een deel van de autosnelwegen niet wordt meegenomen in de afbakening (bijvoorbeeld stroken tussen de weghelften)
- Het areaal **hoofd- en regionale wegen** neemt af. Deze daling wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom
- De daling van het areaal **lokale wegen** wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand. Ondanks de verhuizing van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom vindt er in absolute zin toch een afname plaats. Dit wordt verklaard doordat de dienstbaarheidsfactor bij lokale wegen en bebouwde kom veel kleiner is dan bij hoofd- en regionale wegen
- Het areaal **Overige wegen** neemt toe. Deze toename wordt enerzijds verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Anderzijds komt dit doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een significante toename van het oppervlak plaatsvindt
- Het areaal **spoorwegen** neemt af. Dit is te verklaren doordat de BGT nauwkeuriger ingetekend is in vergelijking met de BBG2015, het bronbestand waar de spoorwegen in het vorige kostentoedelingsonderzoek op zijn gebaseerd. De daling komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied

Oppervlakte Natuur

Het oppervlak Natuur in de waardeverhouding is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor. Op 1 januari 2022 bedraagt het areaal Natuur een oppervlakte van 51.825 hectare: een afname van 3,4 %. In het vorige rapport (2018) was een inschatting gemaakt van de gevolgen van de uitspraak over belasting op Rijkswater voor oppervlakte natuur. Deze inschatting van de gevolgen is achteraf te laag gebleken. Hierdoor vindt er in oppervlak waarschijnlijk wel een toename van het areaal natuur plaats, maar zien we dit niet terug in de vergelijking 2018-2022.

Oppervlakte bouwpercelen

Net als bij de bepaling van de waarde kan ook de oppervlakte van bouwpercelen op verschillende manieren worden bepaald. Omdat het hierbij gaat om percelen waarop bebouwing is toegestaan maar nog niet heeft plaats gevonden is deze categorie ruimtelijk lastig af te bakenen. Omdat er voor de bepaling van de oppervlakte geen landelijke actuele bron meer beschikbaar is, wordt in overleg met het Wetterskip (gebiedskennis) besloten om het oppervlak bouwpercelen gelijk te houden.

Oppervlakte overige en agrarische gronden

Het oppervlak agrarisch en overige categorieën in de waardeverhouding is bepaald door het totaal van de categorieën af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Hiervoor wordt gekozen omdat de oppervlakte overige gronden zeer lastig is vast te stellen en dezelfde waarde wordt toegekend als voor agrarische gronden. Overige gronden bestaat onder andere uit parken, plantsoenen en snippers openbare ruimte. Het areaal agrarische en overige gronden is gestegen met 1,8 %.

Oppervlakte Gebouwd

Het oppervlak Gebouwd is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor, echter de cijfers (de hectares) zijn gebaseerd op de leveringen vanuit de LV-WOZ. Het oppervlak Gebouwd dat volgt uit de meest recente opgave van de LV-WOZ bedraagt 40.000 hectare. Hieruit volgt een stijging ten opzichte van 2018 met 13,1 %. Deze toename wordt vermoedelijk vooral verklaard door het nauwkeuriger meetaxeren van het areaal Gebouwd.

Tabel 3.3 Oppervlakte per belangencategorie(ha)

	Categorie	2018	2022
A1.1	Autosnelwegen	1.143	1.028
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	7.663	2.214
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	8.184	6.068
A1.4	Overige verharde wegen	1.189	2.385
A2	Agrarische en overige gronden	236.431	240.302
A3	Openbare spoorwegen	375	143
A4	Bouwpercelen	812	812
B	Natuur	53.625	51.825
C	Gebouwd	35.355	40.000
	Totaal	344.776	344.776

3.3 Waardeverhouding watersysteemheffing

In tabel 3.4 is de waardeverhouding berekend voor het watersysteembeheer.

Tabel 3.4 Waardeverhouding watersysteemheffing prijspeil en ruimtebeslag inclusief correctie veroudering⁷

2. bepalen waarden						
watersysteemheffing		oppvl in ha	waarde per ha	veroudering	heffingsgebied	waarde verh.
categorie					totale waarde	
A1.1	autosnelwegen	1,028	€ 2.327.000	75%	€ 1.743.244,375	
A1.2	hoofd- en regionale wegen	2,214	€ 1.300.000	75%	€ 2.150.942,500	
A1.3	lokale wegen + beb.kom	6,068	€ 1.949.000	75%	€ 8.069.168,125	
A1.4	overige verharde wegen	2,385	€ 1.813.000	75%	€ 3.243.003,750	
A1	openbare landwegen	11,694			€ 16.064.350,750	
A2	agrarische gronden	240,302	€ 52.595		€ 12.630.621,702	
A3	openbare spoorwegen	143	€ 17.466.000	75%	€ 1.073.220,500	
A4	bouwpercelen	812	€ 960.000		€ 779.520,000	
A5	overige	0	€ 52.595		€ -	
	onbebouwd ex landwegen	241,257			€ 15.291.370,282	
A	onbebouwd	252,951			€ 31.355.729,032	23.86%
B	natuur	51,825	€ 10.519		€ 545.145,185	0.41%
C	gebouwd	40,000			€ 99.511.000,000	75.72%
			inv. per km2	totaal	€ 131.411.874,218	100.00%
D	ingezetenen		191			

In tabel 3.5 wordt de berekening van de waardeverhouding van de voorgaande kostentoedelingsverordening (2018) vergeleken met de nu uitgevoerde berekening (2022).

⁷ Bij de berekening van de waardeverhouding wordt de weergegeven waarde per ha voor openbare landwegen en spoorwegen gecorrigeerd voor veroudering (correctie 75 %). Door de veroudering van (spoor)wegen is de feitelijke economische waarde van de (spoor)wegen lager dan de vervangingswaarde die in de Taxatiewijzer wordt berekend. Landelijk wordt aangenomen dat de wegen gemiddeld 75 % procent van de vervangingswaarde aan waarde hebben. Dit komt overeen met de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008)

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwpercelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Het aandeel in de totale waarde van de categorie Ongebouwd is gedaald met 9,3 %. De totale waarde van Gebouwd stijgt met 45,6 % en de totale waarde Natuur stijgt met 8,1 %. Een vergelijking van de berekende waardeverhoudingen laat zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het Ongebouwd (was 33,4 % en wordt 23,9 %) naar Gebouwd (was 66,1 % en wordt 75,7 %). Het aandeel Natuur daalt met 0,1 % (van 0,5 % naar 0,4 %).

Deze verschuiving is voor een deel het gevolg van een stijging van de waarde van Gebouwd door het doorzetten van de stijging in de huizenprijzen. Daarnaast vindt er een afname plaats van de waarde van (spoor)wegen doordat deze nauwkeuriger in beeld zijn gebracht.

4 Categoriele kostentoedeling watersysteemheffing

Met de resultaten van de berekening van de waardeverhouding voor de watersysteemheffing, wordt de categoriele kostentoedeling afgeleid en de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening gepresenteerd.

In de onderstaande tabel 4.1 is de categoriele kostentoedeling weergegeven, rekening houdend met het ingezetenen-aandeel van 20,0 %.

Het aandeel Gebouwd stijgt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 13,0 procentpunt. Het aandeel Ongebouwd daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 4,9 procentpunt. Het aandeel Natuur daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 0,1 procentpunt. De stijging van het aandeel Gebouwd wordt gecompenseerd door het vastgestelde ingezetenen-aandeel van 20 % en het aandeel Ongebouwd.

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

	Categorie	2018	2022
	Ingezetenen	28,0 %	20,0 %
A	Ongebouwd	24,0 %	19,1 %
B	Natuur	0,4 %	0,3 %
C	Gebouwd	47,6 %	60,6 %
	Totaal	100,0 %	100,0 %

In 2018 is voor het laatst een kostentoedelingsverordening vastgesteld. In de jaren daarna zijn de afwijkingen voor het waterschap niet groot genoeg geweest om een nieuwe kostentoedelingsverordening op te stellen.

5 Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven waarom de oppervlakte wegen verwerkt in een kostentoedeling afwijkt met de oppervlakte tariefdifferentiatie wegen voor de watersysteemheffing.

5.1 Oppervlakte wegen in een kostentoedeling

In de Waterschapswet en vooral het daarop gebaseerde Waterschapsbesluit zijn voorschriften opgenomen omtrent de waardering van wegen en spoorwegen in het kader van de kostentoedeling. Uit artikel 6.6 Waterschapsbesluit blijkt dat de wegen en spoorwegen moeten worden gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond. Volgens de toelichting op het Waterschapsbesluit gaat het hierbij om grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit, zoals tussenbermen, obstakelvrije zones buiten de verharding, geluidswerende voorzieningen en bermsloten.

De verklaring van de oppervlakte wegen in een kostentoedeling begint bij de methodiek van de Taxatiewijzer. Dit is het landelijk vastgestelde rekenmodel waarmee de waarde per hectare van wegen en spoorwegen wordt bepaald.

In de Taxatiewijzer worden twee aspecten gecombineerd. In de eerste plaats is dit het opstellen van standaard ontwerpprofielen voor de in het Waterschapsbesluit onderscheiden typen openbare wegen. Vervolgens wordt, aan de hand van een groot aantal standardeenhedsprijzen, van de weg de vervangingswaarde per hectare berekend.

De totale oppervlakte wegen in een kostentoedeling wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de verharde wegen in de BGT. Deze oppervlakten worden geclassificeerd en vermenigvuldigd met zo genoemde vermenigvuldigingsfactoren. Deze vermenigvuldigingsfactoren zijn gebaseerd op de standaard ontwerpprofielen zoals deze in de Taxatiewijzer worden toegepast.

De berekende oppervlakte voor de kostentoedeling is een fictieve oppervlakte. Deze is in overeenstemming met de definitie van de waarde van de wegen per hectare in de taxatiewijzer maar heeft geen fysieke ligging. Hierdoor kan deze dan ook niet worden gebruikt voor de watersysteemheffing. De totale waarde van de wegen, oppervlakten vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactoren en de waarde per hectare, is de reële economische waarde van de wegen in het beheergebied van het waterschap.

5.2 Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen is geregeld in artikel 122 lid 3 Waterschapswet. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 12 december 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) uitspraak gedaan in een hoger beroep tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland (GBLT) over de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen bij de watersysteemheffing. In navolging van de rechtbank oordeelt het Gerechtshof dat onverharde delen die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van deze tariefdifferentiatie vallen.

Om de tariefdifferentiatie voor wegen te kunnen toepassen moet de ligging hiervan op perceelsniveau worden vastgelegd. Dit geldt voor de openbare en verharde wegen. Hier werden eerder ook dienstbaarheden onder geschaard.

Als gevolg van deze uitspraak kan het waterschap alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie brengen. Onverharde delen van wegen vallen daarmee dus niet onder de tariefdifferentiatie. De bermen vallen volgens de Hoge Raad wel onder het begrip openbare weg, maar enkel de verharde gedeelten van die bermen vallen onder de tariefdifferentiatie.

5.3 Conclusie

De oppervlakte wegen die wordt gebruikt voor een kostentoedelingsonderzoek is een andere oppervlakte dan dat wordt gebruikt voor de belastingheffing.

In een kostentoedelingsonderzoek dient voor de afbakening van wegen rekening te worden gehouden met dienstbaarheden. Deze dienstbaarheden bestaan uit bermen, sloten en groenstroken welke 'dienstbaar' zijn aan de functie van de weg. Voor het toepassen van een tariefdifferentiatie mag enkel over het verharde gedeelte van een weg een tariefdifferentiatie geheven worden.

Dit levert een verschil op tussen het vaststellen van de afbakening van wegen voor een kostentoedelingsonderzoek (verharde wegen + dienstbaarheden) en het vaststellen van de afbakening waar een tariefdifferentiatie over wordt geheven (enkel verharde weggedeeltes).

Voor de belastingheffing wordt ruimtelijk vastgesteld over welke percelen, bestaande enkel uit verharde openbare wegen (zonder dienstbaarheden), belasting met tariefdifferentiatie kan worden geheven. Dit leidt tot een afname van de heffingsmaatstaf voor de tariefdifferentiatie wegen. Over het dienstbare (onverharde) gedeelte van de wegen wordt, in de meeste gevallen, voortaan het reguliere ongebouwde tarief geheven en dus ook niet meer apart afgebakend.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft dus geen gevolgen voor de reikwijdte van 'wegen' en 'spoorwegen' in het kader van de kostentoedeling. De wegen worden hier immers gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond, ongeacht of die grond verhard of onverhard is. De onverharde dienstbare grond van wegen mag niet gewaardeerd worden als 'agrarische gronden'. De aan wegen en spoorwegen dienstbare onverharde grond valt ook na de uitspraak van de Hoge Raad nog steeds onder 'openbare landwegen' en 'banen voor openbaar vervoer per rail' als bedoeld in artikel 6.3 letters b en c Waterschapsbesluit.

Bijlage 1

Overzicht gebruikte referentiegegevens

Tabel B1.1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Gegevens	Informatiebron	Actualiteit
Waarde wegen en spoorwegen	Tauw Taxatiewijzer en CBS GWW index	Prijspeil 1-1-2022
Waarde agrarische gronden	Kadaster	Prijspeil 1-1-2022
Waarde bouwpercelen	www.bouwkavelonline.nl	Geraadpleegd op 14 april 2023 en omgerekend naar prijspeil 1-1-2022
Waarde Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Prijspeil 1-1-2022
Oppervlakte wegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte spoorwegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte overige gronden	n.v.t.	Sluitpost
Oppervlakte bouwpercelen	Nieuwe kaart van Nederland	Dataset 2012 geactualiseerd naar 2022
Oppervlakte Natuur	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Oppervlakte Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Inwonerdichtheid	https://www.planbureau Fryslân.nl/monitoren/bevolking/	Geraadpleegd 14 april 2023

Bijlage 2 Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand

BGT en Top10NL leveren verschillende resultaten als deze worden gebruikt als bronbestanden. De verschillen zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten (figuur B2.1 en B2.2)
- Verschuiving tussen categorieën bij Top10NL en BGT. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen (figuur B2.1 en B2.2)

Figuur B2.1 BGT: overzichtskaat

Figuur B2.2 Top10NL: overzichtskaat

Autosnelwegen

Hierdoor is over het algemeen vooral bij autosnelwegen een lichte daling in het totale oppervlak te zien door het hogere detailniveau. In figuren B2.3 en B2.4 én B2.5 en B2.6 zijn de verschillen tussen Top10NL en BGT gevisualiseerd voor de autosnelwegen.

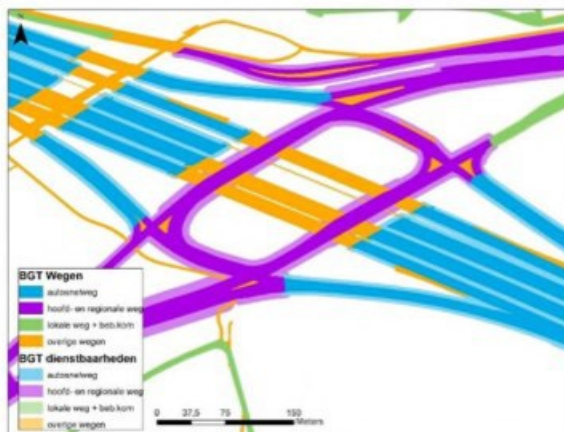
Figuur B2.3 BGT: autosnelwegen

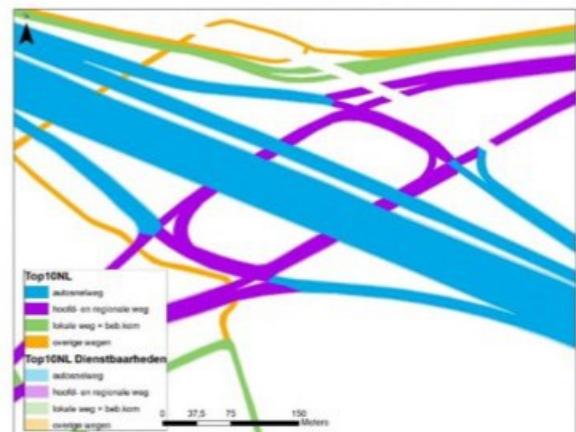
Figuur B2.4 Top10NL autosnelwegen

Hoofd- en regionale wegen

Het areaal hoofd- en regionale wegen neemt over het algemeen af. Deze daling wordt verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom (zie figuren B2.1 en B2.2; B2.5 en B2.6).

Figuur B2.5 BGT: hoofd en regionale wegen

Figuur B2.6 Top10NL: hoofd en regionale wegen

Lokale wegen

De daling van lokale wegen wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand (figuur B2.7 en B2.8).

Figuur B2.7 BGT: lokale wegen en bebouwde kom

Figuur B2.8 Top10NL: lokale wegen en bebouwde kom

Overige wegen

Veranderingen in het oppervlak overige wegen worden verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Verder komt de verandering doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een verschil in oppervlak optreedt. Daarnaast worden vrij liggende loop- en fietspaden in de BGT wel ingetekend als gevolg van het grotere detailniveau (figuur B2.9 en B2.10).

Figuur B2.9 BGT wegen: overige wegen

Figuur B2.10 Top10NL: overige wegen

Spoorwegen

Het oppervlak spoorwegen neemt af. De verschuiving komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied wat leidt tot een significante afname van het areaal (figuren B2.11 en B2.12).

Figuur B2.11 BGT-spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) ten noorden van Leeuwarden

Figuur B2.12 BGT spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) bij Sneek

[J]

From: [J] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[J]@WET>
Sent: donderdag 29 juni 2023 10:14
To: [J]
Subject: FW: Rapport kostentoedeling
Attachments: R001-1290490MJS-V02-pws-NL.pdf

Hallo [J]

In de bijlage het definitieve rapport na interne check door TAUW. De versie die nu bij de stukken van de commissie zit is gedateerd 23 juni (afgelopen vrijdag).

Kun jij zorgen dat voor de behandeling in AB op 18 juli deze versie wordt toegevoegd? [J] heeft aangegeven dat hij de verordening op dit punt gaat aanpassen.

Groet [J]

Van: [J]
Verzonden: maandag 26 juni 2023 16:40
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Rapport kostentoedeling

Hallo,

In de bijlage het definitieve rapport na interne check door Tauw.

[J] In de ontwerpverordening staat nog als datum van het rapport vermeld 23 juni 2023. De definitieve versie is nu gedateerd op 26 juni 2023. Voor de inspraaktermijn nog aanpassen.

Groet,

[J]
Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;
M [J]
E. sdeboe@wetterskipfryslan.nl

Van: [J] <[J]@tauw.com>
Verzonden: maandag 26 juni 2023 14:44
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [J] <[J]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [J]

Hierbij de definitieve versie van het rapport.
Fijne middag verder.

Met vriendelijke groet,

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M

From: @weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:33

To: @tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Bedankt en een goed weekend verder.

Van: @tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 12:31

Aan: @weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Geen probleem, hierbij verwerkt.

De PDF versie volgt dus later volgende week.

Met vriendelijke groet,

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:06

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hoi [redacted]

Nog een kleine aanpassing op pagina 5. Zou je deze nog kunnen doorvoeren? Deze tekst staat ook in het begeleidende bestuursvoorstel.

Had ik gelijk mee moeten sturen natuurlijk.

Alvast bedankt.

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:59

Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted]

Bedankt voor de oplettende opmerking, hierbij het rapport met de nieuwe getallen.
Excuus voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [J]
Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:50
To: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

[J] je hebt helemaal gelijk. Er zit een foutieve verwijzing in mijn berekening.
Ik zal het aanpassen je het zo direct aanleveren.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

From: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:26
To: [J] <[J]@tauw.com>; [J] <[J]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [J]

In het rapport staan de volgende toedelingspercentages:

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

Categorie		2018	2022
A	Ingezetenen	28,0 %	20,0%
	Ongebouwd	24,0 %	21,0%
B	Natuur	0,4 %	0,4%
C	Gebouwd	47,6 %	58,6%
Totaal		100,0 %	100,0 %

De waardeverhouding is op grond van onderstaande tabel als volgt:

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwpercelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Ik had zelf, op grond van bovenstaande waardeverhouding, de onderstaande percentages berekend:

			Aandeel afgerond
Aandeel Ingezetenen			20,0
Resteert:		80,00	
Waardeverhoudingen:			
Gebouwd	75,72	60,58	60,6
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1
Natuur	0,41	0,33	0,3
			100,00

Volgens mij is 75,7% van 80% (het resterende deel na het ingezetendeel) 60,6 en geen 58,6% zoals in het rapport aangegeven.

Klopt mijn conclusie?

Groet,

[J]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [J]

E. [J] @wetterskipfryslan.nl

Van: [J] [J] @tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:02

Aan: [J] [J] @wetterskipfryslan.nl>; [J] [J] @tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Bij deze, de definitieve versie volgt nog.

Met vriendelijke groet,

[Redacted] J

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [Redacted] J

From: [Redacted] J [Redacted] J <[Redacted] J@weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:47

To: [Redacted] J <[Redacted] J@tauw.com>; [Redacted] J <[Redacted] J@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [Redacted] J

Graag ontvang ik het rapport. We kunnen dan de stukken verzenden naar de commissie. Ik kan dan ook nog even checken of de getallen overeen komen met de door ons opgestelde stukken.

Groet [Redacted] J

Van: [Redacted] J <[Redacted] J@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 10:44

Aan: [Redacted] J <[Redacted] J@weterskipfryslan.nl>; [Redacted] J <[Redacted] J@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen [Redacted] J

In principe zijn de aanpassingen klaar maar het moet nog verwerkt worden door ons secretariaat. Daarbij voert [Redacted] J ook nog een kwaliteitscheck uit maandag.

Ik kan je wel vast de nieuwe versie van het rapport of alleen de nieuwe getallen in concept opsturen waarna later (ik denk maandag) de definitieve versie volgt.

Is maandag nog op tijd of willen jullie het alvast ontvangen?
Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

J

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M

J

TAUW

Visit our living ambition
report 2022

www.alivingambition.com

From: J <J@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:21

To: J <J@tauw.com>; J <J@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo J

Ik ben benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanpassing van het rapport.
Heb jullie beiden ook telefonisch benaderd maar kreeg jullie niet aan de lijn.
We lopen tegen de deadline aan voor het versturen van de stukken naar de commissie.

Groet,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. J

E. J@wetterskipfryslan.nl

Van: J <J@tauw.com>

Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:44

Aan: J <J@wetterskipfryslan.nl>

CC: J <J@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag J hartelijk dank. J gaat ermee aan de slag.

Ik heb nog even de offerte van het KTO doorgelezen, willen jullie nog gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijke toelichting?
Per mail gaf je in het begin aan dit te willen en J heeft begin juli wel in potlood wat in zijn agenda gezet. Hoor graag of en wanneer jullie dit zouden willen ☺.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [Redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: woensdag 21 juni 2023 09:00

To: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Subject: FW: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [ServiceDesk](#).

Hallo [Redacted]

Zie onderstaande mail over insteek van de coalitie. Kunnen jullie het rapport aanpassen op 20%?

Groet [Redacted]

Van: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: woensdag 21 juni 2023 08:34

Aan: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

CC: [Redacted] <[Redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [Redacted]

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

[Redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20

Aan: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted]

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00

Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[redacted] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted]

Sent: maandag 19 juni 2023 13:57

To: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Zojuist even met [J] kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielij van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit.

We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

• [J] EUR [K]
• [J] EUR [K]

[J] lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[J]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [J]

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [J] [J] @weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [J] <[J]@tauw.com>; [J] <[J]@tauw.com>; [J] <[J]@tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [ServiceDesk](#).

Hallo [J]

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

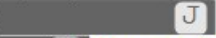
Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M.

E. @weterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WeterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.weterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024

26 juni 2023

Verantwoording

Titel	Wetterskip Fryslân, KTO, Kostentoedeling 2024
Opdrachtgever	Wetterskip Fryslân
Projectleider	 J
Auteur(s)	 J
Tweede lezer(s)	 J en J
Projectnummer	1290490
Aantal pagina's	16
Datum	26 juni 2023
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
2	Ingezetenen	5
2.1	Wettelijk kader	5
2.2	Berekening ingezetenenandeel	5
3	Berekening waardeverhouding watersysteemheffing	6
3.1	Waardebepaling	6
3.2	Oppervlaktebepaling	8
3.3	Waardeverhouding watersysteemheffing	12
4	Categorale kostentoedeling watersysteemheffing	14
5	Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf	15
5.1	Oppervlakte wegen in een kostentoedeling	15
5.2	Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen	15
5.3	Conclusie	16
Bijlage 1	Overzicht gebruikte referentiegegevens	
Bijlage 2	Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand	

1 Inleiding

Met de invoering van de Waterschapswet zijn vanaf 1 januari 2009 regels van kracht om de bijdragen van de diverse categorieën belanghebbenden in de kosten van het watersysteembeheer vast te stellen. Door het Wetterskip Fryslân is aan TAUW gevraagd de meest recent berekende waardeverhouding te herzien en daarbij rekening te houden met actuele waarde gegevens en actuele oppervlakten.

De laatste kostentoedelingsverordening waarvoor de waardeverhouding is herzien dateert uit 2018. Deze kostentoedelingsverordening is in 2018 vastgesteld en vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar wat aanvangt op 1 januari 2019 met peildatum 1 januari 2018. Er is een wettelijke verplichting om de kostentoedelingsverordening eenmaal in de vijf jaar te herzien. Om deze reden is het noodzakelijk om in 2023 een nieuwe kostentoedelingsverordening vast te stellen. Op basis van de resultaten uit voorliggend onderzoek kan een nieuwe kostentoedelingsverordening voor het jaar 2024 en volgende jaren worden vastgesteld. Het is mogelijk dat door een aanpassing van het belastingstelsel er in 2024 opnieuw een kostentoedelingsverordening voor het jaar 2025 en verder moet worden vastgesteld op basis van de nieuwe regelgeving.

Voor het actualiseren van de waardeverhouding van de watersysteemheffing wordt verwezen naar twee jaren, op basis waarvan de berekening van de waardeverhoudingen heeft plaats gevonden:

- 2018: deze getallen zijn gebaseerd op de vigerende kostentoedelingsverordening met als peildatum 1 januari 2018
- 2022: voorliggend onderzoek op basis van peildatum 1 januari 2022, dit is de maximale mogelijkheid voor een ingangsdatum van 1 januari 2024

De gehanteerde methoden worden door TAUW voor verschillende andere waterschappen toegepast bij kostentoedelingsonderzoeken en zijn gebaseerd op het wettelijk en praktisch kader vastgelegd in de Waterschapswet en bijbehorende informatie.

Dit rapport begint in hoofdstuk 2 met de berekening van de bandbreedte van het ingezetenenaandeel. Daarna volgt een beschrijving van de volledige herziening van de waardeverhouding van de watersysteemheffing in hoofdstuk 3. In hoofdstuk 4 volgt de categorale kostentoedeling watersysteemheffing. In hoofdstuk 5 wordt een toelichting gegeven over het verschil tussen het areaal wegen in een kostentoedelingsonderzoek en het areaal wegen waarover belasting wordt geheven.

2 Ingezetenen

Binnen de watersysteemheffing wordt onderscheid gemaakt tussen een solidariteitsdeel en een profijtdeel. Het solidariteitsdeel wordt opgebracht door de ingezetenen in het waterschapsgebied. Het profijtdeel wordt toebedeeld aan de eigenaren van onroerende zaken op basis van de waardeverhouding. Een kostentoedeling start met het vaststellen van het ingezetenenaandeel.

2.1 Wettelijk kader

Vanuit het oogpunt van belang-betaling wordt het ingezetenenaandeel in de kosten van de watersysteemheffing gekoppeld aan de gemiddelde inwonerdichtheid (aantal inwoners per km²).

In artikel 120 van de Waterschapswet is vastgelegd dat:

- a. Het ingezetenenaandeel minimaal 20 % en maximaal 30 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² niet meer bedraagt dan 500
- b. Het ingezetenenaandeel minimaal 31 % en maximaal 40 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 500 maar niet meer bedraagt dan 1.000
- c. Het ingezetenenaandeel minimaal 41 % en maximaal 50 % bedraagt wanneer het aantal inwoners per km² meer bedraagt dan 1.000

Het Algemeen Bestuur kan, op grond van artikel 120.3 van de Waterschapswet de genoemde maximale percentages in bijzondere omstandigheden verhogen tot 40 %, 50 % respectievelijk 60 %. De wetgever heeft hierbij, zo blijkt uit de toelichting op de model-kostentoedelingsverordening, gedacht aan waterschappen met een relatief groot aandeel natuurterreinen (bijvoorbeeld meer dan 25 % van het beheergebied) en aan waterschappen met een zeer grote inwonerdichtheid (meer dan 1.250 inwoners per km²). Door het bestuur kunnen ook andere argumenten worden gehanteerd om af te wijken van de genoemde maximale percentages.

2.2 Berekening ingezetenenaandeel

De gemiddelde inwonerdichtheid¹ van het beheergebied van Wetterskip Fryslân wordt geschat op 191 inwoners per km². Met deze inwonersdichtheid valt het waterschap onder de categorie 20 % tot 30 %. In de laatste kostentoedelingsverordening is door het Wetterskip Fryslân bestuurlijk vastgesteld dat het ingezetenenaandeel 28 % bedraagt. Uit een eerste doorrekening met dit percentage bleken er grote verschuivingen plaats te vinden tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Door het percentage voor de categorie ingezetenen vast te stellen op 20 % worden de verschuivingen enigszins gedempt en wordt een goede evenwichtige opbouw van de belastingdruk over de verschillende categorieën belastingbetalers verkregen. Om deze reden wordt in dit onderzoek uitgegaan van een ingezetenenpercentage van 20 % bij de berekening van de categorale waardeverhouding (zie hoofdstuk 4).

¹ bron: <https://www.planbureau Fryslan.nl/monitoren/bevolking/> geraadpleegd 14 april 2023

3 Berekening waardeverhouding watersysteemheffing

Een kostentoedelingsonderzoek wordt vervolgd met het berekenen van de waardeverhouding door de waarde en oppervlakte te bepalen van de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd.

De waardeverhouding tussen de categorieën Ongebouwd, Natuur en Gebouwd voor de watersysteemheffing is gebaseerd op de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008). De Handleiding beschrijft vooral de berekening van de waardeverhouding met de onderliggende uitgangspunten. De Geowijzer beschrijft welke bronnen gebruikt kunnen worden voor de berekening van de oppervlakte per (ongebouwde) belangencategorie. Daar waar afgeweken wordt van deze Geowijzer, doordat er bijvoorbeeld wijzigingen plaatsvinden in de bronbestanden, wordt dat bij de desbetreffende bronbestanden toegelicht. Voor het bepalen van de waardeverhouding is verder de Taxatiewijzer, die de waarde van de openbare landwegen en spoorwegen berekent, van belang. De Taxatiewijzer is in opdracht van de Unie van Waterschappen ontwikkeld met als doel de waarde van (spoor)wegen transparant en op uniforme wijze te berekenen.

3.1 Waardebepaling

In deze paragraaf wordt de waardebepaling per categorie nader toegelicht. In tabel 3.2 is de waarde per belangencategorie (per hectare) weergegeven.

Waarde (spoor)wegen

Voor de waarde van de (spoor)wegen is de Taxatiewijzer geüpdatet naar peildatum 1 januari 2022². De resultaten uit de Taxatiewijzer zijn toegespitst op de situatie binnen het beheergebied van het waterschap waarbij rekening wordt gehouden met regionale kenmerken (type wegen) en waterschapsspecifieke kenmerken (grote kunstwerken)³.

De waarde verandert tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 voor wegen met gemiddeld +20,8 % en voor spoorwegen stijgt deze 38,6 %. De stijging is te verklaren door de flinke stijging van arbeid en specifieke grondstofprijzen (zoals onder andere staal en asfalt) voor wegen en spoorwegen. De stijging van asfaltprijzen in combinatie met een grote invloed van kunstwerken/constructies, die ook stevig in prijs stijgen, leidt voornamelijk bij de autosnelwegen tot een forse stijging. Het onderliggend wegennet stijgt minder hard, vanwege een kleinere invloed van kunstwerken/constructies en het meer voorkomen van open verhardingen. Deze open verhardingen zijn conform de cijfers van het CBS ook minder hard gestegen.

² Kenmerk: Model Taxatiewijzer- K001-1290490EMD-V01. In opdracht voor Wetterskip Fryslân

³ Voor meer informatie over de uitgangspunten van de Taxatiewijzer wordt verwezen naar de rapportage met kenmerk:

R001-1262738MTV-V01-nda-NL

Waarde agrarische en overige gronden

Voor het bepalen van de agrarische grondprijs zijn de verhandelde percelen op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf
- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Verhandelde percelen met extreem hoge en lage prijzen zijn volgens een statistische methodiek uitgesloten. Het Kadaster geeft aan dat zij landelijk vaste statistische uitsluitingscriteria hanteren voor verhandelde percelen met extreem hoge of lage prijzen. Dit betreft een koopsom < EUR 10.000,00/ha en > EUR 200.000,00/ha. Deze uitsluitingscriteria zijn bedoeld om niet-representatieve transacties uit te sluiten.

De grondprijs binnen het beheergebied is gestegen tot EUR 52.595,00/ha op 1 januari 2022 tegenover een grondprijs van EUR 47.000,00/ha op 1 januari 2018. De waarde van de agrarische en overige gronden is tussen 2018 en 2022 gestegen met 11,9 %. Tussen 2021 en 2022 was dit 12,3 % en tussen 2022 en 2023 was dit 9,0 %. De schaarste aan grond leidt bij grondgebonden agrarische bedrijven zoals melkveehouderij- en akkerbouwbedrijven tot een enorm vermogensbeslag. Grond is voor die sectoren immers een noodzakelijk productiemiddel⁴.

Ten opzichte van 2018 zien wij een lichte daling in 2020 van de waarde per hectare voor agrarische en overige gronden na een eerdere afvlakking, hierna stijgen de waarden weer. Zie tabel 3.1 voor de kengetallen van 2020, 2021 en 2022.

Tabel 3.1 Kengetallen agrarische gronden van 2021, 2022 en 2023 aangeleverd door Kadaster

01-01-2021		01-01-2022		01-01-2023	
Akten	173	Akten	181	Akten	195
Percelen	413	Percelen	520	Percelen	495
Gemiddelde Grondprijs	EUR 46.847,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 52.595,00	Gemiddelde Grondprijs	EUR 57.351,00
Oppervlakte	953 ha	Oppervlakte	1.272 ha	Oppervlakte	1.340 ha

Waarde bouwpercelen

De waarde van de bouwpercelen moet op grond van artikel 6.7 van het Waterschapsbesluit worden bepaald op basis van de waarden die voor de binnen het gebied van het waterschap gelegen bouwpercelen op de voet van de wet WOZ zijn vastgesteld.

⁴ <https://www.veld-post.nl/artikel/642724-grondprijs-in-noord-nederland-stijgt-met-vier-procent/#:~:text=Over%20heel%202022%20is%20de,bouwland%20op%2084.500%20per%20hectare.>

In de praktijk worden WOZ-gegevens van bouwpercelen niet centraal bijgehouden. Omdat de gegevens uit de WOZ niet beschikbaar zijn, is de waarde bepaald op basis van de websites <https://www.zelfbouwinnederland.nl/kavels> en www.bouwkavelsonline.nl⁵. De informatie van deze website wordt dan gecorrigeerd voor verschillen in waarde tussen woonkavels en bedrijventerreinen. De gemiddelde prijs woonkavel wordt bepaald aan de hand van de beschikbare informatie, deze waarde wordt gecorrigeerd voor bedrijventerreinen en warme-koude gronden. De waarde komt uit op EUR 960.000,00 per hectare. Deze waarde is geverifieerd met de omliggende gebieden en is representatief voor deze regio. De waardedaling van bouwpercelen tussen 1 januari 2018 en 1 januari 2022 bedraagt gemiddeld -10,0 %. De daling in de waarde van bouwpercelen heeft zeer waarschijnlijk te maken met de bouwstop als gevolg van de stikstofcrisis en de toegenomen kosten van bouwmaterialen.

Waarde Natuur

De waarde van de categorie Natuur per hectare is voorgeschreven en gebaseerd op 20 % van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

Waarde Gebouwd

De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022. De totale waarde is met 28,4 % gestegen ten opzichte van 2018. De stijging wordt verklaard door de overspannen huizenmarkt van de laatste jaren. Een stijging was in de vorige kostentoedeling ook terug te zien. De waardeverhoging volgt de marktontwikkelingen⁶ wel met een zekere vertraging.

Tabel 3.2 Waarde per belangencategorie

	Categorie		2018 (EUR)	2022 (EUR)
A1.1	Autosnelwegen	(EUR per ha)	1.890.000,00	2.327.000,00
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	(EUR per ha)	1.052.000,00	1.300.000,00
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	(EUR per ha)	1.631.000,00	1.949.000,00
A1.4	Overige verharde wegen	(EUR per ha)	1.550.000,00	1.813.000,00
A2	Agrarische en overige gronden	(EUR per ha)	47.000,00	52.595,00
A3	Openbare spoorwegen	(EUR per ha)	12.601.000,00	17.466.000,00
A4	Bouwpercelen	(EUR per ha)	1.067.000,00	960.000,00
B	Natuur	(EUR per ha)	9.400,00	10.519,00
C	Gebouwd (totaal in EUR)	(Totaal in EUR)	68.342.000.000,00	99.511.000.000,00

3.2 Oppervlaktebepaling

Naast de waardeverhouding is ook de oppervlakte per (sub)categorie opnieuw berekend naar de peildatum 1 januari 2022. Tabel 3.3 geeft een overzicht van het oppervlak per belangencategorie. Hierbij zijn voor wegen de vermenigvuldigingsfactoren toegepast waarmee, naast het wegooppervlak zelf, ook de dienstbaarheden naast de weg worden meegenomen.

⁵ Bouwkavelsonline is landelijk de best beschikbare bron om een gemiddelde prijs te bepalen voor de waarde per hectare van bouwpercelen. Voor het bepalen van een absolute hoeveelheid aan bouwpercelen is deze bron niet volledig genoeg

⁶ Bron: CBS Bestaande koopwoningen; verkoopprijzen; prijsindex 2015=100

Oppervlakte (spoor)wegen

Voor de oppervlaktebepaling van (spoor)wegen is de Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT) gebruikt met peildatum 1 januari 2022. Dit is een ander bronbestand dan de Top10NL en het basisbestand bodemgebruik (BBG), die bij het vorige kostentoedelingsonderzoek zijn gehanteerd. Hiermee wordt afgeweken van de richtlijnen van Geowijzer. Er zijn verschillende redenen waarom voor deze verandering is gekozen:

- In artikel 23 van de Wet basisregistratie grootchalige topografie staat dat een bestuursorgaan bij de vervulling van zijn publiekrechtelijke taak in beginsel gebruik maakt van de BGT als bron wanneer deze authentieke gegevens bevat
- De BGT is het meest nauwkeurige landelijke topografisch bestand dat op dit moment beschikbaar is (zie ook bijlage 2)
- De BGT wordt ook als bron gebruikt voor de belastingheffing voor de tariefdifferentiatie wegen. Daarbij is voor andere bestuursorganen het gebruik van de BGT als bron ook duidelijk dat de belastingheffing van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen, die vooral aan wegbeheerders wordt opgelegd, gebaseerd is op een basisregistratie waarvan zij ook zelf bronhouder zijn

De oppervlakte autosnelwegen daalt met 10,1 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte hoofd en regionale wegen daalt met 71,1 %. De oppervlakte lokale wegen + bebouwde kom daalt met 25,9 % ten opzichte van peildatum 1 januari 2018. De oppervlakte overige verharde wegen stijgt met 100,6 %. Het oppervlak spoorwegen daalt met 61,9 %.

Door het gebruik van een ander bronbestand zijn de oppervlaktes van de (spoor)wegen categorieën significant gewijzigd. De verschillen die ontstaan zijn als volgt te verklaren:

- De BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten. Verder zit er een verschil in de manier waarop ondersteunende wegdelen, zoals opritten, worden geclassificeerd in beiden bronbestanden. Als laatste is de BGT een bronbestand dat in recente jaren is ontwikkeld, en zal het in de komende jaren nog verder geactualiseerd worden. De BGT is daarmee een bestand in continue ontwikkeling
- Er vindt een verschuiving plaats tussen wegenreclassificatie tussen Top10NL en BGT. Een nauwkeurigere afbakening betekent ook een betere classificatie van de wegen. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen
- Naast de feitelijke oppervlakte van de wegen worden dienstbaarheden meegerekend in het areaal wegen, om het bestaan van bijvoorbeeld bermen en vangrails correct mee te nemen in berekeningen. Per wegen categorie verschilt de grootte van dienstbaarheden, voor autosnelwegen en hoofd- en regionale wegen is deze groter dan voor lokale wegen en overige wegen. Hierdoor wordt het effect van de functieverhuizing, zoals besproken in bovenstaande punt, verder versterkt

Hieronder wordt per wegcategorie de belangrijkste wijzigingen samengevat:

- Het areaal **autosnelwegen** neemt af ten opzichte van het vorige kostentoedelingsonderzoek. De snelwegen zijn gedetailleerder ingetekend. De BGT heeft een groter detailniveau, waardoor een deel van de autosnelwegen niet wordt meegenomen in de afbakening (bijvoorbeeld stroken tussen de weghelften)
- Het areaal **hoofd- en regionale wegen** neemt af. Deze daling wordt hoofdzakelijk verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom
- De daling van het areaal **lokale wegen** wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand. Ondanks de verhuizing van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom vindt er in absolute zin toch een afname plaats. Dit wordt verklaard doordat de dienstbaarheidsfactor bij lokale wegen en bebouwde kom veel kleiner is dan bij hoofd- en regionale wegen
- Het areaal **Overige wegen** neemt toe. Deze toename wordt enerzijds verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Anderzijds komt dit doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een significante toename van het oppervlak plaatsvindt
- Het areaal **spoorwegen** neemt af. Dit is te verklaren doordat de BGT nauwkeuriger ingetekend is in vergelijking met de BBG2015, het bronbestand waar de spoorwegen in het vorige kostentoedelingsonderzoek op zijn gebaseerd. De daling komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied

Oppervlakte Natuur

Het oppervlak Natuur in de waardeverhouding is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor. Op 1 januari 2022 bedraagt het areaal Natuur een oppervlakte van 51.825 hectare: een afname van 3,4 %. In het vorige rapport (2018) was een inschatting gemaakt van de gevolgen van de uitspraak over belasting op Rijkswater voor oppervlakte natuur. Deze inschatting van de gevolgen is achteraf te laag gebleken. Hierdoor vindt er in oppervlak waarschijnlijk wel een toename van het areaal natuur plaats, maar zien we dit niet terug in de vergelijking 2018-2022.

Oppervlakte bouwpercelen

Net als bij de bepaling van de waarde kan ook de oppervlakte van bouwpercelen op verschillende manieren worden bepaald. Omdat het hierbij gaat om percelen waarop bebouwing is toegestaan maar nog niet heeft plaats gevonden is deze categorie ruimtelijk lastig af te bakenen. Omdat er voor de bepaling van de oppervlakte geen landelijke actuele bron meer beschikbaar is, wordt in overleg met het Wetterskip (gebiedskennis) besloten om het oppervlak bouwpercelen gelijk te houden.

Oppervlakte overige en agrarische gronden

Het oppervlak agrarisch en overige categorieën in de waardeverhouding is bepaald door het totaal van de categorieën af te trekken van de totale oppervlakte van het waterschap. Hiervoor wordt gekozen omdat de oppervlakte overige gronden zeer lastig is vast te stellen en dezelfde waarde wordt toegekend als voor agrarische gronden. Overige gronden bestaat onder andere uit parken, plantsoenen en snippers openbare ruimte. Het areaal agrarische en overige gronden is gestegen met 1,8 %.

Oppervlakte Gebouwd

Het oppervlak Gebouwd is aangeleverd door het Noordelijk belastingkantoor, echter de cijfers (de hectares) zijn gebaseerd op de leveringen vanuit de LV-WOZ. Het oppervlak Gebouwd dat volgt uit de meest recente opgave van de LV-WOZ bedraagt 40.000 hectare. Hieruit volgt een stijging ten opzichte van 2018 met 13,1 %. Deze toename wordt vermoedelijk vooral verklaard door het nauwkeuriger meetaxeren van het areaal Gebouwd.

Tabel 3.3 Oppervlakte per belangencategorie(ha)

	Categorie	2018	2022
A1.1	Autosnelwegen	1.143	1.028
A1.2	Hoofd- en regionale wegen	7.663	2.214
A1.3	Lokale wegen + bebouwde kom	8.184	6.068
A1.4	Overige verharde wegen	1.189	2.385
A2	Agrarische en overige gronden	236.431	240.302
A3	Openbare spoorwegen	375	143
A4	Bouwpercelen	812	812
B	Natuur	53.625	51.825
C	Gebouwd	35.355	40.000
	Totaal	344.776	344.776

3.3 Waardeverhouding watersysteemheffing

In tabel 3.4 is de waardeverhouding berekend voor het watersysteembeheer.

Tabel 3.4 Waardeverhouding watersysteemheffing prijspeil en ruimtebeslag inclusief correctie veroudering⁷

2. bepalen waarden						
watersysteemheffing		oppvl in ha	waarde per ha	veroudering	heffingsgebied	waarde verh.
categorie					totale waarde	
A1.1	autosnelwegen	1,028	€ 2.327.000	75%	€ 1.743.244,375	
A1.2	hoofd- en regionale wegen	2,214	€ 1.300.000	75%	€ 2.150.942,500	
A1.3	lokale wegen + beb.kom	6,068	€ 1.949.000	75%	€ 8.069.168,125	
A1.4	overige verharde wegen	2,385	€ 1.813.000	75%	€ 3.243.003,750	
A1	openbare landwegen	11,694			€ 16.064.350,750	
A2	agrarische gronden	240,302	€ 52.595		€ 12.630.621,702	
A3	openbare spoorwegen	143	€ 17.466.000	75%	€ 1.073.220,500	
A4	bouwpercelen	812	€ 960.000		€ 779.520,000	
A5	overige	0	€ 52.595		€ -	
	onbebouwd ex landwegen	241,257			€ 15.291.370,282	
A	onbebouwd	252,951			€ 31.355.729,032	23.86%
B	natuur	51,825	€ 10.519		€ 545.145,185	0.41%
C	gebouwd	40,000			€ 99.511.000,000	75.72%
			inv. per km2	totaal	€ 131.411.874,218	100.00%
D	ingezetenen		191			

In tabel 3.5 wordt de berekening van de waardeverhouding van de voorgaande kostentoedelingsverordening (2018) vergeleken met de nu uitgevoerde berekening (2022).

⁷ Bij de berekening van de waardeverhouding wordt de weergegeven waarde per ha voor openbare landwegen en spoorwegen gecorrigeerd voor veroudering (correctie 75 %). Door de veroudering van (spoor)wegen is de feitelijke economische waarde van de (spoor)wegen lager dan de vervangingswaarde die in de Taxatiewijzer wordt berekend. Landelijk wordt aangenomen dat de wegen gemiddeld 75 % procent van de vervangingswaarde aan waarde hebben. Dit komt overeen met de Handleiding Rekenmodel belastingstelsel 2009 en Geowijzer van de Unie van Waterschappen (januari 2008)

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwpercelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Het aandeel in de totale waarde van de categorie Ongebouwd is gedaald met 9,3 %. De totale waarde van Gebouwd stijgt met 45,6 % en de totale waarde Natuur stijgt met 8,1 %. Een vergelijking van de berekende waardeverhoudingen laat zien dat er een verschuiving plaatsvindt van het Ongebouwd (was 33,4 % en wordt 23,9 %) naar Gebouwd (was 66,1 % en wordt 75,7 %). Het aandeel Natuur daalt met 0,1 % (van 0,5 % naar 0,4 %).

Deze verschuiving is voor een deel het gevolg van een stijging van de waarde van Gebouwd door het doorzetten van de stijging in de huizenprijzen. Daarnaast vindt er een afname plaats van de waarde van (spoor)wegen doordat deze nauwkeuriger in beeld zijn gebracht.

4 Categoriele kostentoedeling watersysteemheffing

Met de resultaten van de berekening van de waardeverhouding voor de watersysteemheffing, wordt de categoriele kostentoedeling afgeleid en de verschuivingen ten opzichte van de huidige kostentoedelingsverordening gepresenteerd.

In de onderstaande tabel 4.1 is de categoriele kostentoedeling weergegeven, rekening houdend met het ingezetenenandaal van 20,0 %.

Het aandeel Gebouwd stijgt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 13,0 procentpunt. Het aandeel Ongebouwd daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 4,9 procentpunt. Het aandeel Natuur daalt, afgerond op 1 decimaal, ten opzichte van 2018 met 0,1 procentpunt. De stijging van het aandeel Gebouwd wordt gecompenseerd door het vastgestelde ingezetenenandaal van 20 % en het aandeel Ongebouwd.

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

	Categorie	2018	2022
	Ingezetenen	28,0 %	20,0 %
A	Ongebouwd	24,0 %	19,1 %
B	Natuur	0,4 %	0,3 %
C	Gebouwd	47,6 %	60,6 %
	Totaal	100,0 %	100,0 %

In 2018 is voor het laatst een kostentoedelingsverordening vastgesteld. In de jaren daarna zijn de afwijkingen voor het waterschap niet groot genoeg geweest om een nieuwe kostentoedelingsverordening op te stellen.

5 Vergelijking oppervlakte wegen kostentoedelingsonderzoek en heffingsmaatstaf

In dit hoofdstuk wordt een verklaring gegeven waarom de oppervlakte wegen verwerkt in een kostentoedeling afwijkt met de oppervlakte tariefdifferentiatie wegen voor de watersysteemheffing.

5.1 Oppervlakte wegen in een kostentoedeling

In de Waterschapswet en vooral het daarop gebaseerde Waterschapsbesluit zijn voorschriften opgenomen omtrent de waardering van wegen en spoorwegen in het kader van de kostentoedeling. Uit artikel 6.6 Waterschapsbesluit blijkt dat de wegen en spoorwegen moeten worden gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond. Volgens de toelichting op het Waterschapsbesluit gaat het hierbij om grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit, zoals tussenbermen, obstakelvrije zones buiten de verharding, geluidswerende voorzieningen en bermsloten.

De verklaring van de oppervlakte wegen in een kostentoedeling begint bij de methodiek van de Taxatiewijzer. Dit is het landelijk vastgestelde rekenmodel waarmee de waarde per hectare van wegen en spoorwegen wordt bepaald.

In de Taxatiewijzer worden twee aspecten gecombineerd. In de eerste plaats is dit het opstellen van standaard ontwerpprofielen voor de in het Waterschapsbesluit onderscheiden typen openbare wegen. Vervolgens wordt, aan de hand van een groot aantal standardeenhedsprijzen, van de weg de vervangingswaarde per hectare berekend.

De totale oppervlakte wegen in een kostentoedeling wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de verharde wegen in de BGT. Deze oppervlakten worden geclassificeerd en vermenigvuldigd met zo genoemde vermenigvuldigingsfactoren. Deze vermenigvuldigingsfactoren zijn gebaseerd op de standaard ontwerpprofielen zoals deze in de Taxatiewijzer worden toegepast.

De berekende oppervlakte voor de kostentoedeling is een fictieve oppervlakte. Deze is in overeenstemming met de definitie van de waarde van de wegen per hectare in de taxatiewijzer maar heeft geen fysieke ligging. Hierdoor kan deze dan ook niet worden gebruikt voor de watersysteemheffing. De totale waarde van de wegen, oppervlakten vermenigvuldigd met de vermenigvuldigingsfactoren en de waarde per hectare, is de reële economische waarde van de wegen in het beheergebied van het waterschap.

5.2 Oppervlakte Tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen is geregeld in artikel 122 lid 3 Waterschapswet. Het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden heeft op 12 december 2017 (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) uitspraak gedaan in een hoger beroep tussen de provincie Flevoland en het waterschap Zuiderzeeland (GBLT) over de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor verharde openbare wegen bij de watersysteemheffing. In navolging van de rechtbank oordeelt het Gerechtshof dat onverharde delen die dienstbaar zijn aan de (verkeersfunctie van de) verharde weg, niet onder de reikwijdte van deze tariefdifferentiatie vallen.

Om de tariefdifferentiatie voor wegen te kunnen toepassen moet de ligging hiervan op perceelsniveau worden vastgelegd. Dit geldt voor de openbare en verharde wegen. Hier werden eerder ook dienstbaarheden onder geschaard.

Als gevolg van deze uitspraak kan het waterschap alleen nog maar de verharde delen van wegen onder de tariefdifferentiatie brengen. Onverharde delen van wegen vallen daarmee dus niet onder de tariefdifferentiatie. De bermen vallen volgens de Hoge Raad wel onder het begrip openbare weg, maar enkel de verharde gedeelten van die bermen vallen onder de tariefdifferentiatie.

5.3 Conclusie

De oppervlakte wegen die wordt gebruikt voor een kostentoedelingsonderzoek is een andere oppervlakte dan dat wordt gebruikt voor de belastingheffing.

In een kostentoedelingsonderzoek dient voor de afbakening van wegen rekening te worden gehouden met dienstbaarheden. Deze dienstbaarheden bestaan uit bermen, sloten en groenstroken welke 'dienstbaar' zijn aan de functie van de weg. Voor het toepassen van een tariefdifferentiatie mag enkel over het verharde gedeelte van een weg een tariefdifferentiatie geheven worden.

Dit levert een verschil op tussen het vaststellen van de afbakening van wegen voor een kostentoedelingsonderzoek (verharde wegen + dienstbaarheden) en het vaststellen van de afbakening waar een tariefdifferentiatie over wordt geheven (enkel verharde weggedeeltes).

Voor de belastingheffing wordt ruimtelijk vastgesteld over welke percelen, bestaande enkel uit verharde openbare wegen (zonder dienstbaarheden), belasting met tariefdifferentiatie kan worden geheven. Dit leidt tot een afname van de heffingsmaatstaf voor de tariefdifferentiatie wegen. Over het dienstbare (onverharde) gedeelte van de wegen wordt, in de meeste gevallen, voortaan het reguliere ongebouwde tarief geheven en dus ook niet meer apart afgebakend.

De uitspraak van de Hoge Raad heeft dus geen gevolgen voor de reikwijdte van 'wegen' en 'spoorwegen' in het kader van de kostentoedeling. De wegen worden hier immers gewaardeerd inclusief de daaraan dienstbare grond, ongeacht of die grond verhard of onverhard is. De onverharde dienstbare grond van wegen mag niet gewaardeerd worden als 'agrarische gronden'. De aan wegen en spoorwegen dienstbare onverharde grond valt ook na de uitspraak van de Hoge Raad nog steeds onder 'openbare landwegen' en 'banen voor openbaar vervoer per rail' als bedoeld in artikel 6.3 letters b en c Waterschapsbesluit.

Bijlage 1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Tabel B1.1 Overzicht gebruikte referentiegegevens

Gegevens	Informatiebron	Actualiteit
Waarde wegen en spoorwegen	Tauw Taxatiewijzer en CBS GWW index	Prijspeil 1-1-2022
Waarde agrarische gronden	Kadaster	Prijspeil 1-1-2022
Waarde bouwpercelen	www.bouwkavelonline.nl	Geraadpleegd op 14 april 2023 en omgerekend naar prijspeil 1-1-2022
Waarde Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Prijspeil 1-1-2022
Oppervlakte wegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte spoorwegen	BGT	Situatie 2022
Oppervlakte overige gronden	n.v.t.	Sluitpost
Oppervlakte bouwpercelen	Nieuwe kaart van Nederland	Dataset 2012 geactualiseerd naar 2022
Oppervlakte Natuur	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Oppervlakte Gebouwd	Noordelijk belastingkantoor	Situatie 2022
Inwonerdichtheid	https://www.planbureau Fryslân.nl/monitoren/bevolking/	Geraadpleegd 14 april 2023

Bijlage 2 Vergelijking BGT en Top10NL als bronbestand

BGT en Top10NL leveren verschillende resultaten als deze worden gebruikt als bronbestanden. De verschillen zijn op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

- BGT is nauwkeuriger dan Top10NL. De wegbreedtes zijn bij de BGT beter ingetekend dan bij Top10NL. Ook heeft de BGT een hoger detail niveau van intekening waarbij onder andere verharde voetpaden en fietspaden nu in de afbakening worden meegenomen die bij de Top10NL soms achterwege werden gelaten (figuur B2.1 en B2.2)
- Verschuiving tussen categorieën bij Top10NL en BGT. Zo vindt bijvoorbeeld een verschuiving plaats tussen regionale wegen en lokale wegen (figuur B2.1 en B2.2)

Figuur B2.1 BGT: overzichtskaat

Figuur B2.2 Top10NL: overzichtskaat

Autosnelwegen

Hierdoor is over het algemeen vooral bij autosnelwegen een lichte daling in het totale oppervlak te zien door het hogere detailniveau. In figuren B2.3 en B2.4 én B2.5 en B2.6 zijn de verschillen tussen Top10NL en BGT gevisualiseerd voor de autosnelwegen.

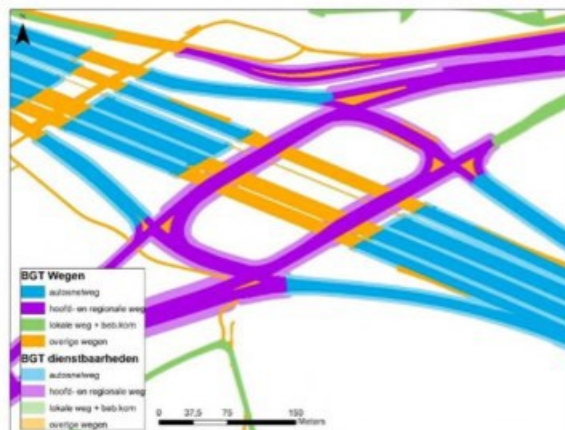
Figuur B2.3 BGT: autosnelwegen

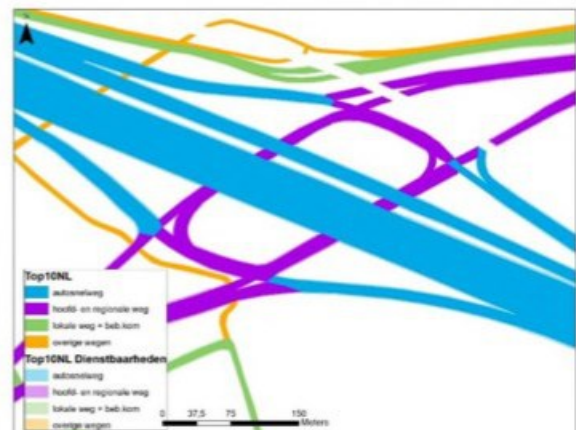
Figuur B2.4 Top10NL autosnelwegen

Hoofd- en regionale wegen

Het areaal hoofd- en regionale wegen neemt over het algemeen af. Deze daling wordt verklaard doordat er een functieverhuizing plaatsvindt tussen de TOP10NL en de BGT van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen en bebouwde kom (zie figuren B2.1 en B2.2; B2.5 en B2.6).

Figuur B2.5 BGT: hoofd en regionale wegen

Figuur B2.6 Top10NL: hoofd en regionale wegen

Lokale wegen

De daling van lokale wegen wordt verklaard door eenzelfde functieverandering en door het nauwkeuriger intekenen van het bronbestand (figuur B2.7 en B2.8).

Figuur B2.7 BGT: lokale wegen en bebouwde kom

Figuur B2.8 Top10NL: lokale wegen en bebouwde kom

Overige wegen

Veranderingen in het oppervlak overige wegen worden verklaard door functieverhuizingen van hoofd- en regionale wegen naar lokale wegen + bebouwde kom en van deze laatste categorie naar overige verharde wegen. Verder komt de verandering doordat overige wegen gedetailleerder worden ingetekend. Zo wordt in de BGT (vrij liggende) stoepen, parkeervakken, fiets- en wandelpaden nauwkeuriger ingetekend en geclassificeerd waardoor een verschil in oppervlak optreedt. Daarnaast worden vrij liggende loop- en fietspaden in de BGT wel ingetekend als gevolg van het grotere detailniveau (figuur B2.9 en B2.10).

Figuur B2.9 BGT wegen: overige wegen

Figuur B2.10 Top10NL: overige wegen

Spoorwegen

Het oppervlak spoorwegen neemt af. De verschuiving komt door een groter detailniveau in de afbakening van spoorobjecten. Bij de BGT wordt nadrukkelijker onderscheid gemaakt in spoorwegen, gebouwd en ongebouwd gebied wat leidt tot een significante afname van het areaal (figuren B2.11 en B2.12).

Figuur B2.11 BGT-spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) ten noorden van Leeuwarden

Figuur B2.12 BGT spoorwegen (KTO 2022) en TOP10NL (KTO 2018) bij Sneek

[J]

From: [J] </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[J]@WET>
Sent: donderdag 29 juni 2023 13:56
To: [J]
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [J]

Inhoudelijk is er geen verschil tussen de beide versies. De versie van afgelopen vrijdag was nog niet intern gecheckt door TAUW. De versie van afgelopen maandag is de gecheckte versie.
Ik heb beide versies vergeleken en heb inhoudelijk geen verschillen ontdekt.
Alleen datum is gewijzigd van 23 juni in 26 juni en kenmerk is gewijzigd van R001-1290490MJS-V02 in R001-12904490MJS-Vo2-pws-NL

Groet [J]

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 29 juni 2023 11:55
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen, en wat zijn de verschillen tussen de twee versies? Die zullen wel benoemd moeten worden wanneer na de commissie een nieuwe versie verschijnt.

[J]

Van: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Verzonden: donderdag 29 juni 2023 10:14
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Rapport kostentoedeling

Hallo [J]

In de bijlage het definitieve rapport na interne check door TAUW. De versie die nu bij de stukken van de commissie zit is gedateerd 23 juni (afgelopen vrijdag).
Kun jij zorgen dat voor de behandeling in AB op 18 juli deze versie wordt toegevoegd? [J] heeft aangegeven dat hij de verordening op dit punt gaat aanpassen.

Groet [J]

Van: [J]
Verzonden: maandag 26 juni 2023 16:40
Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: FW: Rapport kostentoedeling

Hallo,

In de bijlage het definitieve rapport na interne check door Tauw.

[redacted] In de ontwerpverordening staat nog als datum van het rapport vermeld 23 juni 2023. De definitieve versie is nu gedateerd op 26 juni 2023. Voor de inspraaktermijn nog aanpassen.

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E [redacted] [@wetherskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetherskipfryslan.nl)

Van: [redacted] [redacted] [@tauw.com](mailto:[redacted]@tauw.com)>

Verzonden: maandag 26 juni 2023 14:44

Aan: [redacted] [redacted] [@wetherskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetherskipfryslan.nl)>

CC: [redacted] [redacted] [@tauw.com](mailto:[redacted]@tauw.com)>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hd [redacted]

Hierbij de definitieve versie van het rapport.

Fijne middag verder.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] [redacted] [@wetherskipfryslan.nl](mailto:[redacted]@wetherskipfryslan.nl)>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:33

To: [redacted] [redacted] [@tauw.com](mailto:[redacted]@tauw.com)>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Bedankt en een goed weekend verder.

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 12:31
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Geen probleem, hierbij verwerkt.

De PDF versie volgt dus later volgende week.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: vrijdag 23 juni 2023 12:06
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Ho [redacted]

Nog een kleine aanpassing op pagina 5. Zou je deze nog kunnen doorvoeren? Deze tekst staat ook in het begeleidende bestuursvoorstel.

Had ik gelijk mee moeten sturen natuurlijk.
Alvast bedankt.

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Van: [J] <[J]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:59

Aan: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [J]

Bedankt voor de oplettende opmerking, hierbij het rapport met de nieuwe getallen.
Excuus voor het ongemak.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

From: [J]

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:50

To: [J] <[J]@wetterskipfryslan.nl>; [J] <[J]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

[J] je hebt helemaal gelijk. Er zit een foutieve verwijzing in mijn berekening.
Ik zal het aanpassen je het zo direct aanleveren.

Met vriendelijke groet,

[J]

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [J]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 11:26

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

In het rapport staan de volgende toedelingspercentages:

Tabel 4.1 Berekening kostentoedelingspercentages watersysteemheffing in %

Categorie		2018	2022
A	Ingezetenen	28,0 %	20,0%
	Ongebouwd	24,0 %	21,0%
B	Natuur	0,4 %	0,4%
C	Gebouwd	47,6 %	58,6%
Totaal		100,0 %	100,0 %

De waardeverhouding is op grond van onderstaande tabel als volgt:

Tabel 3.5 Vergelijking waardeverhouding in %

Categorie		2018			2022		
		In %	In ha	In kEUR	In %	In ha	In kEUR
A	Ongebouwd	33,4 %	255.796	EUR 34.581.263,00	23,9 %	252.951	EUR 31.355.729,00
A1+A3	Wegen/spoor	21,9 %	18.553	EUR 22.602.607,00	13,6 %	11.837	EUR 17.937.587,00
A2	Agrarisch en overige gronden	10,7 %	236.431	EUR 11.112.252,00	9,6 %	240.302	EUR 12.638.622,00
A4	Bouwperceelen	0,8 %	812	EUR 866.404,00	0,6 %	812	EUR 779.520,00
B	Natuur	0,5 %	53.625	EUR 504.075,00	0,4 %	51.825	EUR 545.145,00
C	Gebouwd	66,1 %	35.355	EUR 68.342.000,00	75,7 %	40.000	EUR 99.511.000,00
Totaal		100,0 %	344.776	EUR 103.427.338,00	100 %	344.776	EUR 131.411.874,00

Ik had zelf, op grond van bovenstaande waardeverhouding, de onderstaande percentages berekend:

			Aandeel afgerond
Aandeel Ingezetenen			20,0
Resteert:			80,00
Waardeverhoudingen:			
Gebouwd	75,72	60,58	60,6
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1
Natuur	0,41	0,33	0,3
			100,00

Volgens mij is 75,7% van 80% (het resterende deel na het ingezetendeel) 60,6 en geen 58,6% zoals in het rapport aangegeven.

Klopt mijn conclusie?

Groet,

[Redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [Redacted]

E [Redacted]@weterskipfryslan.nl

Van: [Redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 11:02

Aan: [Redacted]@weterskipfryslan.nl>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Bij deze, de definitieve versie volgt nog.

Met vriendelijke groet,

[Redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [Redacted]

From: [Redacted] <[Redacted]@weterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:47

To: [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>; [Redacted] <[Redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [Redacted]

Graag ontvang ik het rapport. We kunnen dan de stukken verzenden naar de commissie. Ik kan dan ook nog even checken of de getallen overeen komen met de door ons opgestelde stukken.

Groet [Redacted]

Van: [Redacted]@tauw.com>

Verzonden: vrijdag 23 juni 2023 10:44

Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Goedemorgen [redacted]

In principe zijn de aanpassingen klaar maar het moet nog verwerkt worden door ons secretariaat.

Daarbij voert [redacted] ook nog een kwaliteitscheck uit maandag.

Ik kan je wel vast de nieuwe versie van het rapport of alleen de nieuwe getallen in concept opsturen waarna later (ik denk maandag) de definitieve versie volgt.

Is maandag nog op tijd of willen jullie het alvast ontvangen?

Ik hoor het graag.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 23 juni 2023 10:21

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [ServiceDesk](#).

Hallo [redacted]

Ik ben benieuwd naar de stand van zaken ten aanzien van de aanpassing van het rapport.

Heb jullie beiden ook telefonisch benaderd maar kreeg jullie niet aan de lijn.

We lopen tegen de deadline aan voor het versturen van de stukken naar de commissie.

Groet,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M [redacted]

E. [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 10:44
Aan: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] hartelijk dank. [redacted] gaat ermee aan de slag.
Ik heb nog even de offerte van het KTO doorgelezen, willen jullie nog gebruik maken van de mogelijkheid tot bestuurlijke toelichting?
Per mail gaf je in het begin aan dit te willen en [redacted] heeft begin juli wel in potlood wat in zijn agenda gezet. Hoor graag of en wanneer jullie dit zouden willen ☺.

Met vriendelijke groet,

[redacted]
Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>
Sent: woensdag 21 juni 2023 09:00
To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>
Subject: FW: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Zie onderstaande mail over insteek van de coalitie. Kunnen jullie het rapport aanpassen op 20%?

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Verzonden: woensdag 21 juni 2023 08:34
Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
CC: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>
Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hoi [redacted]

De insteek van de coalitie is: **20%** ingezetenen.

Groetnis,

Van: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:20

Aan: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>; [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Hallo [redacted]

Vanavond is een coalitie-overleg over het percentage wat wordt voorgelegd aan het AB ter besluitvorming en ter inzage legging.

Ik ga morgenvroeg gelijk even informeren wat het percentage wordt. Als ik antwoord heb ontvangen jullie dit zo spoedig mogelijk.

Groet [redacted]

Van: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Verzonden: dinsdag 20 juni 2023 16:00

Aan: [redacted] <[redacted]@weterskipfryslan.nl>

CC: [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Onderwerp: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] zouden wij zsm akkoord en het definitieve ingezetenenpercentage kunnen ontvangen op de werkzaamheden? dan kunnen we die inplannen.

[redacted] probeert dan deze week alles te verwerken en op te sturen.

Met vriendelijke groet,

[redacted]

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37

Postbus 133

7400 AC Deventer

M [redacted]

werkdagen TAUW ma, di en do

From: [redacted] J
Sent: maandag 19 juni 2023 13:57
To: [redacted] J <[redacted] J @wetterskipfryslan.nl>; [redacted] J <[redacted] J @tauw.com>
Subject: RE: Rapport kostentoedeling

Dag [redacted] J

Zojuist even met [redacted] J kunnen overleggen, die heeft wel tijd om dit spoedig op te pakken.

Na dinsdag ontvangen we dan graag definitief het nieuwe ingezetenenpercentage. Daarna kunnen wij, als het alleen het aanpassen is van het ingezetenenpercentage en verder geen tekstuele veranderingen, met een halve dag werk de wijzigingen regelen. Als het ook nog fijn is om de argumentatielijn van het bestuur op te nemen komen we zeer waarschijnlijk op maximaal 1 dag uit. We kunnen de kosten via meerwerk factureren als dat voor jullie ok is? Dan worden onderstaande tarieven aangehouden (uit offerte):

Voor additionele werkzaamheden hanteren wij de volgende uurtarieven:

- [redacted] J EUR [redacted] K
- [redacted] J EUR [redacted] K

[redacted] J lukt het jou deze week dan al de wijzigingen door te voeren en op te sturen? Anders begin komende week? Hoor het graag 😊.

Met vriendelijke groet,

[redacted] J

Projectadviseur, BU Leefomgeving

TAUW bv

Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer

M [redacted] J

[LinkedIn](#)

werkdagen: maandag, dinsdag en donderdag

From: [redacted] <[redacted]@wetterskipfryslan.nl>

Sent: vrijdag 16 juni 2023 12:31

To: [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>; [redacted] <[redacted]@tauw.com>

Subject: Rapport kostentoedeling

Caution: This message was sent from an external source. Please do not click on links or open attachments unless you have verified the authenticity of the sender and know the content is safe. Please report all suspicious emails to the [Servicedesk](#).

Hallo [redacted]

Afgelopen dinsdag is het rapport kostentoedeling 2024 besproken door het dagelijks bestuur. De grote wijzigingen geven aanleiding tot een bezinning op het ingezetenenpercentage van 28% wat nu is gebruikt.

Komende dinsdag is er weer een DB-vergadering waarin hopelijk een definitieve keus wordt gemaakt over het te hanteren percentage.

Kunnen jullie op korte termijn dan een nieuw rapport aanleveren op basis van het nieuwe percentage?

Hoe veel tijd neemt dit in beslag?

Wat zijn de extra kosten van een nieuw rapport?

Hoor graag van jullie.

Met vriendelijke groeten,

[redacted]

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [redacted]

E. [redacted]@wetterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Dit bericht is alleen bestemd voor de geadresseerden. Aan dit bericht kunnen geen rechten worden ontleend.

J

From: [REDACTED] J </CN=RECIPIENTS/CN=C879F47F18A84C479A7C4CD0A27D71D3-[REDACTED] J @WET>
Sent: donderdag 29 juni 2023 10:40
To: [REDACTED] J @knid.nl)
Subject: KTV
Attachments: Voorstel AB.pdf; Bijlage 2 Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening.pdf; Bijlage 3 Ontwerp Kostentoedelingsverordening 2024 (1).pdf; Bijlage 4 Overzichten div percentages ingezetenen.pdf

Met vriendelijke groeten,

J

Vakgroep Control, Financiën en Inkoop;

M. [REDACTED] J

E [REDACTED] J @wetterskipfryslan.nl

Werkdagen: di | wo | do | vr

WetterskipFryslân 058-292 2222 | Postbus 36, 8900 AA Leeuwarden

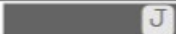
www.wetterskipfryslan.nl

EN WAT DOEN WE MORGEN MET WATER?

Denk aan het milieu voordat u dit bericht print.

Voorstel Algemeen Bestuur 18 juli 2023

Onderwerp	Kostentoedeling 2024
Bijlagen	1. Kostentoedelingsonderzoek Wetterskip Fryslân 2024 2. Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening 3. Kostentoedelingsverordening 4. Kostenaandelen bij diverse percentages ingezetenen
Steller	
Opgavemanager	

Het algemeen bestuur besluit:

Voor de kostentoedelingsverordening 2024 uit te gaan van de volgende uitgangspunten:

1. Het percentage voor de categorie ingezetenen te bepalen op 20%
2. De peildatum voor de waardebeoordeling van gebouwd en ongebouwd onroerend goed te bepalen op 1-1-2022.
3. De tariefdifferentiatie binnen-buitendijks, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijks, +50% voor bemalen en +100% voor wegen. Deze differentiatie is conform de huidige differentiatie.
4. De ontwerp-kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen. Het dagelijks bestuur heeft besloten de ontwerp-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren en ter inzage te leggen onder het voorbehoud van vaststelling van de ontwerp-kostentoedelingsverordening door het algemeen bestuur.

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023

L.B.M.C. Kroon
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

Inleiding

De kostentoedelingsverordening bepaalt op welke wijze de kosten van de taak watersysteembeheer over de belanghebbende categorieën worden verdeeld. De huidige verordening is vastgesteld in 2018 en geldt voor de periode 2019-2023. Wettelijk is vastgelegd dat de verordening minimaal één keer in de vijf jaar moet worden herzien. In 2023 moet dus een nieuwe verordening worden vastgesteld die met ingang van 2024 in werking treedt. In 2023 is door een extern gespecialiseerd bureau een onderzoek uitgevoerd naar de waardeverhoudingen van de categorieën ongebouwd, gebouwd en natuur. Uitgaande van een percentage van 28% voor de categorie ingezetenen zijn de kostenaandelen van gebouwd, ongebouwd en natuur op grond van de waardeverhoudingen rekenkundig bepaald. Daarbij is de waarde voor natuur wettelijk bepaald op 20% van de waarde van agrarische grond. Dit resulteert in de volgende percentages:

<u>Categorie</u>	<u>Huidig</u>	<u>Nieuw</u>
Ingezetenen	28,0%	20,0%
Gebouwd	47,6%	60,6%
Ongebouwd	24,0%	19,1%
Natuur	0,4%	0,3%
TOTAAL	100,0%	100%

De nu opgestelde kostentoedeling is bestemd voor de komende vijf jaar. Momenteel loopt het proces om het belastingstelsel voor de waterschappen aan te passen. De verwachte ingangsdatum van dit nieuwe belastingstelsel is 1-1-2025 en dit kan leiden tot een eerdere aanpassing van de kostentoedeling dan de genoemde termijn van vijf jaar.

Beoogd resultaat

Het per 1 januari 2024 kunnen beschikken over een vastgestelde kostentoedelingsverordening op basis van actuele kostenaandelen.

Onderbouwing beslispunten

1 *Het percentage voor de categorie ingezetenen aandeel te bepalen op 20%*

Het aandeel van de categorie ingezetenen wordt op grond van artikel 120 van de Waterschapswet bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Het aantal inwoners in het beheergebied van Wetterskip Fryslân in 2023 is ten opzichte van de situatie in 2018 niet wezenlijk gewijzigd. De inwonerdichtheid in Fryslân valt in de laagste schijf, zoals beschreven in bovenvermeld artikel, van 0 – 500 inw per km². Bij deze schijf hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2013 is besloten om het ingezetenen percentage met ingang van 2014 vast te stellen op 28%. Uit een eerste doorrekening met dit percentage bleken er thans grote verschuivingen plaats te vinden tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Door het percentage voor de categorie ingezetenen vast te stellen op 20% worden de verschuivingen enigszins gedempt en wordt een goede evenwichtige opbouw van de belastingdruk over de verschillende categorieën belastingbetalers verkregen.

2 *De peildatum voor de waardebepaling van gebouwd en ongebouwd te bepalen op 1 januari 2022*

1 januari 2022 is voor de waardebepaling van gebouwd en ongebouwd onroerende zaken de meest recente peildatum die haalbaar is.

Wettelijk mag de peildatum maximaal twee jaar liggen voor de ingangsdatum van de kostentoedelingsverordening. De WOZ-waarden zijn in de afgelopen jaren flink gestegen. De waarde van ongebouwd is ten opzichte van het vorige onderzoek ook gestegen. De prijzen van zowel gebouwd als

ongebouwd lijken zich nu te stabiliseren. Om de kostenaandelen op de meest recente, beschikbare cijfers te baseren wordt voorgesteld om de peildatum vast te stellen op 1-1-2022.

De toedeling van de kosten van de taak watersysteembeheer is gebaseerd op de waardeverhouding tussen gebouwd, ongebouwd en natuur. Uit de berekening blijkt dat de waarde van gebouwd sterker is gestegen dan de waarde van ongebouwd in de periode 2018 tot 2021. Door de hogere waarde van gebouwd stijgt het kostenaandeel van gebouwd van 47,6% naar 60,6%.

- 3 *Tariefdifferentiatie binnendijs-buitendijs, bemalen-onbemalen en wegen respectievelijk te bepalen op -75% voor buitendijs, +50% voor bemalen en +100 voor wegen conform de huidige differentiatie.*

De buitendijs gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap. Het tarief voor de buitendijs gelegen gebieden, die onder het beheer van Wetterskip Fryslân vallen, wordt als gevolg van deze differentiatie verlaagd met de maximale wettelijke verlaging van 75%.

Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken conform de huidige differentiatie
Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrij afwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijs en binnendijs) op de Waddeneilanden. In bebouwd gebied zijn de bemalingsgrenzen bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via het rioolstelsel. De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijs zijn gelegen. De verhoging voor bemalen gebieden bedraagt 50%.

De gevolgen van wegen op het watersysteembeheer zijn duidelijk hoger dan die van het overig ongebouwd. Het kostenaandeel voor de categorie ongebouwd wordt voor een belangrijk deel bepaald door de waarde van de infrastructuur (wegen en spoorwegen). Een hoger tarief door middel van een toeslag (differentiatie) van 100% is gerechtvaardigd conform de huidige differentiatie.

De wegen zijn verhard oppervlakte waardoor er versnelde afvoer van hemelwater plaatsvindt. Dit vereist een relatief grote capaciteit van de inrichting van het watersysteem. Daarnaast vormen de wegen één van de belangrijkste diffuse verontreinigingsbronnen. De watersysteemheffing is mede bedoeld voor de waterkwaliteitszorg van het (oppervlakte)water.

In 2009 is het huidige belastingstelsel ingevoerd. Na invoering bleek dat het kostenaandeel van de categorie ongebouwd sterk wordt beïnvloed door de hoge waarde van de infrastructuur. Door het toepassen van een tariefdifferentiatie van 100% wordt niet alleen recht gedaan aan het grotere belang dat wegen bij de uitvoering van watersysteemtaak hebben maar wordt ook het tarief van het overig ongebouwd verlaagd.

De hierboven beschreven tariefdifferentiaties resulteren door cumulatie in de volgende acht omslagklassen ongebouwd:

Binnendijs onbemalen:	100% van het tarief
Wegen	200% (100% +100% wegen)
Binnendijs bemalen:	150% (100% + 50% bemalen)
Wegen	250% (100% + 50% bemalen + 100% wegen)
Buitendijs onbemalen:	25% (100% - 75% buitendijs)
Wegen	125% (100% - 75% buitendijs + 100% wegen)
Buitendijs bemalen:	75% (100% - 75% buitendijs + 50% bemalen)
Wegen	175% (100% - 75% buitendijs + 50% bemalen + 100% wegen)

- 4 *De ontwerp kostentoedelingsverordening met inachtneming van de hiervoor genoemde uitgangspunten onder 1, 2 en 3 vast te stellen.*

Indien er overeenstemming is over de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan de kostentoedeling kan door u de ontwerp kostentoedelingsverordening worden vastgesteld. Het dagelijks besluit heeft besloten de ontwerp-kostentoedelingsverordening 2024 inspraakrijp te verklaren en ter inzage te leggen onder het voorbehoud van vaststelling van de ontwerp-kostentoedelingsverordening door het algemeen bestuur. Omdat de termijn van de ter inzage legging in de vakantieperiode valt is gekozen om deze termijn te verlengen tot 8 weken.

Alternatief

Een alternatief is om het ingezetenendeel op een ander percentage vast te stellen.

Een verhoging van het ingezetenendeel zal invloed hebben op de kostenaandelen van de andere drie categorieën. In bijlage 4 zijn de gevolgen van de diverse percentages ingezetenen weergegeven.

Risico's

In de afgelopen jaren is druk gewerkt aan een aanpassing van het belastingstelsel voor de waterschappen. Het voorstel van de Minister van Infrastructuur en Milieu aangaande de aanpassing ligt vanaf april 2023 voor advies bij de Raad van State. De planning is er op gericht dat de aanpassing van het belastingstelsel op 1-1-2025 in werking treedt. Na goedkeuring van dit nieuwe stelsel zal er een kostentoedeling op basis van deze nieuwe regelgeving moeten worden opgesteld en is de nu voorliggende kostentoedeling dus korter van kracht dan de normale vijf jaars termijn. Mocht dit proces vertraging oplopen dan blijft de nu voorliggende kostentoedeling van kracht.

Financiën

Het vaststellen van deze kostentoedeling heeft geen consequenties voor de financiën van het waterschap. De gewijzigde verdeling van de belastingopbrengst van de taak watersysteembeheer over de belastingplichtige categorieën heeft wel consequenties voor de individuele belastingplichtigen. Door het hogere kostenaandeel van de categorie gebouwd zal het tarief voor deze categorie, bij een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, stijgen bij een gelijkblijvende WOZ-waarde. De tarieven van de categorie ongebouwd zullen, door een lager kostenaandeel en een gelijkblijvend niveau van de netto-kosten, dalen ten opzichte van de tarieven in 2023. De tarieven worden elk jaar bij de behandeling van de begroting op basis van de werkelijk begrote netto-lasten berekend en vastgelegd in de belastingverordeningen.

In de bijlage zijn de financiële gevolgen voor de belastingplichtigen op basis van de begroting 2023 en de nieuwe kostentoedeling uitgewerkt.

Uitvoering

De ontwerp-kostentoedelingsverordening zal van 19 juli tot en met 20 september 2023 ter inzage worden gelegd. Ingezetenen en belanghebbenden kunnen gedurende deze termijn hun zienswijze ten aanzien van de kostentoedelingsverordening aan het dagelijks bestuur kenbaar maken. Met inachtneming van de ingediende zienswijzen zal de kostentoedelingsverordening te zijner tijd voor definitieve vaststelling aan het algemeen bestuur worden voorgelegd.

Communicatie

De terinzagelegging zal op de gebruikelijke manier via plaatsing in het waterschapsblad op Overheid.nl bekend worden gemaakt.

Bijlage 1: Kostenaandelen, tarieven en voorbeeldberekening

Kostenaandelen op basis van nieuwe kostentoedeling

	2023(huidig)	2024	Vershil
Ingezetenen	28,00%	20,00%	-8,00%
Gebouwd	47,60%	60,60%	13,0%
Ongebouwd	24,00%	19,10%	-4,90%
Natuur	0,40%	0,30%	-0,10%
Totaal	100,00%	100,00%	0,00%

Tarieven op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

Tarieven per categorie	Tarief-differentiatie	2023 (huidig)	2023 (nieuw)	Mutatie
Ingezetene (woonruimte)	Nvt	107,43	76,74	-30,69
Binnendijsk gebouwd (% van WOZ-waarde)	100%	0,05702%	0,07259%	0,01557%
Buitendijsk gebouwd (% van WOZ-waarde)	25%	0,01425%	0,01815%	0,00390%
Ongebouwd:				
buitendijsk onbemalen (hectare)	25%	18,14	14,44	-3,70
buitendijsk onbemalen wegen (hectare)	25%+100%	90,71	72,19	-18,52
buitendijsk bemalen (hectare)	25%+50%	54,43	43,32	-11,11
buitendijsk bemalen wegen (hectare)	25%+50%+100%	127,00	101,07	-25,93
binnendijsk onbemalen (hectare)	100%	72,57	57,75	-14,82
binnendijsk onbemalen wegen (hectare)	100%+100%	145,14	115,51	-29,63
binnendijsk bemalen (hectare)	100%+50%	108,86	86,63	-22,23
binnendijsk bemalen wegen (hectare)	100%+50%+100%	181,43	144,38	-37,05
Natuur (hectare)	nvt	8,67	6,50	-2,17

Voorbeeldberekening op basis van begroting 2023 met toepassing nieuwe kostentoedeling

			2023 (huidig)	2023 (nieuw)
	Eenheden	Omslageneheid		
Zuiveringsheffing	3	VE	175,92	175,92

Vastgesteld in de vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân 18 juli 2023

L.B.M.C. Kroon
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

Ingezetenen	1	Woonruimte	107,43	76,74
Gebouwd	180.000	WOZ-waarde	102,64	130,66
Ongebouwd	60	Hectare	6.531,60	5.197,80
Natuur	5	Hectare	43,35	32,50

EN WAT
DOEN WE
MORGEN
MET
WATER?

Het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân;

Gelet op de artikelen 120 en 122 van de Waterschapswet;

Gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 13 juni 2023;

Besluit:

Vast te stellen de Ontwerp Kostentoedelingsverordening watersysteemheffing.

Begripsbepalingen

Artikel 1

Deze verordening verstaat onder:

- a. kosten voor het watersysteembeheer: netto kosten van de kostendrager watersysteembeheer zoals opgenomen in de begroting van het waterschap en die gedekt worden met behulp van de watersysteemheffing;
- b. gebied van het waterschap: het gebied dat is aangegeven op de bij het provinciaal reglement behorende kaart waarin het waterschap bevoegd is het watersysteembeheer uit te oefenen;
- c. ingezetenen: onder ingezetenen worden verstaan degenen die blijkens de basisregistratie personen bij het begin van het kalenderjaar woonplaats hebben in het gebied van het waterschap en aldaar gebruik hebben van een woonruimte.
- d. zakelijk gerechtigden ongebouwd, niet zijnde natuurterreinen: degenen die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn in het gebied van het waterschap;
- e. zakelijk gerechtigden natuurterreinen: degenen die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht in het gebied van het waterschap het genot hebben van natuurterreinen;
- f. zakelijk gerechtigden gebouwd: degenen die krachtens eigendom, bezit of beperkt recht het genot hebben van gebouwde onroerende zaken in het gebied van het waterschap;
- g. buitendijks gelegen onroerende zaken: onroerende zaken die geheel of gedeeltelijk buiten de primaire waterkering zijn gelegen;
- h. bemalen gebieden: delen van het gebied van het waterschap die niet vrij afwateren en delen van het gebied van het waterschap waarin uit lager gelegen gebieden water wordt opgemalen.

Kostentoedeling watersysteemheffing

Artikel 2

1. De kosten van het watersysteembeheer worden als volgt aan de heffingplichtige categorieën toegedeeld:
 - a) 20,0 % aan de ingezetenen;
 - b) 19,1% aan de zakelijk gerechtigden van ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen;
 - c) 0,3% aan de zakelijk gerechtigden van natuurterreinen;
 - d) 60,6% aan de zakelijk gerechtigden van gebouwde onroerende zaken.
2. De waarde van de onroerende zaken bedoeld in het vorige artikellid, onderdelen b, c en d wordt bepaald naar de waarde die de onroerende zaken op de waardepeildatum hebben naar de staat en hoedanigheid waarin zij op die datum verkeren.
3. De waardepeildatum is 1 januari 2022.

Kosten van heffing en invordering en van de verkiezingen

Artikel 3

De kostentoedelingspercentages genoemd in artikel 2, eerste lid, zijn bepaald op basis van de uitgangspunten van artikel 120 van de Waterschapswet.

Tariefdifferentiatie

Artikel 4

1. Voor buitendijks gelegen ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn en voor buitendijks gelegen gebouwde onroerende zaken wordt een gedifferentieerd tarief gehanteerd dat 75 % lager is dan het tarief dat blijkt de verordening op de watersysteemheffing voor elk van deze categorieën geldt.
2. Voor ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn die in bemaal gebieden zijn gelegen wordt een gedifferentieerd tarief gehanteerd dat 50 % hoger is dan het tarief dat blijkt de verordening op de watersysteemheffing voor deze categorie geldt.
3. Voor verharde openbare wegen wordt een gedifferentieerd tarief gehanteerd dat 100% hoger is dan het tarief dat blijkt de verordening op de watersysteemheffing voor ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen, geldt.
4. De tariefdifferentiaties, genoemd in de leden 1, 2 en 3 worden naast elkaar toegepast.

Inwerkingtreding, overgangsbepaling en citeerartikel

Artikel 5

1. De kostentoedelingsverordening Wetterskip Fryslân 2019, vastgesteld op 11 december 2018, wordt ingetrokken met ingang van de in het derde lid van deze bepaling genoemde datum, met dien verstande dat zij van toepassing blijft op de belastingjaren waarvoor zij heeft gegolden.
2. Deze verordening treedt in werking op de achtste dag na die van haar bekendmaking.
3. Deze verordening vindt voor het eerst toepassing in het belastingjaar dat aanvangt op 1 januari 2024.
4. Deze verordening wordt aangehaald als kostentoedelingsverordening watersysteemheffing Wetterskip Fryslân 2024.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Wetterskip Fryslân op 18 juli 2023.

L.M.B.C. Kroon,
Dijkgraaf

O. Bijlsma
Secretaris-directeur

Toelichting op de kostentoedelingsverordening watersysteembeheer Wetterskip Fryslân

Algemeen

1. Wettelijke basis

Ingevolge artikel 120, eerste lid, van de Waterschapswet moet het algemeen bestuur van een waterschap ten behoeve van de watersysteemheffing een verordening vaststellen, waarin voor elk van de categorieën van heffingplichtigen de toedeling van het kostenaandeel is opgenomen. Het waterschap kan via deze verordening bepalen dat de kosten van heffing en invordering en de kosten van de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur rechtstreeks worden toegerekend aan de betrokken categorieën van heffingplichtigen.

Het waterschap kan op grond van artikel 122 van de wet ook gebruik maken van de mogelijkheid om belastingtarieven hoger of lager vast te stellen, d.w.z. te differentiëren.

Omdat tariefdifferentiatie een verfijning is van de kostentoedeling moet zij in de verordening worden geregeld. De verordening wordt ten minste éénmaal in de vijf jaren herzien.

2. Kostentoedelingsmethode Delfland wettelijk voorgeschreven

De wijze waarop de kosten van de taakuitoefening aan de categorieën van heffingplichtigen worden toegedeeld, is wettelijk vastgelegd. Ingevolge het tweede lid van artikel 120 wordt de toedeling van het kostenaandeel aan de categorieën ingezetenen bepaald aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. De toedeling van kosten aan de overige drie heffingplichtige categorieën geschiedt ingevolge het vierde lid van deze bepaling aan de hand van de waarde van de onroerende zaken in het economisch verkeer.

Deze wijze van kostentoedeling staat bekend als de methode Delfland en is bij de Wet modernisering waterschapsbestel (Stb. 2007, nr. 208) als verplichte kostentoedelingsmethode voorgeschreven.

3. Toedelen van kosten aan de categorieën ingezetenen

De eerste stap in het toedelingsproces is de toedeling van kosten aan de categorie ingezetenen. Dit gebeurt aan de hand van de gemiddelde inwonerdichtheid per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap. De toedeling is als volgt:

- bij een gemiddeld aantal inwoners van 500 of minder, bedraagt het toedelingspercentage minimaal 20% en maximaal 30%;
- bij een gemiddeld aantal inwoners van meer dan 500 maar niet meer dan 1000, bedraagt het toedelingspercentage minimaal 31% en maximaal 40%;
- bij een gemiddeld aantal inwoners van meer dan 1000, bedraagt het toedelingspercentage minimaal 41% en maximaal 50%.

Het behoort tot de bestuurlijke vrijheid van het waterschap om binnen de aangegeven bandbreedte te bepalen wat het exacte ingezetenaandeel wordt.

4. Toedelen van de resterende kosten aan de specifieke categorieën

Nadat het aandeel van de ingezetenen in de kostentoedeling is bepaald, worden de resterende kosten van de taakuitoefening aan de categorieën ongebouwd niet zijnde natuurterreinen, natuurterreinen en gebouwd toegedeeld. Deze toedeling vindt op basis van het bepaalde in artikel 120, vierde lid, Waterschapswet, plaats uitgaande van de waarde van de onroerende zaken in het economisch verkeer. In het Waterschapsbesluit (Stb 2007, 497) zijn over de waardebepaling nadere regels gesteld. De onderlinge waardeverhouding tussen de categorieën is bepalend voor de kostentoedeling.

5. Waardebepaling en waardepeildatum

De waarde van de onroerende zaken moet worden bepaald naar de hoedanigheid en de staat van die zaken op de waardepeildatum. In artikel 6.10, eerste lid, van het Waterschapsbesluit is dit voor natuurterreinen en voor andere ongebouwde onroerende zaken die geen natuurterreinen zijn, uitdrukkelijk bepaald. Voor gebouwde onroerende zaken bevat het Waterschapsbesluit een dergelijke expliciete regeling niet. Dit is ook niet nodig omdat voor de waardebepaling van deze categorie wordt aangesloten bij de WOZ-gegevens en in de wet WOZ al geldt dat de waarde naar de hoedanigheid en de staat van de onroerende zaken op de waardepeildatum moet worden bepaald. Ingevolge artikel 6.11, eerste lid, van het Waterschapsbesluit, ligt de waardepeildatum maximaal twee jaar voor het begin van het eerste kalenderjaar waarop de verordening betrekking heeft. Als peildatum is gekozen voor 1 januari 2022. De taxatiewijzer die wordt gebruikt voor de waardebepaling van de (spoor)wegen is geactualiseerd naar de situatie per 1 januari 2022. De waarde van de gebouwde eigendommen is verstrekt door Noordelijk Belastingkantoor met peildatum 1 januari 2022.

In het proces van kostentoedeling wordt geen rekening gehouden met wijzigingen die zich in de staat of de hoedanigheid van de onroerende zaken hebben voorgedaan of nog zullen voordoen tussen de waardepeildatum (1 januari 2022) en het begin van het eerste belastingjaar waarop de verordening betrekking heeft (1 januari 2024). Zo zullen bouwpercelen die na de waardepeildatum zijn bebouwd, voor de kostentoedeling als ongebouwde onroerende zaken worden aangemerkt en zal landbouwgrond die na de waardepeildatum is omgevormd tot natuur of tot bouwgrond, nog wel als landbouwgrond in de waardebepaling worden meegenomen.

6. Natuurterreinen

Natuurterreinen vormen voor de kostentoedeling en de belastingheffing een aparte categorie. Ingevolge artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet is een natuurterrein een ongebouwde onroerende zaak, waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam is afgestemd op het behoud en de ontwikkeling van natuur. De feitelijke situatie (en niet de toekomstige situatie of de situatie volgens het bestemmingsplan) bepaalt dus of sprake is van een natuurterrein. Bossen, al dan niet bedrijfsmatig geëxploiteerd en open wateren worden bij wetsfictie mede als natuurterreinen aangemerkt. Voorwaarde is wel dat deze objecten een oppervlakte van tenminste één hectare hebben.

Gronden die meedoen aan SN, subsidie natuurbeheer, zijn ingedeeld in de categorie natuur. Deze gronden zijn ruimtelijk bestemd als natuur. Hier is sprake van particulier natuurbeheer.

Dat is niet het geval met gronden die meedoen aan SAN, subsidie agrarisch natuurbeheer.

De primaire functie blijft namelijk agrarisch. Deze gronden behoren daarom tot de categorie ongebouwd. De waarde van de categorie Natuur is in artikel 6.9 van het Waterschapsbesluit voorgeschreven en gebaseerd op 20% van de waarde van de agrarische gronden per hectare.

7. De watersysteemtaak

De watersysteemtaak wordt in artikel 1, tweede lid, van de Waterschapswet genoemd en omvat de taken van het waterschap op het gebied van het waterkeringsbeheer, het waterkwantiteitsbeheer en het kwaliteitsbeheer van oppervlaktewateren, voor zover laatstgenoemde activiteiten niet vallen onder het transporteren en/of behandelen van afvalwater.

De zorg voor het watersysteem is een samenhangende taak die het waterschap in het gehele waterschapsgebied uitoefent. Onder het waterschapsgebied moet het reglementaire gebied worden verstaan, de buitengrenzen van het beheersgebied. De kaart behorend bij het reglement van het waterschap en vastgesteld door provinciale staten is leidend. Omdat de watersysteemtaak in het gehele waterschapsgebied wordt uitgeoefend, komen gebieden zonder enig belang in de nieuwe situatie niet voor. De grenzen van het beheergebied van Wetterskip Fryslân vallen – met uitzondering van een deel dat in de provincie Groningen is gelegen – samen met de provinciale grenzen. Dat betekent dat het waterschap ook buiten de primaire waterkering de

watersysteemtaak uitoefent en derhalve de buiten die waterkeringen gelegen onroerende zaken in de heffing zal betrekken.
Uitgangspunt van het nieuwe systeem is dus dat alle ingezetenen en onroerende zaken binnen het beheergebied worden aangeslagen.

In de Memorie van toelichting valt hierover het volgende te lezen:

"Met de integratie van de watersysteemtaken wordt de mogelijkheid om taakgebieden in te stellen goeddeels irrelevant. De zorg voor het watersysteembeheer wordt immers gezien als één samenhangende taak die het waterschap, uitzonderingen daargelaten, in zijn hele beheersgebied uitoefent"

en

"Degenen die tot deze categorieën behoren, hebben per definitie belang bij de uitoefening van de taken van het waterschap".

De toelichting op het Waterschapsbesluit zegt hierover:

"Degenen die tot deze categorieën behoren, hebben per definitie belang bij de uitoefening van de taken van het waterschap en dienen om die reden allen bij te dragen aan de bekostiging van de taakuitoefening door het waterschap".

Uit het feit dat de wetgever expliciet in de wet de mogelijkheid heeft opgenomen van een tariefdifferentiatie voor buitendijks gelegen onroerende zaken met een maximale reductie van 75%, kan worden afgeleid dat de wetgever van oordeel is dat buitendijkse onroerende zaken altijd een belang hebben en minimaal 25 % van het tarief moeten betalen.

Niet in de heffing zullen worden betrokken de gebieden binnen het beheergebied van Wetterskip Fryslân waar het Rijk krachtens de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving is belast met het watersysteembeheer namelijk de Waddenzee en het deel van het IJsselmeer. gelegen in het beheergebied. Blijkens het provinciaal reglement strekt de taak van het waterschap zich niet uit tot de gebieden waar de taak aan andere publiekrechtelijke lichamen is opgedragen. Deze wateren worden niet in de heffing betrokken.

8. Relatie met de begroting van het waterschap

In het traject van belastingheffing (kostentoedeling-tariefbepaling-aanslagvervaardiging- heffing en invordering) zijn de kosten van de watersysteemtaken van het waterschap bepalend. De kosten worden in de begroting van het waterschap geraamd en in de jaarverslaggeving verantwoord. Gelet op het belang van de belastingheffing voor de waterschappen en gelet op het feit dat inzicht moet bestaan in de lasten voor de belastingplichtigen, vormt een specificatie van de bedragen die uiteindelijk tot lasten van de belastingplichtigen leiden, een apart onderdeel van de begroting (de begroting naar kostendragers). Een en ander is in de verslaggevingsvoorschriften van het Waterschapsbesluit vastgelegd. Het gaat in deze verordening om de kostendrager watersysteembeheer.

Eveneens op grond van de verslaggevingsvoorschriften wordt in de begroting naar kostendragers voor iedere taak allereerst op basis van de netto kosten, het bedrag voor onvoorzien, de bedragen die voor kwijschelding en oninbaarverklaring worden geraamd, verwachte dividenden en overige algemene opbrengsten een saldo berekend, het resultaat. Daarna wordt aangegeven hoe het begrote resultaat zal worden gedekt of bestemd. In de regel wordt er eerst onttrokken of toegevoegd aan reserves en ontstaat daarna het bedrag dat het waterschap door middel van belastingheffing zal moeten ontvangen. Dit laatste bedrag is het startpunt van de kostentoedeling.

9. Tariefdifferentiaties

In artikel 122 van de wet wordt de mogelijkheid van tariefdifferentiatie geboden. Blijkens de Memorie van Toelichting heeft de wetgever deze regeling opgenomen omdat zij niet voorbij heeft willen gaan aan het feit dat het belang bij de watersysteemtaak voor bepaalde onroerende zaken duidelijk anders kan liggen dan dat van andere onroerende zaken. De wetgever heeft nadrukkelijk

aangegeven dat de waterschappen op dit punt een bestuurlijke vrijheid hebben. Het algemeen bestuur is – anders dan bij de vroegere classificatie (voor het jaar 2009) – niet tot differentiëren verplicht. Zie de Memorie van Toelichting bij de Wet modernisering waterschapsbestel, TK 30601, nr. 3, blz. 26.

Het uitgangspunt dat in artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c en d, van de Waterschapswet is neergelegd, is dat het tarief van de belasting per heffingsmaatstaf voor elke categorie gelijk is. De regeling van de tariefdifferentiatie brengt hierin verandering. Indien voor differentiatie wordt gekozen, is binnen de betreffende belastingcategorie geen sprake meer van een gelijk tarief, maar van tarieven die naar gelang de situatie hoger of lager zijn. Bij tariefdifferentiatie gaat het om een beperkt aantal in de wet limitatief opgesomde mogelijkheden.

Tariefdifferentiatie is ingevolge artikel 122 uitsluitend in de volgende gevallen en tot de volgende maxima mogelijk:

1. buitendijks gelegen onroerende zaken: maximaal 75% lager tarief.
2. onroerende zaken die blijkens de legger van het waterschap als waterberging worden gebruikt: maximaal 75% lager tarief.
3. onroerende zaken gelegen in bemalen gebieden: maximaal 100% hoger tarief.
4. onroerende zaken die in hoofdzaak bestaan uit glasopstanden als bedoeld in artikel 220d, eerste lid, onderdeel b, van de Gemeentewet: maximaal 100% hoger tarief.
5. verharde openbare wegen: maximaal 100% hoger tarief indien het waterschap voor 1 juli 2012 nog geen tariefdifferentiatie wegen toepaste.
6. verharde openbare wegen: maximaal 400% hoger tarief indien het waterschap voor 1 juli 2012 al tariefdifferentiatie wegen toepaste.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 Begripsbepalingen

In artikel 1 zijn enkele begrippen, die in de verordening voorkomen, nader gedefinieerd.

Onderdeel a: De kosten die in de kostentoedeling een rol spelen zijn de netto-kosten die in de begroting van het waterschap zijn opgenomen en die met behulp van de watersysteemheffing worden gedekt.

Onderdeel b: Het gebied dat is aangegeven op de bij het provinciaal reglement behorende kaart behalve de gebieden waar het Rijk krachtens de Waterwet en de daarop gebaseerde regelgeving is belast met het watersysteembeheer. Tot het gebied van het waterschap behoren ook buiten de primaire waterkeringen gelegen gebieden.

Onderdelen c: Hierin wordt een omschrijving gegeven van het begrip ingezetene. Om als ingezetene aangemerkt te worden, moet de persoon in het gebied van het waterschap woonplaats hebben en er gebruik hebben van woonruimte.

Woonplaats hebben in het gebied van het waterschap: de wet koppelt dit aan de inschrijving in de Gemeentelijke Basisadministratie Persoonsgegevens aan het begin van het kalenderjaar. Gebruik van een woonruimte: uit een uitspraak van het Gerechtshof 's Hertogenbosch van 27 maart 2013, 12/00369, LJN BZ7181 blijkt het volgende: een structureel en frequent verblijf in een woning kan tot de conclusie leiden dat sprake is van gebruik van een woonruimte. Deze uitspraak betrof de gemeentelijke afvalstoffenheffing en rioolrechten, maar is ook relevant voor de ingezetenenheffing. Van een woonruimte is blijkens het arrest van de Hoge Raad van 26 juni 1996, Belastingblad 1996, blz. 431, sprake als de ruimte over zelfstandige voorzieningen (keuken, douche, sanitair) beschikt. De gebruiker van de ruimte mag dus niet meer dan bijkomstig afhankelijk zijn van voorzieningen elders in het gebouw. Is dat wel het geval, dan is geen sprake van een woonruimte en kan van de gebruiker geen ingezetenenheffing worden geheven.

Onderdeel d tot en met f: Deze onderdelen bevatten een beschrijving van de begrippen, zakelijk gerechtigden ongebouwd niet zijnde natuurterreinen, zakelijk gerechtigden natuurterreinen en

zakelijk gerechtigden gebouwd. Dit zijn de heffingplichtige categorieën. Voor de omschrijvingen is aangesloten bij artikel 116, onder a en artikel 117 onder b t/m d van de Waterschapswet. De beperkte rechten die tot belastingplicht leiden zijn:

- appartementsrecht
- erfpachtrecht
- recht van opstal
- recht van vruchtgebruik
- recht van beklemming
- recht van gebruik en bewoning
- de bekleemde meier en
- het beperkt recht in de zin van artikel 5, derde lid, onderdeel b, van de Belemmeringenwet privaatrecht

Ingevolge artikel 119, eerste lid, van de Waterschapswet moet voor het antwoord op de vraag wie heffingplichtig is, van de basisregistratie kadaster worden uitgegaan:

heffingplichtig is degene die bij het begin van het jaar als rechthebbende in deze basisregistratie is vermeld, tenzij het tegendeel blijkt. Indien er naast eigendom ook sprake is van een beperkt recht of indien sprake is van meer dan één beperkt recht, is de vraag wie van de zakelijk gerechtigden in de heffing moet worden betrokken. Artikel 119, tweede en derde lid, geven voor deze situaties de rangorde aan.

Onderdeel g geeft aan wat onder buitendijks gelegen onroerende zaken moet worden verstaan. Buitendijks gelegen onroerende zaken zijn omschreven als onroerende zaken die geheel of gedeeltelijk buiten de primaire waterkering zijn gelegen.

Onderdeel h geeft aan wat onder onroerende zaken die in bemalen gebieden zijn gelegen moet worden verstaan. Bemaling kan plaatsvinden door polderbemaling, boezembemaling en/of opmaling.

Artikel 2 Kostentoedeling watersysteembeheer

In artikel 2 is aangegeven op welke wijze de kosten van de taakuitoefening over de vier heffingplichtige categorieën worden verdeeld. Artikel 2 vormt daarmee het kernartikel van de verordening. De kostentoedeling geschiedt in twee stappen. In de eerste stap wordt het kostenaandeel van de categorie ingezetenen bepaald en in de tweede stap worden de resterende kosten van de taakuitoefening over de categorieën ongebouwd niet zijnde natuur, natuur en gebouwd verdeeld.

Stap 1 - kostentoedelingsproces; toedelen aan de categorie ingezetenen.

De eerste stap in het kostentoedelingsproces is het toedelen van kosten aan de categorie ingezetenen. Dit gebeurt op basis van de gemiddelde inwonerdichtheid in het gebied van het waterschap. Voor het bepalen van de gemiddelde inwonerdichtheid wordt uitgegaan van het totaal aantal inwoners zoals dat uit de GBA-gegevens van de in het waterschapsgebied liggende gemeenten blijkt en de totale oppervlakte van het waterschap. Het minimum kostenaandeel voor de categorie ingezetenen bedraagt 20% en het maximum – indien van de mogelijkheid van de verhoging als bedoeld in artikel 120, lid 3, van de Waterschapswet gebruik wordt gemaakt – 60%. Bij een gemiddeld aantal inwoners per vierkante kilometer in het gebied van het waterschap van 500 of minder bedraagt het kostenaandeel minimaal 20% en maximaal 30%.

De inwonerdichtheid in het gebied van Wetterskip Fryslân is ongeveer 200 inwoners per vierkante kilometer. Bij deze inwonerdichtheid hoort een percentage van minimaal 20% en maximaal 30% kostenaandeel voor de categorie ingezetenen. In 2013 is besloten om het ingezetenen percentage vast te stellen op 28%. Bij de vaststelling van dit percentage is rekening gehouden met de inwonerdichtheid en de specifieke kosten van verkiezingen en heffing en invordering. De meer

algemene kosten voor wonen, werken en recreëren binnen het gebied van Wetterskip Fryslân zijn eveneens verdisconteerd. Uit een eerste doorrekening met dit percentage van 28% bleken er echter grote verschuivingen plaats te vinden tussen de verschillende categorieën belastingbetalers. Door het percentage voor de categorie ingezetenen vast te stellen op 20% worden de verschuivingen enigszins gedempt en wordt een goede evenwichtige opbouw van de belastingdruk over de verschillende categorieën belastingbetalers verkregen.

Stap 2 - kostentoedelingsproces; toedelen van de resterende kosten aan de specifieke categorieën.

Nadat is bepaald welk aandeel in de kosten van het watersysteembeheer aan de ingezetenen wordt toegedeeld, vindt in stap 2 de toedeling van de resterende kosten van de taakuitoefening aan de categorieën ongebouwd niet zijnde natuur, natuur en gebouwd plaats. Dit gebeurt op basis van hun onderlinge waardeverhouding. In verband hiermee moet de waarde in het economisch verkeer van deze categorieën worden bepaald. In het Waterschapsbesluit is aangegeven hoe de waardebepaling dient te geschieden en welke regels daarbij gelden.

Tauw b.v. heeft een kostentoedelingsrapport dd. 23 juni 2023 opgesteld waarin voor Wetterskip Fryslân de kostenaandelen zijn berekend. Hierna wordt beschreven hoe de bepaling van de waarden van de categorieën plaatsvindt.

Waardebepaling categorie ongebouwde onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen.

Deze categorie valt in het kader van de kostentoedeling uiteen in 'subcategorieën' (groepen) van typen grondgebruik, te weten:

1. Agrarische gronden;
2. Openbare landwegen en spoorwegen, inclusief kunstwerken;
3. Bouwpercelen en
4. Overige ongebouwde onroerende zaken.

Ingevolge het Waterschapsbesluit is een onderverdeling in groepen noodzakelijk, omdat tussen de groepen zowel de wijze van waardebepaling als de waarde per hectare verschilt. Van elke groep moet de waarde worden bepaald. Dit gebeurt globaal, hetgeen in dit geval betekent dat het waterschap niet van elk individueel object dat tot de betreffende groep behoort een exacte waarde behoeft te bepalen, maar dat kan worden volstaan met het bepalen van de waarde van het geheel van de onroerende zaken van de betreffende groep. Het product van de oppervlakte in hectare en de gemiddelde waarde per hectare vormt dan de waarde van de betreffende subcategorie. De optelsom van de waarden van de subcategorieën is de totale waarde van de categorie ongebouwd, niet zijnde natuur.

Ad 1 - Waardebepaling 'subcategorie' agrarische gronden

Onder agrarische grond wordt ingevolge artikel 6.1, onder a, van het Waterschapsbesluit de ten behoeve van de landbouw als bedoeld in artikel 312 van Boek 7 van het BW, bedrijfsmatig geëxploiteerde cultuurgrond verstaan, voor zover deze niet de ondergrond vormen van gebouwde eigendommen. Natte veenweidegebieden behoren tot de agrarische gronden. Bossen worden gerekend tot de categorie natuur. De gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden wordt bepaald op basis van of afgeleid uit verkooptransacties van deze gronden in het gebied van het waterschap. In het tweede lid van artikel 6.5 van het Waterschapsbesluit is neergelegd dat de waarde wordt bepaald op de waarde die aan de gronden moet worden toegekend indien de volle en onbezwaarde eigendom daarvan zou kunnen worden overgedragen en de gronden als agrarische gronden in gebruik zouden blijven. Dit betekent dat transacties waarbij geen marktconforme prijs tot stand is gekomen niet in de berekeningen mogen worden betrokken. Verder dient bij de waardebepaling van gronden die zijn bezwaard met beperkte rechten of die worden verpacht, te worden geabstraheerd van de waarde drukkende invloed die hiervan uitgaat. Voor de waarde van

agrarische grond is gebruik gemaakt van gegevens die zijn aangeleverd door het Kadaster. Deze gegevens bevatten de kengetallen van de verhandelde agrarische percelen in de jaren 2021, 2022 en 2023. Deze percelen zijn op de volgende kenmerken geselecteerd:

- Koper heeft een landbouwbedrijf
- Grasland, bouwland, snijmaïs
- Soort overdracht is koop-verkoop
- Zakelijk recht is volle eigendom
- Geen opstallen
- Geen reguliere pachtovereenkomst of erfpacht
- Geen familierelatie
- Oppervlak perceel groter dan 0,25 hectare
- De koopsom is groter dan 1 EUR

Ad 2 - Waardebepaling 'subcategorieën' openbare landwegen en banen voor openbaar vervoer per rail, inclusief kunstwerken.

In feite is voor de kostentoedeling sprake van twee afzonderlijke subcategorieën. Omdat de wijze waarop de waarde van deze subcategorieën moet worden bepaald aan elkaar gelijk is, worden ze in deze toelichting gezamenlijk besproken.

Bij de waardebepaling van openbare landwegen en banen voor openbaar vervoer per rail worden behalve de landwegen en spoorbanen als zodanig ook verkeersvoorzieningen en kunstwerken betrokken. Bij verkeersvoorzieningen moet worden gedacht aan grond die dienstbaar is aan het verkeer over de weg (grond die een bijdrage levert aan de verkeerskundige functionaliteit van de weg), zoals tussenbermen, geluidswerende voorzieningen, obstakelvrije zone's, bermsloten, e.d. Voorbeelden van kunstwerken zijn bruggen, viaducten en tunnels.

De gemiddelde waarde per hectare wordt ingevolge het Waterschapsbesluit gesteld op de vervangingswaarde. Dit is het bedrag dat met de herbouw van een identiek vervangend object gepaard zou gaan, waarbij tevens rekening moet worden gehouden met een correctiefactor voor technische en functionele veroudering. Om te voorkomen dat de waterschappen van geval tot geval steeds zelf de component voor de technische en functionele veroudering van de onroerende zaken moeten bepalen, heeft de wetgever de correctiefactor in het Waterschapsbesluit zelf vastgelegd. Deze bedraagt 25%. De door Tauw bv opgestelde Taxatiewijzer voor de waardebepaling van openbare wegen en spoorwegen is toegepast.

Ad 3 - Waardebepaling 'subcategorie' bouwpercelen

Bouwpercelen zijn ongebouwde, al dan niet bouwrijp gemaakte percelen, waarop gebouwd mag worden (artikel 6.1, onder b, Waterschapsbesluit). Hoewel bouwpercelen (tot het moment waarop bouwactiviteiten aanvangen) ongebouwde onroerende zaken zijn, moeten de gemeenten er wel een WOZ-waarde voor bepalen. Bouwpercelen zijn immers niet opgenomen in de uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet WOZ (Regeling van 23 december 1994, Stct. 1994, 252, zoals laatstelijk gewijzigd op 20 december 2007, Stct. 2007, 251). Voor de waarde van bouwpercelen wordt dan ook uitgegaan van de vastgestelde WOZ-waarden (artikel 6.7, Waterschapsbesluit).

Ad 4 - Waardebepaling 'subcategorie' overige ongebouwde onroerende zaken.

De subcategorie overige ongebouwde onroerende zaken is een restcategorie waartoe onder andere volkstuinen, begraafplaatsen, openbare parken en plantsoenen en recreatie- en sportterreinen behoren, voor zover zij althans niet op grond van artikel 118, lid 2, van de wet deel uitmaken van een gebouwd eigendom. De gemiddelde waarde per hectare wordt ingevolge het Waterschapsbesluit gesteld op de gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden in het gebied van het waterschap. De wetgever heeft om redenen van eenvoud hiervoor gekozen. Dit blijkt uit de toelichting op artikel 6.8 van het Waterschapsbesluit.

Waardebepaling categorie natuurterreinen

Ook voor de categorie natuurterreinen moet in het kader van de kostentoedeling een waarde worden vastgesteld. Natuurterreinen zijn in artikel 116, onderdeel c, van de Waterschapswet gedefinieerd als "onbebouwde onroerende zaken waarvan de inrichting en het beheer geheel of nagenoeg geheel en duurzaam zijn afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur. Onder natuurterreinen worden mede verstaan bossen en open wateren met een oppervlakte van tenminste één hectare". Tot de categorie natuurterreinen behoren onder andere heidevelden, moerassen, zandverstuivingen en duingebieden. Stadsparken, plantsoenen, e.d. zullen wegens hun recreatieve functie niet als natuurgebied worden aangemerkt. Bij open wateren moet worden gedacht aan vennen, meren, plassen en daarmee vergelijkbare wateren met een open en weids karakter. De gemiddelde waarde per hectare van natuurterreinen bedraagt 20% van de gemiddelde waarde per hectare van de agrarische gronden in het gebied van het waterschap.

Over de vraag wat wel en niet als natuurterrein in de zin van de Waterschapswet moet worden aangemerkt, bestaan in de praktijk in een aantal gevallen verschillen van inzicht tussen waterschappen en grondeigenaren. De verschillen van inzicht concentreren zich voornamelijk rond graslanden en akkers die in de praktijk (mede) agrarisch worden gebruikt, of waar agrarische beheersmaatregelen worden ingezet. De vraag in deze gevallen is meestal of de inrichting en het beheer van het betreffende perceel geheel of nagenoeg geheel is afgestemd op het behoud of de ontwikkeling van natuur.

Om hierover duidelijkheid te krijgen, hebben de Unie van Waterschappen en het Bosschap in het verleden in gezamenlijk overleg enkele proefprocedures gevoerd. In 2014 heeft de Hoge Raad een uitspraak gedaan (ECLI:NL:HR:2014:3118) waarin uitleg wordt gegeven over het begrip natuurterrein. Deze uitspraak is sindsdien bepalend voor de afbakening van natuurterreinen.

Waardebepaling categorie gebouwde onroerende zaken

Voor het bepalen van de waarde van de gebouwde onroerende zaken moet worden aangesloten bij de waarden, zoals die voor deze objecten in het kader van de wet WOZ door de gemeenten zijn vastgesteld. Wat onder een gebouwde object moet worden verstaan, is in artikel 118, eerste en tweede lid, van de Waterschapswet geregeld. Op grond van deze regeling wordt een samenstel van onbebouwde en gebouwde onroerende zaken als één gebouwde onroerende zaak aangemerkt. Het onbebouwde eigendom verliest in deze gevallen zijn onbebouwde karakter en wordt samen met het gebouwde object één gebouwde onroerende zaak. Als het onbebouwde eigendom echter een object is waarvoor de gemeente op basis van artikel 18, vierde lid, wet WOZ in combinatie met de Uitvoeringsregeling uitgezonderde objecten Wet WOZ, geen waarde hoeft vast te stellen, dan vormt dit onbebouwde eigendom geen samenstel met een gebouwde eigendom. In deze gevallen blijft het onbebouwde eigendom dus gewoon onbebouwd.

Waardepeildatum

Artikel 6.11 van het Waterschapsbesluit bepaalt dat de waardepeildatum van de categorie onbebouwde onroerende zaken en van de categorie natuurterreinen plaatsvindt naar de hoedanigheid en de staat van deze onroerende zaken op de waardepeildatum. De waardepeildatum ligt ingevolge het eerste lid van deze bepaling maximaal twee jaren voor het begin van het eerste kalenderjaar waarop de verordening betrekking heeft. De waardepeildatum is in het onderhavige geval dus op 1 januari 2022 vastgesteld. Deze waardepeildatum is ook gehanteerd in bovengenoemde taxatiewijzer wegen.

Artikel 3 Kosten van heffing en invordering en van de verkiezing

Het waterschap kan ervoor kiezen om de kosten van heffing en invordering van de watersysteemheffing en de kosten van de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur rechtstreeks aan de betrokken categorieën toe te rekenen. Maar zij is hiertoe niet verplicht. Indien

gekozen wordt voor rechtstreekse toerekening van kosten, moet deze methodiek integraal worden toegepast. Dit betekent dat dit principe ten aanzien van alle categorieën ten behoeve waarvan de betreffende kosten worden gemaakt, moet worden toegepast.

Bij kosten van heffing en invordering van de watersysteemheffing kan met name worden gedacht aan kwijtscheldingskosten en kosten voor het verkrijgen van WOZ- gegevens. Kwijtscheldingskosten hebben met name betrekking op de categorie ingezetenen en WOZ- kosten op de categorie gebouwd. Een deel van de kwijtscheldingskosten moet met andere woorden ten laste van de zuiveringsheffing worden gebracht. Binnen deze kostentoedelingsverordening worden geen kosten rechtstreeks aan betrokken categorieën toegerekend.

Artikel 4 Tariefdifferentiaties

Het algemeen bestuur van een waterschap kan besluiten de belastingtarieven, zoals die voor de categorieën ongebouwd, natuur en gebouwd in de verordening op de watersysteemheffing zijn vastgesteld, te differentiëren. Het gaat hier om een facultatieve bevoegdheid van het waterschapsbestuur en niet om een verplichting. Differentiatie is slechts toegestaan in een beperkt aantal gevallen die in artikel 122 van de Waterschapswet met zoveel woorden zijn genoemd. Ook de maximale omvang van de tariefdifferentiatie (de verhogingen en de verlagingen) is in de wet geregeld. De hoofdregel die uit artikel 121, eerste lid, onderdelen b, c en d van de Waterschapswet voortvloeit, is dat het tarief van de belasting per eenheid van de heffingmaatstaf gelijk is. De regeling van de tariefdifferentiatie maakt het mogelijk om van deze hoofdregel af te wijken. Indien tarieven worden gedifferentieerd zal voor de betreffende belastingcategorieën geen sprake meer zijn van gelijke tarieven per heffingsmaatstaf.

De wet schrijft in artikel 122 voor dat de tariefdifferentiatie in de verordening moet worden geregeld. De wetgever heeft gewild dat de waterschappen in hun verordening de situaties aangeven waarin tariefdifferentiatie zal plaatsvinden alsook de mate waarin dit zal geschieden. Omdat de verordening geen bepaling over de tarieven bevat (deze staan in de verordening op de watersysteemheffing), is het nodig om in deze verordening een verwijzing naar de verordening op de watersysteemheffing op te nemen.

Zoals zojuist is opgemerkt, worden in artikel 122 van de Waterschapswet maximale tariefafwijkingen genoemd. Voor welke percentages in specifieke gevallen precies wordt gekozen, behoort tot de bestuurlijke vrijheid van het waterschap.

Het waterschap heeft gekozen voor de tariefdifferentiaties buitendijks- binnendijks, bemalen-onbemalen en wegen. De tariefdifferentiatie buitendijks heeft betrekking op alle onroerende zaken, niet zijnde natuurterreinen.

De tariefdifferentiatie bemalen geldt alleen voor ongebouwde onroerende zaken.

De tariefdifferentiatie wegen geldt voor alle openbare verharde wegen. Hierna worden de tariefdifferentiaties toegelicht.

Tariefdifferentiatie buitendijks voor gebouwde en ongebouwde onroerende zaken

Als buitendijkse onroerende zaken worden aangemerkt de onroerende zaken gelegen buiten de primaire waterkering (zie artikel 1, onder g).

Motieven voor tariefdifferentiatie buitendijks:

1. De buitendijks gelegen onroerende zaken hebben aanzienlijk minder belang bij de taken van het waterschap;
2. In het stelsel voor 2009 waren de buiten de primaire waterkering gelegen onroerende gebouwde en ongebouwde onroerende zaken - uitgezonderd de bemalen gebieden in het IJsselmeergebied - in de nulklasse opgenomen.

De verlaging met 75%.

Omdat de gebieden voor het jaar 2009 in de niet betalende klasse waren opgenomen is gekozen voor de maximaal mogelijke verlaging van 75%. Dat betekent dat de gebouwde en ongebouwde onroerende zaken buiten de primaire waterkering 25% betalen van het tarief voor gebouwd respectievelijk voor ongebouwd.

Tariefdifferentiatie bemalen voor ongebouwde onroerende zaken

Alle ongebouwde onroerende zaken op het vasteland achter de primaire waterkeringen zijn bemalen. Al deze bemalen gronden hebben hetzelfde hogere tarief. Anders dan in het vroegere systeem dat gold voor 2009 kan in het huidige systeem geen rekening worden gehouden met de omstandigheid dat er verschil is in soort bemaling (boezembelang, polderbemaling, opmaling) of intensiteit van bemaling. Op het vasteland zijn alle gronden bemalen doordat zij in ieder geval belang hebben bij de boezembemaling. Van die gronden heeft een aanzienlijk deel daarnaast ook nog belang bij de polderbemaling of opmaling. Onbemalen (vrij afwaterend naar buitenwater) is alleen een deel van de buiten de primaire waterkering gelegen gronden en gronden (buitendijks en binnendijks) op de Waddeneilanden.

Motief voor tariefdifferentiatie bemalen

Motief is dat de bemalen onroerende zaken ongebouwd duidelijk meer belang bij de taken van het waterschap hebben.

De tariefdifferentiatie heeft alleen betrekking op het ongebouwd. Er is geen reden om de tariefdifferentiatie bemalen ook van toepassing te laten zijn op het gebouwd. In het oude stelsel (voor 2009) was geen sprake van omslagklassen binnen de categorie gebouwd (behoudens de nulklasse). Er werd dus geen onderscheid gemaakt tussen gebouwd in bemalen en gebouwd in onbemalen gebied. Dit had te maken met de hoogte van de vervangingsinvesteringen van de waterhuishoudkundige voorzieningen. Binnen de categorie ongebouwd zijn de vervangingsinvesteringen voor bemalen gebieden aanmerkelijk hoger dan voor boezemgronden. Binnen de categorie gebouwd is dat verschil kleiner omdat de hoofdwatgangen en bergingsgebieden een relatief groot deel van de totale kosten vormen (als gevolg van de hoge grondprijs van bebouwd gebied). De bemalingskosten vormen binnen bebouwd gebied dus een relatief klein deel van de totale waterbeheersingskosten. Om die reden heeft het bestuur er in het verleden voor gekozen om binnen het gebouwd geen onderscheid te maken tussen bemalen gronden en andere gronden.

Omdat in het nieuwe systeem niet meer het voorzieningenniveau maar alleen de bemaling een reden kan zijn voor differentiatie, is er in het nieuwe systeem nog minder reden voor het maken van onderscheid binnen de categorie gebouwd dan in het oude systeem. Bovendien zijn bemalingsgrenzen in bebouwd gebied bijzonder arbitrair door het ontbreken van oppervlaktewater in combinatie met afwatering via rioolstelsels.

De tariefdifferentiatie bemalen heeft daarom alleen betrekking op de ongebouwde onroerende zaken. Voor de gebouwde onroerende zaken geldt dus één tarief behalve voor gebouwde eigendommen die buitendijks zijn gelegen.

De verhoging met 50%

Voor wat betreft bemaling is gekozen voor een verhoging van 50%. De verhoging wegens bemalen is voor onroerende zaken buitendijks en binnendijks op hetzelfde percentage gesteld. Er is niet gekozen voor de maximale verhoging van 100% hoewel de wet voor bemalen gebieden een verhoging met maximaal 100% mogelijk maakt. Bij de maximale verhoging van 100% zou het verschil in tarief tussen bemalen en onbemalen gronden onnodig groot zijn. Anders dan in het oude systeem van omslagklassen zijn de tariefverschillen in het nieuwe systeem immers niet meer gebaseerd op verschillen in kosten voor te maken waterstaatkundige voorzieningen.

Tariefdifferentiatie voor openbare verharde wegen

De tariefdifferentiatie heeft betrekking op in beginsel alle verharde openbare wegen in het beheergebied. Het betreft de autosnelwegen in beheer bij het Rijk, de hoofd- en regionale wegen in beheer bij provincies en gemeenten en de lokale wegen, de wegen in de bebouwde kom en overige verharde wegen in beheer bij gemeenten. Onverharde delen die dienstbaar zijn aan de verkeersfunctie van de verharde weg mogen als gevolg van een uitspraak van het Hof Arnhem-Leeuwarden (ECLI:NL:GHARL:2017:10902) niet onder de reikwijdte van de tariefdifferentiatie voor wegen vallen.

Motief voor de tariefdifferentiatie wegen

De tariefdifferentiatie kan worden toegepast in verband met de zgn. "weeffout". Bij de introductie van het belastingstelsel dat per 1 januari 2009 is ingevoerd werd verwacht dat agrariërs een kleiner deel van de kosten zouden gaan betalen dan voor het jaar 2009. Bij veel waterschappen was dit ook het geval. Bij een aantal waterschappen gingen zij echter meer betalen. Dat bleek te komen doordat de waarde van grond met daarop infrastructuur werd meegenomen bij de bepaling van het kostenaandeel ongebouwd. Dat leidde tot een hoog kostenaandeel ongebouwd en daardoor tot hoge tarieven ongebouwd. De Land- en Tuinbouw Organisatie (LTO) duidde dit aan als een weeffout.

Een aantal waterschappen paste in 2009 de tariefdifferentiatie wegen toe om daarmee aan het agrarisch ongebouwd tegemoet te komen. Een hoger tarief voor wegen betekende immers lagere tarieven voor het agrarisch ongebouwd. De mogelijkheid voor de tariefdifferentiatie wegen werd hiermee gebruikt om andere redenen dan waarvoor het was ingevoerd. Aanvankelijk was deze nl bedoeld voor de situatie dat wegen meer belang zouden hebben bij de watersysteemtaak dan andere ongebouwde onroerende zaken.

Er zijn de afgelopen jaren voorstellen gedaan voor een nieuw belastingstelsel waarmee de zogenaamde weeffout zou worden hersteld en hogere kosten evenredig over de belastingplichtigen zouden kunnen worden verdeeld.

In afwachting van definitieve beslissingen over een nieuw belastingstelsel heeft de wetgever, om de waterschappen waar de weeffout als een probleem werd ervaren tegemoet te komen, met de Wet van 13 september 2012 (Kamerstukken 33097) en is de tariefdifferentiatie wegen verruimd van maximaal 100% naar maximaal 400%. Hiermee wordt dus bereikt dat het tarief voor het agrarisch ongebouwd nog verder kan worden verlaagd. De verruiming tot 400% geldt alleen voor de waterschappen die de tariefdifferentiatie op 1 juli 2012 al toepasten. Wetterskip Fryslân kan dus niet gebruik maken van de verruiming.

Zoals ook blijkt uit de titel van de Wet ("het bieden van ruimte voor verlaging van onevenredige waterschapshellingen voor agrarische grondeigenaren") kan het instrument tariefdifferentiatie wegen nu niet alleen gebruikt worden in verband met de omstandigheid dat wegen meer belang zouden hebben bij het waterbeheer maar ook om het tarief voor het agrarisch ongebouwd te verlagen.

De verhoging met 100%

Door een verhoging van het tarief voor wegen met 100% dalen de tarieven voor het agrarisch ongebouwd met een kleine 4%. Een verhoging met een lager percentage heeft een te gering effect op de tarieven voor agrarisch ongebouwd.

Cumulatie van tariefdifferentiaties

In artikel 4, lid 4 is dit bepaald dat de tariefdifferentiaties naast elkaar worden toegepast. Door cumulatie ontstaan acht tarieven ongebouwd nl.

Binnendijsks onbemalen:	100% van het tarief
Wegen	200% (100% +100% wegen)
Binnendijsks bemalen:	150% (100% + 50% bemalen)
Wegen	250% (100% + 50% bemalen + 100% wegen)
Buitendijsks onbemalen:	25% (100% - 75% buitendijsks)
Wegen	125% (100% - 75% buitendijsks + 100% wegen)
Buitendijsks bemalen:	75% (100% - 75% buitendijsks + 50% bemalen)
Wegen	175% (100% - 75% buitendijsks + 50% bemalen + 100% wegen)

Geen tariefdifferentiatie voor natuur, waterbergingsgebieden en glasopstanden

Hoewel de wet het mogelijk gemaakt is afgezien van tariefdifferentiatie voor deze onderdelen.

Natuurterreinen

In verband met het zeer lage tarief is afgezien van tariefdifferentiatie.

Waterbergingsgebieden

Indien deze gronden – vaak natuurgebieden – worden ingezet is een schade-vergoedingsregeling van toepassing. Voor een lager tarief is daarom geen aanleiding.

Glasopstanden

De wetgever heeft m.n. de situatie in het Westland in beschouwing genomen waar omvangrijke investeringen zijn uitgevoerd om de berging te vergroten. In Fryslân is van een dergelijke situatie geen sprake. Indien er al van enige concentratie van glastuinbouw sprake is, heeft het waterschap geen omvangrijke investeringen gedaan of hebben de bedrijven zelf voorzieningen getroffen om versnelde afvoer te beperken.

Artikel 5 Inwerkingtreding, overgangsbepaling en citeerartikel

Lid 1

Dit lid bepaalt dat de oude verordening wordt ingetrokken met ingang van het belastingjaar dat aanvangt op 1 januari 2024. De ingetrokken verordening blijft gelden voor de belastingjaren waarvoor zij heeft gegolden.

Lid 2

Artikel 73, eerste lid, van de Waterschapswet bepaalt dat besluiten van het waterschap die algemeen verbindende regels inhouden, niet verbinden dan wanneer zij zijn bekendgemaakt.

Deze regel is ook van toepassing op deze verordening. De bekendgemaakte besluiten treden conform artikel 74 van de Waterschapswet in werking met ingang van de achtste dag na die van de bekendmaking, tenzij in deze besluiten een ander tijdstip is aangewezen.

Lid 3

De onderhavige kostentoedelingsverordening wordt voor het eerst toegepast op het belastingjaar 2024. De verordening moet tenminste éénmaal in de vijf jaar worden herzien. Het noemen van een einddatum is daarom niet wenselijk.

Lid 4

In dit lid wordt de verordening voorzien van een citeerartikel. De naam van het waterschap en het jaartal 2024 zijn hiervan een onderdeel.

Toedelingspercentages en invloed op modelsituatie bij verschillende percentages ingezetenen

Ingezetenen 20%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			20,0	28,00	28,00		
Resteert:		80,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	60,58	60,6	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	19,09	19,1	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,33	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	349,63	303,02	40,47	46,61	13,4%	15,4%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	154,56	166,07	24,20	-11,51	14,6%	-6,9%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	480,17	420,30	53,73	59,87	12,8%	14,2%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	285,10	283,35	37,46	1,75	13,2%	0,6%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.597,42	6.895,13	1.218,77	-297,71	17,7%	-4,3%
1 hectare binnendijs bemalen	128,47	102,24	108,86	19,61	-6,62	18,0%	-6,1%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	1.024,52	821,82	94,93	202,70	11,6%	24,7%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	153.356,64	163.283,42	29.411,36	-9.926,78	18,0%	-6,1%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	337.005,62	300.681,13	34.038,56	36.324,49	11,3%	12,1%

Ingezetenen 21%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			21,0	28,00	28,00		
Resteert:		79,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	59,82	59,9	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	18,85	18,8	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,32	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	351,83	303,02	40,47	48,81	13,4%	16,1%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	159,02	166,07	24,20	-7,05	14,6%	-4,2%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	482,37	420,30	53,73	62,07	12,8%	14,8%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	289,56	283,35	37,46	6,21	13,2%	2,2%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.497,73	6.895,13	1.218,77	-397,40	17,7%	-5,8%
1 hectare binnendijs bemalen	128,47	100,63	108,86	19,61	-8,23	18,0%	-7,6%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	1.018,71	821,82	94,93	196,89	11,6%	24,0%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	150.944,69	163.283,42	29.411,36	-12.338,73	18,0%	-7,6%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.882,23	300.681,13	34.038,56	36.201,10	11,3%	12,0%

Ingezetenen 22%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			22,0	28,00	28,00		
Resteert:		78,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	59,06	59,1	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	18,61	18,6	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,32	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	353,72	303,02	40,47	50,70	13,4%	16,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	163,49	166,07	24,20	-2,58	14,6%	-1,6%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	484,26	420,30	53,73	63,96	12,8%	15,2%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	294,03	283,35	37,46	10,68	13,2%	3,8%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.430,00	6.895,13	1.218,77	-465,13	17,7%	-6,7%
1 hectare binnendijs bemalen	128,47	99,56	108,86	19,61	-9,30	18,0%	-8,5%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	1.012,07	821,82	94,93	190,25	11,6%	23,1%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	149.342,73	163.283,42	29.411,36	-13.940,69	18,0%	-8,5%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.743,38	300.681,13	34.038,56	36.060,25	11,3%	12,0%

Ingezetenen 23%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			23,0	28,00	28,00		
Resteert:		77,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	58,30	58,3	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	18,37	18,4	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,32	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	355,60	303,02	40,47	52,58	13,4%	17,4%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	167,95	166,07	24,20	1,88	14,6%	1,1%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	486,14	420,30	53,73	65,84	12,8%	15,7%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	298,49	283,35	37,46	15,14	13,2%	5,3%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.362,27	6.895,13	1.218,77	-532,86	17,7%	-7,7%
1 hectare binnendijs bemalen	128,47	98,49	108,86	19,61	-10,37	18,0%	-9,5%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	1.005,43	821,82	94,93	183,61	11,6%	22,3%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	147.731,76	163.283,42	29.411,36	-15.551,66	18,0%	-9,5%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.600,54	300.681,13	34.038,56	35.919,41	11,3%	11,9%

Ingezetenen 24%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			24,0	28,00	28,00		
Resteert:		76,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	57,55	57,6	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	18,13	18,1	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,31	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	357,80	303,02	40,47	54,78	13,4%	18,1%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	172,41	166,07	24,20	6,34	14,6%	3,8%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	488,34	420,30	53,73	68,04	12,8%	16,2%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	302,95	283,35	37,46	19,60	13,2%	6,9%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.263,17	6.895,13	1.218,77	-631,96	17,7%	-9,2%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	96,89	108,86	19,61	-11,97	18,0%	-11,0%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	999,61	821,82	94,93	177,79	11,6%	21,6%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	145.328,82	163.283,42	29.411,36	-17.954,60	18,0%	-11,0%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.477,14	300.681,13	34.038,56	35.796,01	11,3%	11,9%

Ingezetenen 25%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			25,0	28,00	28,00		
Resteert:		75,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	56,79	56,8	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	17,90	17,9	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,31	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	359,72	303,02	40,47	56,70	13,4%	18,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	176,88	166,07	24,20	10,81	14,6%	6,5%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	490,26	420,30	53,73	69,96	12,8%	16,6%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	307,42	283,35	37,46	24,07	13,2%	8,5%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.195,47	6.895,13	1.218,77	-699,66	17,7%	-10,1%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	95,82	108,86	19,61	-13,04	18,0%	-12,0%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	993,03	821,82	94,93	171,21	11,6%	20,8%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	143.717,85	163.283,42	29.411,36	-19.565,57	18,0%	-12,0%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.337,54	300.681,13	34.038,56	35.656,41	11,3%	11,9%

Ingezetenen 26%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			26,0	28,00	28,00		
Resteert:		74,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	56,03	56,0	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	17,66	17,7	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	361,60	303,02	40,47	58,58	13,4%	19,3%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	181,34	166,07	24,20	15,27	14,6%	9,2%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	492,14	420,30	53,73	71,84	12,8%	17,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	311,88	283,35	37,46	28,53	13,2%	10,1%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.127,14	6.895,13	1.218,77	-767,99	17,7%	-11,1%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	94,74	108,86	19,61	-14,12	18,0%	-13,0%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	986,39	821,82	94,93	164,57	11,6%	20,0%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	142.115,89	163.283,42	29.411,36	-21.167,53	18,0%	-13,0%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.196,70	300.681,13	34.038,56	35.515,57	11,3%	11,8%

Ingezetenen 27%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			27,0	28,00	28,00		
Resteert:		73,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	55,28	55,3	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	17,42	17,4	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	363,81	303,02	40,47	60,79	13,4%	20,1%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	185,81	166,07	24,20	19,74	14,6%	11,9%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	494,35	420,30	53,73	74,05	12,8%	17,6%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	316,35	283,35	37,46	33,00	13,2%	11,6%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	6.028,04	6.895,13	1.218,77	-867,09	17,7%	-12,6%
1 hectare binnendijks bemalen	128,47	93,14	108,86	19,61	-15,72	18,0%	-14,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	980,57	821,82	94,93	158,75	11,6%	19,3%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	139.703,94	163.283,42	29.411,36	-23.579,48	18,0%	-14,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	336.073,30	300.681,13	34.038,56	35.392,17	11,3%	11,8%

Ingezetenen 28%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			28,0	28,00	28,00		
Resteert:		72,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	54,52	54,5	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	17,18	17,2	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,30	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	365,69	303,02	40,47	62,67	13,4%	20,7%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	190,27	166,07	24,20	24,20	14,6%	14,6%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	496,23	420,30	53,73	75,93	12,8%	18,1%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	320,81	283,35	37,46	37,46	13,2%	13,2%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	5.960,31	6.895,13	1.218,77	-934,82	17,7%	-13,6%
1 hectare binnendijs bemalen	128,47	92,07	108,86	19,61	-16,79	18,0%	-15,4%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	973,93	821,82	94,93	152,11	11,6%	18,5%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	138.101,98	163.283,42	29.411,36	-25.181,44	18,0%	-15,4%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	335.932,46	300.681,13	34.038,56	35.251,33	11,3%	11,7%

Ingezetenen 29%

			Aandeel afgerond	KTV Rapport	2023		
Aandeel Ingezetenen			29,0	28,00	28,00		
Resteert:		71,00					
Waardeverhoudingen:							
Gebouwd	75,72	53,76	53,8	54,5	47,60		
Ongebouwd	23,86	16,94	16,9	17,2	24,00		
Natuur	0,41	0,29	0,3	0,3	0,40		
			100,00	100,00	100,00		

	2024 oude KTV	2024 nieuwe KTV	2023	verschil € oude KTV	verschil € nieuwe KTV	Stijging % oude KTV	Stijging % nieuwe KTV
Eenpersoonshuishouden (eigen woning)	343,49	367,90	303,02	40,47	64,88	13,4%	21,4%
Eenpersoonshuishouden (huurwoning)	190,27	194,74	166,07	24,20	28,67	14,6%	17,3%
Meerpersoons huishouden (eigen woning)	474,03	498,44	420,30	53,73	78,14	12,8%	18,6%
Meerpersoons huishouden (huurwoning)	320,81	325,28	283,35	37,46	41,93	13,2%	14,8%
Agrarisch bedrijf	8.113,90	5.860,62	6.895,13	1.218,77	-1.034,51	17,7%	-15,0%
1 hectare binnendijs bemalen	128,47	90,46	108,86	19,61	-18,40	18,0%	-16,9%
MKB-bedrijf (zonder woning)	916,75	968,11	821,82	94,93	146,29	11,6%	17,8%
Natuur	197,60	148,20	173,40	24,20	-25,20	14,0%	-14,5%
Wegbeheerder	192.694,78	135.690,03	163.283,42	29.411,36	-27.593,39	18,0%	-16,9%
Meetbedrijf (> 1.000 ve)	334.719,69	335.809,06	300.681,13	34.038,56	35.127,93	11,3%	11,7%

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties terugvinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

Legenda verwijzing	Artikel verwijzing	Uitzonderingsgrond
Artikel 5.1 lid 1 Woo – Absolute uitzonderingsgronden De openbaarmaking van deze informatie:		
A	art. 5.1 lid 1 a	Kan de eenheid van de Kroon in gevaar brengen
B	art. 5.1 lid 1 b	Kan de veiligheid van de Staat schaden
C	art. 5.1 lid 1 c	Betreft bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld
D	art. 5.1 lid 1 d	Betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, waarvoor geen toestemming is gegeven of door de betrokkene kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt
E	art. 5.1 lid 1 e	Het betreft nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt
Artikel 5.1 lid 2 Woo – Relatieve uitzonderingsgronden Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen:		
F	art. 5.1 lid 2 a	Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties
G	art. 5.1 lid 2 b	De economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
H	art. 5.1 lid 2 c	Het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten
I	art. 5.1 lid 2 d	Het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen
J	art. 5.1 lid 2 e	Het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen
K	art. 5.1 lid 2 f	Het belang van de bescherming van andere dan in art. 5.1 lid 1 sub c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens
L	art. 5.1 lid 2 g	Het belang van de bescherming van het milieu waar deze informatie betrekking op heeft
M	art. 5.1 lid 2 h	Het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage
N	art. 5.1 lid 2 i	Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
O	art. 5.1 lid 4	Het belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie (tijdelijke beperking)
P	art. 5.1 lid 5	De onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.
Q	art. 5.1 lid 6	Het belang genoemd in artikel 5.1 lid 1 c, het hier milieu-informatie betreft waardoor, bij openbaarmaking, ernstige schade wordt toegebracht aan het genoemde belang in artikel 5.1 lid 1c
Artikel 5.2 lid 1 Woo – Persoonlijke beleidsopvattingen De informatie uit documenten betreft:		
R	art. 5.2 lid 1	Persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter
S	Art. 5.2 lid 2	Tot personen te herleiden gegevens, met betrekking tot door het bestuursorgaan, met het oog op een goede en democratische bestuursvoering, verstrekte informatie die kwalificeert als persoonlijke beleidsopvattingen

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties terugvinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

Legenda verwijzing	Artikel verwijzing	Uitzonderingsgrond
Artikel 5.1 lid 1 Woo – Absolute uitzonderingsgronden De openbaarmaking van deze informatie:		
A	art. 5.1 lid 1 a	Kan de eenheid van de Kroon in gevaar brengen
B	art. 5.1 lid 1 b	Kan de veiligheid van de Staat schaden
C	art. 5.1 lid 1 c	Betreft bedrijfs- en fabricagegegevens die vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld
D	art. 5.1 lid 1 d	Betreft persoonsgegevens als bedoeld in paragraaf 3.1 (bijzondere persoonsgegevens) of paragraaf 3.2 (persoonsgegevens van strafrechtelijke aard) van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, waarvoor geen toestemming is gegeven of door de betrokkene kennelijk zelf openbaar zijn gemaakt
E	art. 5.1 lid 1 e	Het betreft nummers die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt
Artikel 5.1 lid 2 Woo – Relatieve uitzonderingsgronden Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen:		
F	art. 5.1 lid 2 a	Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en met internationale organisaties
G	art. 5.1 lid 2 b	De economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
H	art. 5.1 lid 2 c	Het belang van de opsporing en vervolging van strafbare feiten
I	art. 5.1 lid 2 d	Het belang van de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen
J	art. 5.1 lid 2 e	Het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen
K	art. 5.1 lid 2 f	Het belang van de bescherming van andere dan in art. 5.1 lid 1 sub c genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens
L	art. 5.1 lid 2 g	Het belang van de bescherming van het milieu waar deze informatie betrekking op heeft
M	art. 5.1 lid 2 h	Het belang van de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage
N	art. 5.1 lid 2 i	Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen
O	art. 5.1 lid 4	Het belang dat de geadresseerde erbij heeft om als eerste kennis te kunnen nemen van de informatie (tijdelijke beperking)
P	art. 5.1 lid 5	De onevenredige benadeling welke, in uitzonderlijke gevallen, wordt toegebracht aan een ander belang dan genoemd in art. 5.1 de leden 1 en 2, bij andere informatie dan milieu-informatie.
Q	art. 5.1 lid 6	Het belang genoemd in artikel 5.1 lid 1 c, het hier milieu-informatie betreft waardoor, bij openbaarmaking, ernstige schade wordt toegebracht aan het genoemde belang in artikel 5.1 lid 1c
Artikel 5.2 lid 1 Woo – Persoonlijke beleidsopvattingen De informatie uit documenten betreft:		
R	art. 5.2 lid 1	Persoonlijke beleidsopvattingen. Onder persoonlijke beleidsopvattingen worden verstaan ambtelijke adviezen, visies, standpunten en overwegingen ten behoeve van intern beraad, niet zijnde feiten, prognoses, beleidsalternatieven, de gevolgen van een bepaald beleidsalternatief of andere onderdelen met een overwegend objectief karakter
S	Art. 5.2 lid 2	Tot personen te herleiden gegevens, met betrekking tot door het bestuursorgaan, met het oog op een goede en democratische bestuursvoering, verstrekte informatie die kwalificeert als persoonlijke beleidsopvattingen